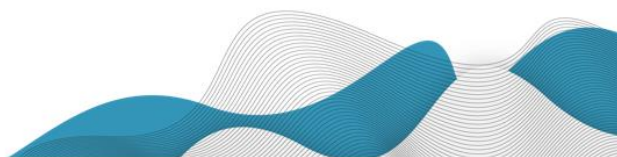

PROJEKT STRATEGII ROZWOJU GMINY ROPA

ROPA 2021

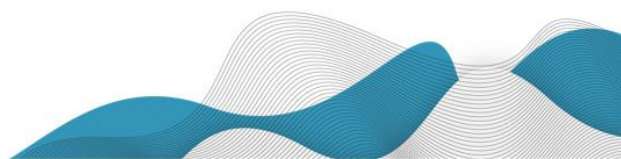

Spis treści

I ZAŁOŻENIA TEORETYCZNE I METODOLOGICZNE	4
II STAN I WYZWANIA ROZWOJU GMINY ROPA	10
II.1. Wnioski z diagnozy sytuacji społecznej	11
II.2. Wnioski z diagnozy sytuacji gospodarczej	16
II.3. Wnioski z diagnozy sytuacji przestrzennej	20
II.4. Jakość życia w Gminie – wyniki badań ankietowych	23
III STRATEGICZNE KIERUNKI ROZWOJU GMINY ROPA	34
III.1. Misja i wizja	35
III.2. Operacjonalizacja celów strategicznych w wymiarze społecznym	37
III.3. Operacjonalizacja celów strategicznych w wymiarze gospodarczym	45
III.4. Operacjonalizacja celów strategicznych w wymiarze przestrzennym	49
IV Model struktury funkcjonalno-przestrzennej Gminy Ropa oraz ustalenia i rekomendacje w zakresie kształtowania polityki przestrzennej	53
IV.1. Model struktury funkcjonalno-przestrzennej Gminy Ropa	54
IV.2. Ustalenia i rekomendacje w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej	60
V Spójność kierunków rozwoju Gminy z kierunkami wynikającymi ze strategii rozwoju Województwa	62
V.1. Spójność kierunków rozwoju Gminy z kierunkami wynikającymi ze strategii rozwoju Województwa	63
V.2. Obszary strategicznej interwencji określone w strategii rozwoju województwa wraz z zakresem planowanych	68
VI System realizacji strategii, w tym wytyczne do sporządzenia dokumentów wykonawczych	71
VII Ramy finansowe i źródła finansowania	74
VIII ZAŁĄCZNIKI	76
ZAŁĄCZNIK NR 1: DIAGNOZA SYTUACJI SPOŁECZNO-GOSPODARCZEJ I PRZESTRZENNEJ GMINY ROPA	77
I WSTĘP	3
II ZAKRES OPRACOWANIA I METODOLOGIA PRAC	5
III DIAGNOZA SYTUACJI SPOŁECZNEJ	9
III.1. Sytuacja demograficzna	10
III.2. Edukacja	13
III.3. Sport i rekreacja	17
III.4. Turystyka i dziedzictwo kulturowe	19
III.5. Kultura	21

III.6. Bezpieczeństwo publiczne	25
III.7. Infrastruktura mieszkaniowa	28
III.8. Pomoc społeczna	30
III.9. Rodzina	34
III.10. Ochrona zdrowia	36
III.11. Współpraca z organizacjami pozarządowymi	37
IV DIAGNOZA SYTUACJI GOSPODARCZEJ	41
IV.1. Potencjał gospodarczy	42
IV.2. Finanse i polityka inwestycyjna Gminy	48
V DIAGNOZA SYTUACJI PRZESTRZENNEJ	52
V.1. Położenia administracyjne i warunki przestrzenne Gminy	53
V.2. Uwarunkowania geograficzne Gminy	56
V.3. Komunikacja i transport	59
V.4. Infrastruktura techniczna	60
Sieć kanalizacyjna i wodociągowa	60
Zaopatrzenie w energię elektryczną	61
Zaopatrzenie w paliwa gazowe	61
V.5. Gospodarowanie odpadami	61
VI BADANIE ANKIETOWE	63
VI.1. Wyniki badania ankietowego	64
VI.2. Podsumowanie badania ankietowego	73
VII ANALIZA SWOT	75
IX LITERATURA	80
ZAŁĄCZNIK NR 2: WZÓR ANKIETY	82
ZAŁĄCZNIK NR 3: TABELE UWALUACYJNE	86

I ZAŁOŻENIA TEORETYCZNE I METODOLOGICZNE

Niniejsza dokumentacja została opracowana w zgodzie z obowiązującymi przepisami prawa, a w szczególności z:

- Ustawą z dnia 6 grudnia 2006 r., o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz. U. z 2021 r. poz. 1057 z późn. zm.) w zakresie metodyki pracy;
- Ustawą z dnia 8 marca 1990 r., o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2021r. poz. 1372 z późn. zm.) w zakresie dotyczącym planowania;
- Ustawą z dnia 3 października 2008 r., o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. z 2021 r. poz. 247 z późn. zm.) w zakresie przeprowadzenia oddziaływania na środowisko.

Strategia jest dokumentem określającym kierunki rozwoju w zmieniających się warunkach zewnętrznych i wewnętrznych kraju. Horyzont czasowy Strategii przyjęty na lata 2021-2030, wynika m.in. z przyjętych okresów programowania krajowej polityki regionalnej - głównym celem polityki regionalnej określonym w „Krajowej Strategii Rozwoju Regionalnego 2030”

jest bowiem efektywne wykorzystanie endogenicznych potencjałów terytoriów i ich specjalizacji dla osiągnięcia zrównoważonego rozwoju kraju. Dokument jest ponadto spójny z okresem programowania aktualizowanej Strategii Rozwoju Województwa „Małopolska 2030”. Strategia opracowana została także zgodnie z metodyką Unii Europejskiej polegającą na stworzeniu strategii zrównoważonego rozwoju.

W procesie badawczym korzystano przede wszystkim z metod jakościowych, obejmujących analizę dokumentów zastanych, wywiad, obserwację, eksperyment. Stosowano także narzędzia analizy i interpretacji danych. W opracowaniu dokonano także przeglądu najnowszej literatury przedmiotu. Zgodnie z założeniami metod jakościowych, znaczna część badań opierała się na pisaniu tekstów, począwszy od notatek i transkrypcji z terenu, przez opisy i interpretacje, aż po prezentację ostatecznych rezultatów badania jako całości. W badaniach zastosowano analizę deskryptywną (polegającą na wyłonieniu wzorów, tematów i regularności ze zbioru danych) oraz teoretyczną (wyjaśniająca sposób pojawienia się wzorów

w zgromadzonych danych)¹. Badania zakończono w momencie osiągnięcia nasycenia teoretycznego, które w dalszej kolejności pozwoliło na opracowanie wniosków i wygenerowanie obszarów strategicznych. Badania przeprowadzono w warunkach naturalnych dla rozmówców, a dane uzyskiwane w badaniach miały charakter opisowy i koncentrowały się na doświadczeniach uczestników i ich interpretacji. Badania jakościowe dotyczyły dokonujących się procesów, jak również ich wyników i konsekwencji. Rolą badacza było samodzielne gromadzenie danych, badanie dokumentów, obserwacje zachowań i przeprowadzanie wywiadów. Proces przeprowadzenia badań polegał na przeglądzie danych, nadawaniu im znaczenia i porządkowaniu ich oraz dzieleniu na poszczególne zakresy tematyczne. W badaniach zastosowano triangulację, czyli łączenie różnych źródeł danych. Zgodnie z typologią N. K. Denzina wykorzystano triangulację²: danych (polegającą na użyciu danych z różnych

źródeł), teoretyczną (polegającą na użyciu różnych teorii do interpretacji materiału terenowego) oraz metodologiczną (polegającą na użyciu wielu metod badawczych)³. Zastosowanie teorii w badaniach jakościowych miało charakter indukcyjny. W badaniach dokonano także doboru próby. U. Flick definiuje ją jako sposób selekcji przypadków, materiałów czy zdarzeń, które umożliwiają jak najbardziej owocne zgłębienie badanego zjawiska⁶. Według Angrosino dobór i rozmiar próby zależą od rodzaju badanej grupy oraz posiadanych zasobów. Na rzecz niniejszego opracowania dokonano doboru próby w obrębie przypadków i materiałów. Celowy dobór próby opierał się na wyborze osób, które mają doświadczenie istotne ze względu na przedmiot badań⁴. Dobór próby dotyczył również dokumentów, dokonywano bowiem selekcji w obrębie dostępnych materiałów⁵.

Proces pozyskiwania danych obejmował nagrywane i transkrybowane wywiady, obserwację, analizę dokumentów, ustalenie harmonogramu badań oraz

¹ Por. U. Flick, *Projektowanie badania jakościowego*, Warszawa 2012, s. 128.

² N.K. Denzin, *The Research Act: A Theoretical Introduction to Sociological Methods*, 2d ed., McGraw-Hill, New York 1978.

³ Por. M. Kostera, *Antropologia organizacji: metodologia badań terenowych*, Warszawa 2005, s. 98.

⁴ Por. M. Angrosino, *Badania etnograficzne i obserwacyjne*, Warszawa 2010, s. 67, 139-140.

⁵ Tamże, s. 176.

analizę i interpretację danych. Ramy badania obejmowały warunki, aktorów, zdarzenia, procesy, kwestie etyczne, strategie gromadzenia danych, procedury analizy danych, weryfikację, główny przedmiot badania, rolę badacza, pozycję informatora oraz kryteria wyboru danych i ich źródła, jak również przedstawienie ostatecznych wyników⁶.

Zaproponowany model opracowania Strategii Gminy Ropa realizowany był w kilku etapach:

- proces zaangażowania Wójta Gminy Ropa i innych kluczowych pracowników Urzędu Gminy Ropa w identyfikację problemów i priorytetów;
 - opracowanie metodologii;
 - opracowanie Diagnozy sytuacji społeczno-gospodarczej i przestrzennej Gminy Ropa;
 - definiowanie kluczowych obszarów strategicznych, zgłaszanie propozycji obszarów strategicznych i ich wybór, opracowanie głównych założeń obszarów strategicznych;
 - konsultacje społeczne wybranych obszarów strategicznych oraz
- stworzenie rekomendacji dla Urzędu Gminy Ropa w zakresie wyboru i wdrażania Strategii.

Proces powstawania Strategii

W 2021 roku Rada Gminy Ropa będzie procedować przyjęcie dokumentu Strategia Rozwoju Gminy Ropa na lata 2021-2030. Cele i zadania zaprezentowane w Strategii koncentrują się na poprawie jakości życia mieszkańców Gminy i podniesieniu jego konkurencyjności. Niniejsza strategia określa kluczowe obszary strategiczne, cele oraz kierunki rozwoju Gminy. Źródłem finansowania przedsięwzięć ujętych w Strategii będą środki własne budżetu Gminy, środki z budżetu państwa, funduszy unijnych i innych źródeł zagranicznych oraz potencjalnych partnerów prywatnych. Strategia Rozwoju Gminy Ropa 2021-2030 wskazuje kierunki działania samorządu na rzecz zrównoważonego rozwoju społeczno-gospodarczego w perspektywie najbliższych kilku lat. Strategia Rozwoju Gminy Ropa 2021-2030 odpowiada na zmieniające się potrzeby społeczności oraz warunki,

⁶ Por. J.W. Creswell, *Projektowanie badań naukowych. Metody jakościowe, ilościowe i mieszane*, Kraków 2013, dz. cyt., s. 212-213.

w jakich musi ona funkcjonować. Strategia stara się uwzględnić najlepsze praktyki w zakresie planowania strategicznego i pomiaru wyników realizacji celów poszczególnych obszarów strategicznych, a także usprawnia sposób zarządzania Gminą na wszystkich poziomach. Zatwierdzono także kluczowe obszary obszarów strategicznych, które określają, co Gmina zamierza osiągnąć w okresie 2021-2030. Dokument przedstawia cele strategiczne i operacyjne, wyrażające co Gmina chce osiągnąć w perspektywie najbliższych lat oraz konkretne działania i programy, których założeniem jest wspieranie głównych priorytetów. Strategia zawiera również wskaźniki pomiarów celów, co umożliwia śledzenie postępów w ich realizacji, wyznacza podmioty za nie odpowiedzialne, a także określa wymogi budżetowe związane z poszczególnymi zadaniami. Pierwszym krokiem w tworzeniu nowej strategii Gminy było określenie, na jakim etapie rozwojowym znajduje się obecnie Gmina Ropa. Analizie strategicznej poddano stan Gminy, jej silne i słabe strony, szanse i zagrożenia zewnętrzne oraz wewnętrzne, a także tendencje rozwojowe w jej otoczeniu. Kolejny etap związany był z próbą określenia

wyobrażeń Gminy Ropa w perspektywie najbliższych kilku lat. Prace nad stworzeniem Strategii przebiegały w kilku etapach:

- określenie obszarów strategicznych Gminy do 2030 roku,
- określenie wyzwań i potencjałów Gminy umożliwiających wprowadzenie w życie zdefiniowanej wizji,
- sformułowanie celów strategicznych i operacyjnych, których realizacja doprowadzi do osiągnięcia stanu opisanego w obszarach strategicznych,
- określenie metod realizacji Strategii oraz jej monitorowania i ewaluacji,
- stworzenie projektu strategii z uwzględnieniem najważniejszych założeń obszarów strategicznych,
- przekazanie projektu strategii do konsultacji społecznych,
- dokonanie ewaluacji przez ekspertów zewnętrznych oraz wprowadzenie ewentualnych korekt do projektu strategii,
- procedowanie Strategii przez Radę Gminy.

Prezentowany dokument Strategii zostanie poddany szerokim konsultacjom społecznym. Strategia informuje mieszkańców o kierunkach

rozwoju i celach strategicznych Gminy
oraz sposobie ich realizacji w okresie
2021-2030.

II STAN I WYZWANIA ROZWOJU GMINY ROPA

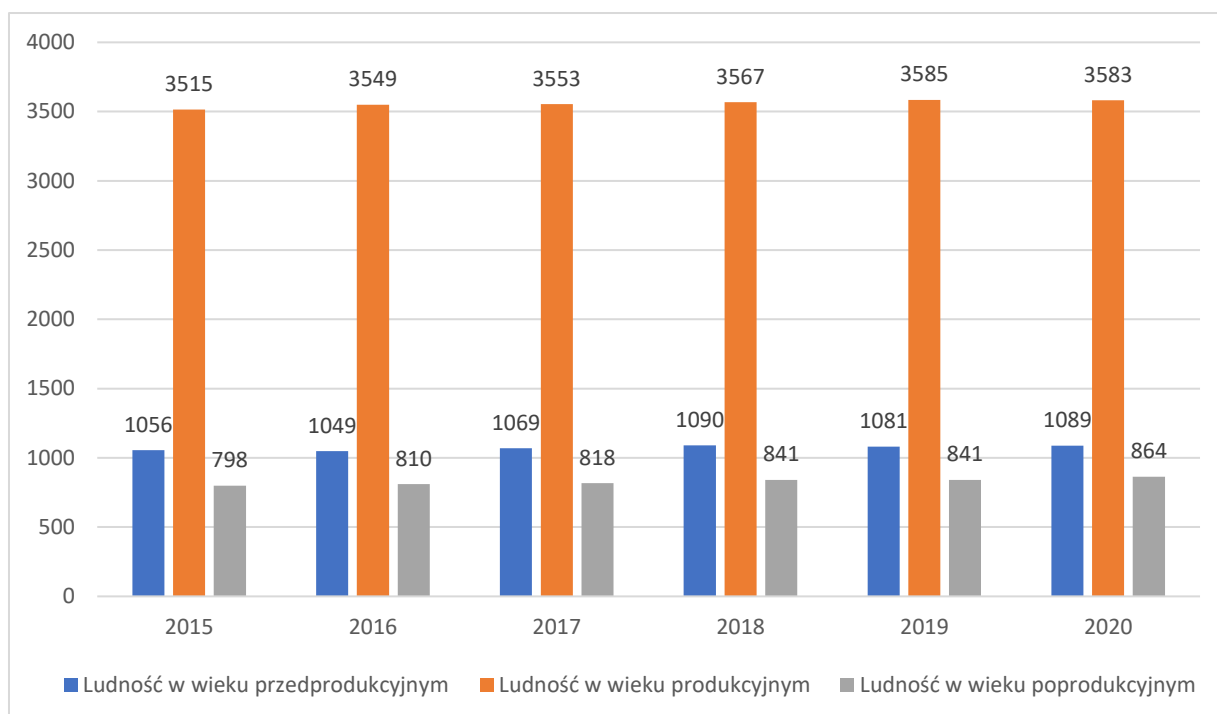

II.1. Wnioski z diagnozy sytuacji społecznej

Gmina Ropa stanowi jedną z mniejszych jednostek administracyjnych na terenie Powiatu Gorlickiego. Diagnoza sytuacji społecznej wskazuje na to, że w ostatnim okresie obserwowane są korzystne trendy demograficzne. W latach 2002-2020 liczba mieszkańców wzrosła bowiem o 10,6%. Udział kobiet i mężczyzn w ludności ogółem pozostaje stabilny, z lekką przewagą liczby mężczyzn. Saldo migracji w latach 2016-2020 przyjmowało różne wartości: dodatnie w latach 2016-2018 oraz 2020, ujemne natomiast w latach 2015 oraz 2019. Prognozy Głównego Urzędu Statystycznego wskazują na to, że saldo

migracji utrzymywać się będzie na niewielkim dodatnim poziomie do 2030 roku (wartość +2). Wskaźnik przyrostu naturalnego również ma się utrzymywać na poziomie dodatnim (60 urodzeń i 50 zgonów w 2030 roku). W latach 2015-2020 w Gminie Ropa można było zaobserwować zmiany w strukturze demograficznej zamieszkujących ją mieszkańców, które przedstawiają się korzystnie na tle innych gmin powiatu gorlickiego. W tym okresie stale rosła bowiem liczba osób w wieku produkcyjnym, a liczba osób w wieku poprodukcyjnym była niższa niż w wieku przedprodukcyjnym. Jednak, podobnie jak w innych jednostkach administracyjnych rosła liczba osób w wieku poprodukcyjnym⁷.

⁷ Dane pozyskane z Banku Danych Lokalnych; Urząd Statystyczny w Krakowie, *Gmina wiejska Ropa. Powiat Gorlicki*, 2020.

Rysunek 1: Struktura wieku mieszkańców Gminy Ropa.

Jednocześnie prognozy opracowane przez Główny Urząd Statystyczny wskazują, że w perspektywie do 2030 r. ogólna liczba ludności w Gminie będzie stale rosła. Postępować będą w dalszym ciągu obserwowane już obecnie tendencje w zakresie wzrostu odsetka mieszkańców w wieku produkcyjnym i wzrostu odsetka osób w wieku poprodukcyjnym. Liczba osób w wieku przedprodukcyjnym zgodnie z prognozami będzie powoli spadać. W związku z powyższym w przyszłości będzie należało podjąć działania zmierzające do wzmocnienia udziału osób w wieku przedprodukcyjnym w ogólnej liczbie ludności. Istotne będzie także położenie większego nacisku na

rozwój oferty usług skierowanej dla seniorów i osób ze szczególnymi potrzebami. Władze Gminy dostrzegają konieczność podjęcia działań na rzecz świadomej polityki demograficznej, zwłaszcza przeciwdziałaniu negatywnym tendencjom migracyjnym poprzez działania w zakresie polityki przestrzennej i podniesienia jakości usług społecznych, które przełożą się na podniesienie jakości życia rodzin na terenie Gminy.

Na terenie Gminy znajduje się niewiele miejsc, które oferowałyby opiekę nad dziećmi najmłodszymi. Dzieci w wieku przedszkolnym mogą uczęszczać do Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Łosiu oraz do Gminnego Przedszkola w Ropie.

Jednocześnie na obszarze Gminy nie znajdują się żłobki. W Gminie działają 3 szkoły podstawowe. W przypadku szkół widoczna jest tendencja malejąca wśród liczby uczniów. Liczba dzieci w przedszkolach utrzymuje się na podobnym poziomie.

Mieszkańcy Gminy Ropa mogą korzystać z oferty sportowej, na jej terenie działają bowiem: Klub Sportowy Ropa, Ludowy Uczniowski Klub Sportowy „TYTAN”, Beskidzka Akademia Piłkarska oraz Fundacja AKADEMIA GOAL. Ponadto Gmina dysponuje pełnowymiarowym boiskiem sportowym o nawierzchni naturalnej wraz z bieżnią, a także boiskiem pomocniczym z nawierzchnią bitumiczną. Ponadto dysponuje kompleksem sportowym „Orlik”. W każdej ze szkół istnieje mała pomocnicza sala gimnastyczna oraz place zabaw, a przy SP nr 1 w Ropie - hala sportowa wraz z balkonem widokowym. SP nr 2 w Ropie dysponuje również boiskiem pomocniczym o nawierzchni poliuretanowej. Przy ZSP w Łosiu funkcjonuje nowoczesny obiekt typu orlik wraz z siłownią i zapleczem sanitarnym. Plenerowa siłownia została uruchomiona przy boisku sportowym w Ropie. Poza wymienionymi wyżej obiektami, gmina dysponuje również

przekazanym przez Powiat Gorlicki boiskiem rekreacyjnym przy Domu Pomocy Społecznej w Klimkówce o nawierzchni bitumicznej, które wymaga modernizacji. Wśród aktywności sportowych na terenie gminy przeważają piłka nożna.

Gmina Ropa posiada liczne walory, które mogą podnieść jej atrakcyjność turystyczną: malownicze krajobrazy, bogata przyroda, Zbiornik Wodny Klimkówka, sąsiedztwo Magurskiego Parku Krajobrazowego, wyznaczone obszary Natura 2000, Dwór w Ropie, zabytkowy Kościół Św. Michała, Cerkiew w Łosiu, Zagroda Maziarska, szlaki turystyczne oraz historyczne i kulturowe, w tym bogactwo kultury Pogórzan i Łemków zamieszkujących teren gminy. W bliskim sąsiedztwie Gminy znajdują się uzdrowiska w Wysowej, Krynicy, Wapiennego i Muszyny.

Organizacja i koordynacja zdecydowanej większości przedsięwzięć kulturalnych na obszarze Gminy leży w gestii Gminnego Ośrodka Kultury w Ropie. Na terenie Gminy funkcjonuje także Gminna Biblioteka Publiczna oraz organizacje pozarządowe: Stowarzyszenie na rzecz dzieci, osób niepełnosprawnych oraz młodzieży „Źródło”, Stowarzyszenie Pogranicza

oraz Fundacja „Szlachetne Zdrowie”. Dynamika liczby uczestników imprez przyjmowała w ostatnich latach korzystne wartości. Czas pandemii ograniczył jednak możliwości organizacji spotkań i imprez, co widoczne jest w danych statystycznych opisujących 2020 rok.

Na terenie gminy działają 3 Niepubliczne Zakłady Opieki Zdrowotnej i 2 apteki: Mateusz Gałuszka Ośrodek Zdrowia GAMED Gabinet lekarza POZ, Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej Ośrodek Zdrowia Sp. z o.o. Podstawowa Opieka Zdrowotna oraz Gabinet Stomatologiczny A-DENT. W latach 2017-2020 w przypadku porad lekarskich ogółem zarysował się trend spadkowy. W 2017 roku udzielono ich 30 996, a w 2020 - 26 325 (o 4 145 mniej w porównaniu do roku 2019). Przyczyną znacznego spadku liczby porad w roku 2020 była prawdopodobnie obawa pacjentów przed zarażeniem się koronawirusem i/lub utrudniony dostęp do placówek medycznych. W poprzednim roku gmina nie realizowała bezpośrednio zdrowotnych programów profilaktycznych. Udzielała natomiast wsparcia podmiotom podejmującym tego typu działania za pośrednictwem działających na terenie gminy ośrodków zdrowia, czy też

realizowanych przez podmioty zewnętrzne w ramach otrzymanych grantów.

Za realizację zadań z zakresu pomocy społecznej na terenie Gminy Ropa odpowiedzialny jest Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Ropie. W okresie 2015-2019 odsetek osób korzystających ze środowiskowej pomocy spadł z poziomu 8,9% do 5,7%. Sytuacja zmieniła się w 2020 roku, kiedy nastąpił wzrost tego wskaźnika do poziomu 8,1%. Zdiagnozowane procesy wskazują na pogorszenie się sytuacji ekonomicznej mieszkańców w ostatnim roku. W ramach realizacji Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych, GOPS i DPS w 2020 roku podejmował działania z zakresu polityki społecznej, które skierowane były do dzieci, osób wykluczonych i osób starszych. Na terenie Gminy realizowana jest polityka społeczna skierowana do osób zagrożonych wykluczeniem społecznym, poprzez realizację takich programów, jak: „Wspieraj Seniora”, w ramach którego dostarczano artykuły pierwszej potrzeby osobom po 70 roku życia w czasie pandemii.

Na terenie Gminy za bezpieczeństwo publiczne odpowiadają Ochotnicza Straż Pożarna w Ropie, OSP Łosie oraz OSP Klimkówka, a także

Gorlickie Wodne Ochotnicze Pogotowie Ratunkowe. W 2020 roku w gminie Ropa najczęściej stwierdzono przestępstw o charakterze gospodarczym oraz kryminalnym. W ramach realizowanego przez Związek Gmin Ziemi Gorlickiej programu pn. „wsparcia służb ratowniczych” wszystkie gminy powiatu gorlickiego objęte zostały systemem monitorowania zagrożeniami i powiadamianiem sms o ich występowaniu.

W 2020 roku w gminie Ropa oddano do użytku 29 mieszkań. Całkowite zasoby mieszkaniowe w gminie Ropa to 1 507 nieruchomości. Na każdych 1000 mieszkańców oddano więc do użytku 5,24 nowych lokali. Jest to wartość znacznie mniejsza od wartości dla województwa małopolskiego oraz mniejsza od średniej dla całej Polski. Całkowite zasoby mieszkaniowe w gminie Ropa to 1 507 nieruchomości. Na każdych 1000 mieszkańców przypada zatem 274 mieszkań. 100% mieszkań zostało przeznaczonych na cele indywidualne. Przeciętna liczba pokoi w nowo oddanych mieszkaniach w gminie Ropa to 5,48, a przeciętna powierzchnia użytkowa nieruchomości oddanej do użytkowania w 2020 roku to 123,30 m².

Na terenie Gminy działa 17 organizacji społecznych, których zakres działalności obejmuje ratownictwo i bezpieczeństwo, sport i rekreację, promowanie aktywnego i zdrowego stylu życia, wspieranie rozwoju regionu, rozwój turystyki, działalność kulturalna, edukacyjna i integracyjna na rzecz społeczności wiejskiej oraz działalność na rzecz formacji religijnej i kultury religijnej. Wśród tych organizacji znajdują się: Klub Sportowy Ropa Ludowy Uczniowski Klub Sportowy „TYTAN”, Klub Sportowy Łosie, Fundacja "Szlachetne Zdrowie...", Stowarzyszenie na Rzecz Rozwoju Gminy Ropa, Stowarzyszenie Pogranicza, Caritas Diecezji Tarnowskiej, Akcja Katolicka Stowarzyszenie Turystyki i Agroturystyki Ziem Górskich, Gorlickie Wodne Ochotnicze Pogotowie Ratunkowe, Katolickie Stowarzyszenie Młodzieży, Stowarzyszenie Miłośników Wsi Ropa, Ochotnicza Straż Pożarna w Ropie, Ochotnicza Straż Pożarna w Łosiu oraz Ochotnicza Straż Pożarna w Klimkówce.

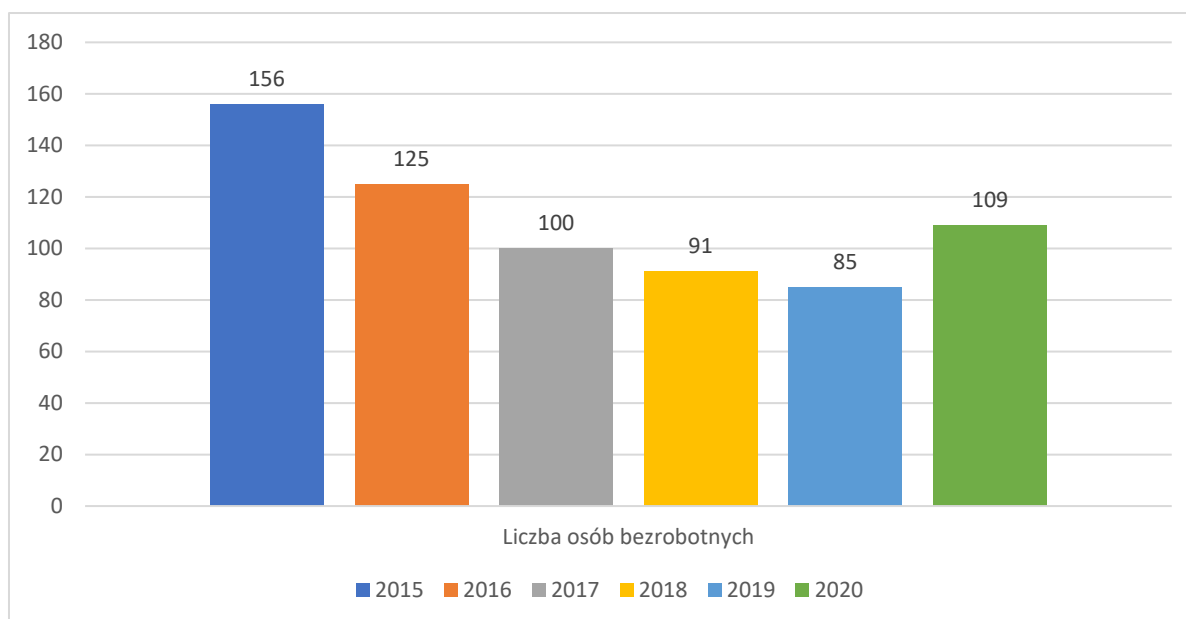
II.2. Wnioski z diagnozy sytuacji gospodarczej

Na tle średnich wyników dla województwa i powiatu, Gmina Ropa charakteryzuje się niskim poziomem rozwoju przedsiębiorczości. Analiza wskaźnika liczby zarejestrowanych podmiotów w REGON w przeliczeniu na 10 tys. mieszkańców (dane za okres 2010-2020) pokazuje jednak jego stopniowy wzrost, przy czym od roku 2017 wzrost ten jest ciągły. W 2020 roku było to 566 podmiotów, czyli o 92 więcej niż w 2010 roku. Według danych Głównego Urzędu Statystycznego w gminie Ropa w roku 2020 w rejestrze REGON zarejestrowanych było 566 podmiotów gospodarki narodowej, z czego 496 stanowiły osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą.

Analizując rejestr pod kątem liczby zatrudnionych pracowników można stwierdzić, że najwięcej (556) jest mikro-przedsiębiorstw, zatrudniających 0-9 pracowników. Wśród osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą w gminie Ropa najczęściej deklarowanymi rodzajami przeważającej działalności są Budownictwo (59,1%) oraz Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle (12,3%).

Bezrobocie rejestrowane w gminie Ropa wynosiło w 2020 roku 3,2% - o 0,7% więcej w porównaniu do roku ubiegłego⁸. Nie mniej jednak na przestrzeni ostatnich lat (2015-2019) liczba osób pozostających bez zatrudnienia ulegała sukcesywnemu zmniejszeniu:

⁸ Zob. Bezrobocie rejestrowane w Gminie Ropa w latach 2015-2020. Źródło: Bank Danych Lokalnych, stan na 09.08.2021.

Rysunek 2: Liczba osób bezrobotnych w Gminie Ropa w latach 2015-2020. Źródło: Bank Danych Lokalnych.

Najwięcej bezrobotnych w ubiegłym roku mieściło się w przedziale 25-34 oraz 18-24 lat, najmniej natomiast w przedziale 55 lat i więcej. Najwięcej osób bezrobotnych miało wykształcenie policealne i średnie zawodowe, a najmniej - średnie ogólnokształcące⁹. Istotnym zagrożeniem dla obecnego funkcjonowania lokalnego rynku pracy jest odpływ osób młodych i wykwalifikowanych pracowników do przedsiębiorstw zlokalizowanych na terenie gmin sąsiednich oraz konkurencja ze strony silniejszych ośrodków (w szczególności Krakowa, Nowego Sącza i Gorlic).

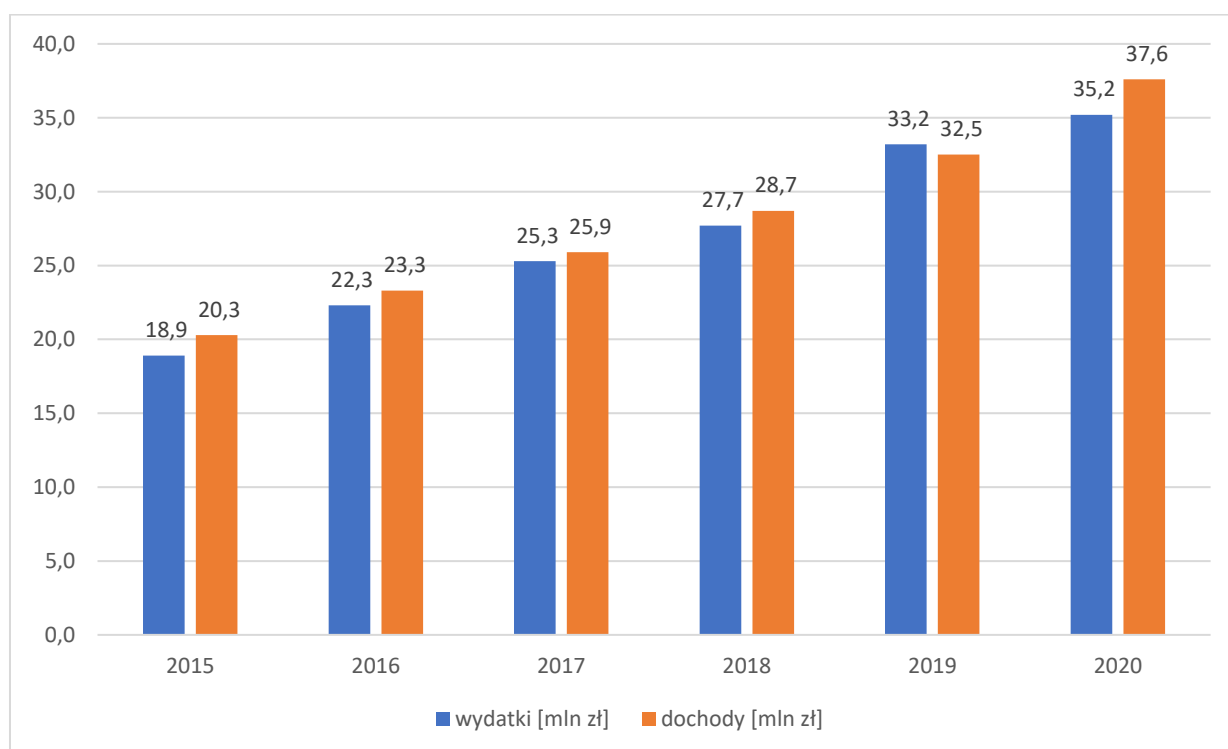
Dalsze działania Gminy Ropa w obszarze gospodarczym powinny zostać ukierunkowane na tworzenie warunków do rozwoju przedsiębiorczości, sprzyjanie inwestycjom i tworzenie nowych przedsiębiorstw i miejsc pracy oraz usługi mające na celu wspieranie przedsiębiorczości (np. usługi szkoleniowe, informacyjne, poprawa jakości usług publicznych związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej). Istotny będzie również dalszy rozwój lokalnego, wewnętrznego rynku pracy dostosowanego do potrzeb regionalnej gospodarki. Niezbędne staje się również wdrożenie rozwiązań umożliwiających wsparcie i aktywizację

⁹ Zob. Powiatowy Urząd Pracy w Gorlicach, *Bezrobocie rejestrowane w gminach powiatu gorlickiego, 2020*, Gorlice 2021.

zawodową osób bezrobotnych, szczególnie osób młodych od 18. do 34. roku życia (np. doradztwo zawodowe, staże, praktyki, szkolenia, kursy umożliwiające przekwalifikowanie). Istotne będzie tworzenie zachęt dla przedsiębiorców do zatrudniania młodych osób (np. poprzez rozwój systemu szkoleń dostosowanych ściśle do potrzeb pracodawców).

W ostatnich pięciu latach można było zaobserwować znaczny wzrost

całkowitych dochodów i wydatków budżetu Gminy Ropa. Suma wydatków z budżetu gminy Ropa wyniosła w 2020 roku 35.208.905,39, a w 2019 roku 33.214.543,09 złotych, co oznacza wzrost wydatków o 1.994.362,30 zł. Suma dochodów do budżetu gminy Ropa wyniosła w 2020 roku 37,6 mln zł, a w 2019 roku 32,5 mln, co oznacza wzrost dochodów o 5,1 mln zł.

Rysunek 3: Wydatki i dochody budżetu Gminy Ropa (w mln zł).

Wśród dochodów budżetowych każdej jednostki samorządu terytorialnego najważniejszą rolę odgrywają dochody własne, które decydują o jej samodzielności finansowej. Udział dochodów własnych

budżetu Gminy w dochodach ogółem wynosił w 2020 roku 22,1% (wzrost

z poziomu 14,9% w roku 2019)¹⁰. Wśród dochodów własnych budżetu Gminy największe znaczenie stanowią udziały w podatku od osób fizycznych, podatek od nieruchomości, opłata za gospodarowanie odpadami oraz wpływy z usług. Wieloletnia Prognoza Finansowa

Gminy Ropa na okres 2020-2027 zakłada, że w latach 2021-2027 planuje się nadwyżkę budżetu, która pozwoli na spłatę zaciągniętych kredytów i pożyczek oraz wykup papierów wartościowych.

¹⁰ Zob. Finanse publiczne w Gminie Ropa w latach 2015-2020. Źródło: Bank Danych Lokalnych, stan na 11.08.2021.

II.3. Wnioski z diagnozy sytuacji przestrzennej

Na terenie Gminy Ropa obowiązują miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego dla wsi Ropa (Uchwała Nr IX/54/03 z dnia 29 września 2003 r.), wsi Łosie (Uchwała Nr X/58/03 z dnia 31 października 2003 r.) i dla wsi Klimkówka (Uchwała Nr XVIII/106/08 z dnia 5 września 2008 r.) oraz Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego przyjęte Uchwałą Nr XVII/100/08 Rady Gminy Ropa z dnia 4 sierpnia 2008 roku. Tereny objęte obowiązującymi miejscowymi planami aktualizowanymi w drodze procedury punktowych zmian stanowią 100% powierzchni gminy.

Gmina Ropa jest gminą rolniczą o wysokich walorach przyrodniczych i krajobrazowych. Położona jest w obrębie prowincji Karpaty Zachodnie, w dolinie rzeki Ropy, w otoczeniu wzgórz Beskidu Niskiego postrzeganych jako najbardziej ekologicznie wartościowy system. Gmina określana jest „bramą Beskidu Niskiego” z uwagi na położenie na skrzyżowaniu ważnych traktów komunikacyjnych. Pod względem kulturowym znajduje się na pograniczu regionu pogórzanskiego i łemkowskiego, w obrębie krainy historycznej

Małopolski, z widocznym silnym powiązaniem z miastem Gorlice. Wskaźnik lesistości utrzymuje się na poziomie 37%, a około 15% powierzchni gminy zajmują doliny rzeczne, wśród których największą jest płaskodenna dolina rzeki Ropy, i przylegające do nich podnóża stoków. Gmina Ropa w całości położona jest w obszarze chronionego krajobrazu. Planowane jest utworzenie Parku Krajobrazowego Beskidu Niskiego. Na terenie gminy występuje także forma ochrony środowiska naturalnego w postaci pomników przyrody, wyznaczone obszary Natura 2000 (Beskid Niski PLB 180002, Ostoje Nietoperzy Powiatu Gorlickiego PLH120094, Wisłoka z Dopływami PLH180052), cenne okazy przyrody w parku dworskim objętym ochroną prawną przez Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków, bogata awifauna (m.in. orlik krzykliwy, puszczyk uralski, bocian czarny) oraz kilkanaście gatunków zwierząt zagrożonych wyginięciem (m.in. żbik, wilk, ryś).

Gmina posiada stosunkowo dobrą jak na tereny wschodniej Małopolski dostępność komunikacyjną. Decydująca jest w tym przypadku obecność drogi krajowej nr 28, przebiegającej ok. 400 metrów na północ od podobszaru

rewitalizacji w centrum miejscowości Ropa¹¹. W planach znajduje się powstanie ścieżek rowerowych celem połączenia z Gminą Gorlice i Uście gorlickie.

Na terenie Gminy znajdują się dwie oczyszczalnie ścieków, 317 przyłączy kanalizacyjnych i 8 przepompowni. Sieć kanalizacyjna wynosi 35,77 km, przy czym skanalizowano znaczną część wsi Ropa i Łosie. Także Klimkówka posiada miejscową sieć kanalizacyjną. Gmina planuje budowę sieci kanalizacyjnej wzdłuż lewego brzegu zbiornika wodnego wraz z odprowadzeniem ścieków na oczyszczalnię w Ropie, a także budowę sieci wodociągowej we wszystkich trzech miejscowościach.

Zasilanie w energię elektryczną gminy Ropa odbywa się ze stacji elektroenergetycznej Stróżówka położonej w gminie Gorlice. Rezerwową stacją jest GPZ 110/15 kV „Grybów”. Jednak istniejąca sieć wymaga modernizacji i rozbudowy. Gmina Ropa jest członkiem Klastra Energii „BIAŁA – ROPA”, gdzie mieszkańcom oferowane są dopłaty do inwestycji OZE: kolektorów słonecznych, instalacji fotowoltaicznych, pomp ciepła. Uczestniczy również

w programie NISKA EMISJA w ramach Związku Gmin Ziemi Gorlickiej. Obecnie oświetlenie uliczne działa wzdłuż głównych dróg. Gmina planuje budowę oświetlenia przy drodze krajowej Zator-Przemyśl-Granica Państwa. Głównym źródłem zasilania w gminie jest gazociąg wysokiego ciśnienia relacji Jasło-Gorlice-Nowy Sącz. Gaz rozprowadzany jest siecią średniego ciśnienia od stacji zlokalizowanej na terenie wsi Ropa. [W większości gaz używany jest do celów bytowo - gospodarczych, w nowym budownictwie częściowo również do celów grzewczych. Sieć energetyczna i gazowa jest rozbudowywana i modernizowana stosownie do powstającej zabudowy i rosnących potrzeb.

Usługi w zakresie odbioru i zagospodarowania odpadów z terenu Gminy Ropa w 2020 roku świadczyła firma SUEZ Południe Sp. z o. o. z siedzibą w Krakowie, Oddział w Nowym Sączu. Natomiast stacjonarny punkt selektywnego zbierania odpadów komunalnych zlokalizowano przy Oczyszczalni Ścieków w Ropie. W latach 2018-2020 widoczna jest tendencja w zakresie wzrostu ilości odpadów. Selektywna zbiórka odpadów obejmuje:

¹¹ Zob. *Gminny Program Rewitalizacji dla gminy Ropa na lata 2016-2022*, s. 12.

papier, szkło, metale, tworzywa sztuczne i opakowania wielomateriałowe, bioodpady, oraz 9 kategorii odpadów powstających w gospodarstwach domowych¹². W 2020 roku masa odpadów segregowanych wyniosła 389,25 ton. Łączna ilość odpadów odebranych od mieszkańców w 2020r. wynosiła ponad 837 ton.

Poziom recyklingu przygotowania do ponownego użycia papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła wyniósł 42,28% w 2020 roku, stąd konieczne jest dalsze uświadamianie mieszkańców gminy w zakresie gospodarki odpadami komunalnymi w celu racjonalnego sortowania odpadów, by osiągnąć określony przez Unię Europejską poziom tego wskaźnika.

¹² Zob. Uchwała Nr XIV/91/19 Rady Gminy Ropa z dnia 9 grudnia 2019 r.

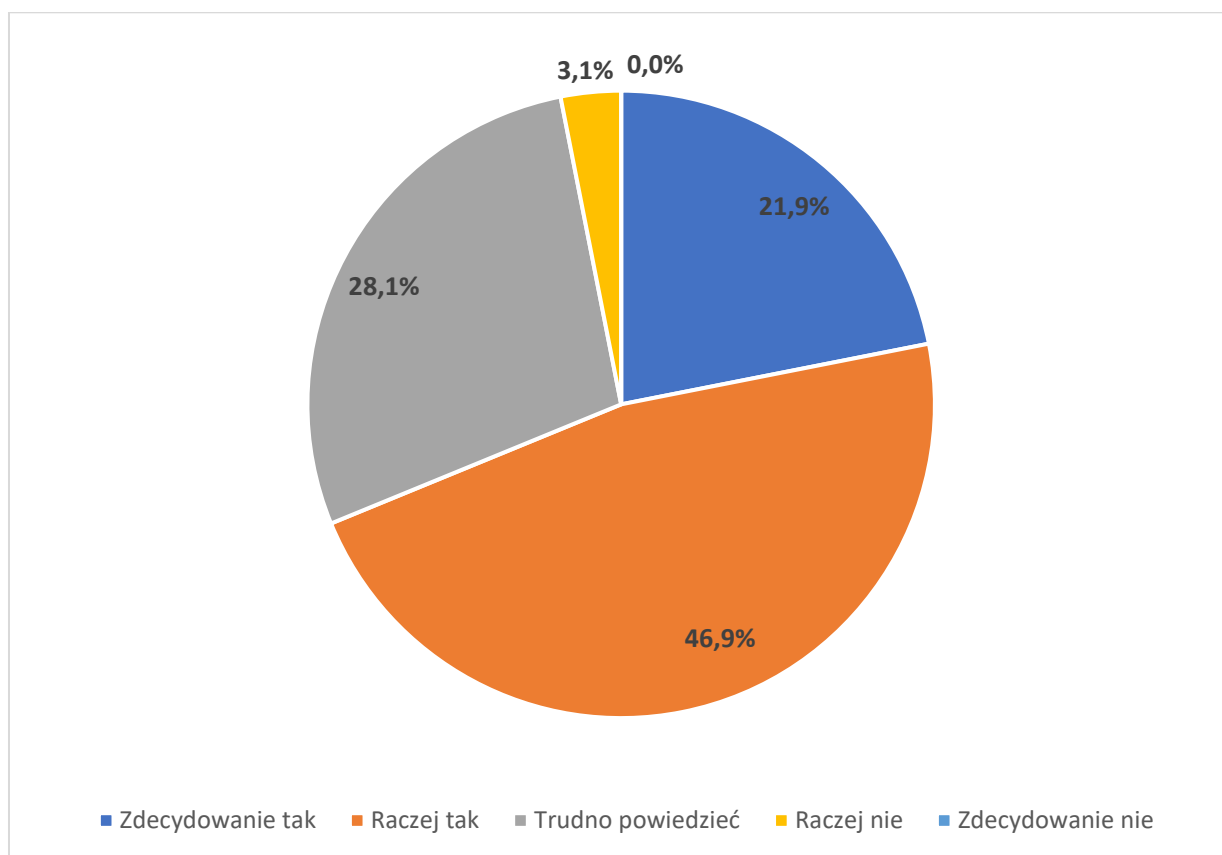
II.4. Jakość życia w Gminie – wyniki badań ankietowych

Wyniki badania ankietowego

Aby mieć bardziej szeroki obraz problemów Gminy z punktu widzenia jej mieszkańców, udostępniono ankietę

papierową oraz online na temat warunków życia w Gminie. Ankieta zawierała 9 pytań jednokrotnego i wielokrotnego wyboru. Do próby włączono 32 respondentów. Poniżej przedstawiono wyniki otrzymanych odpowiedzi.

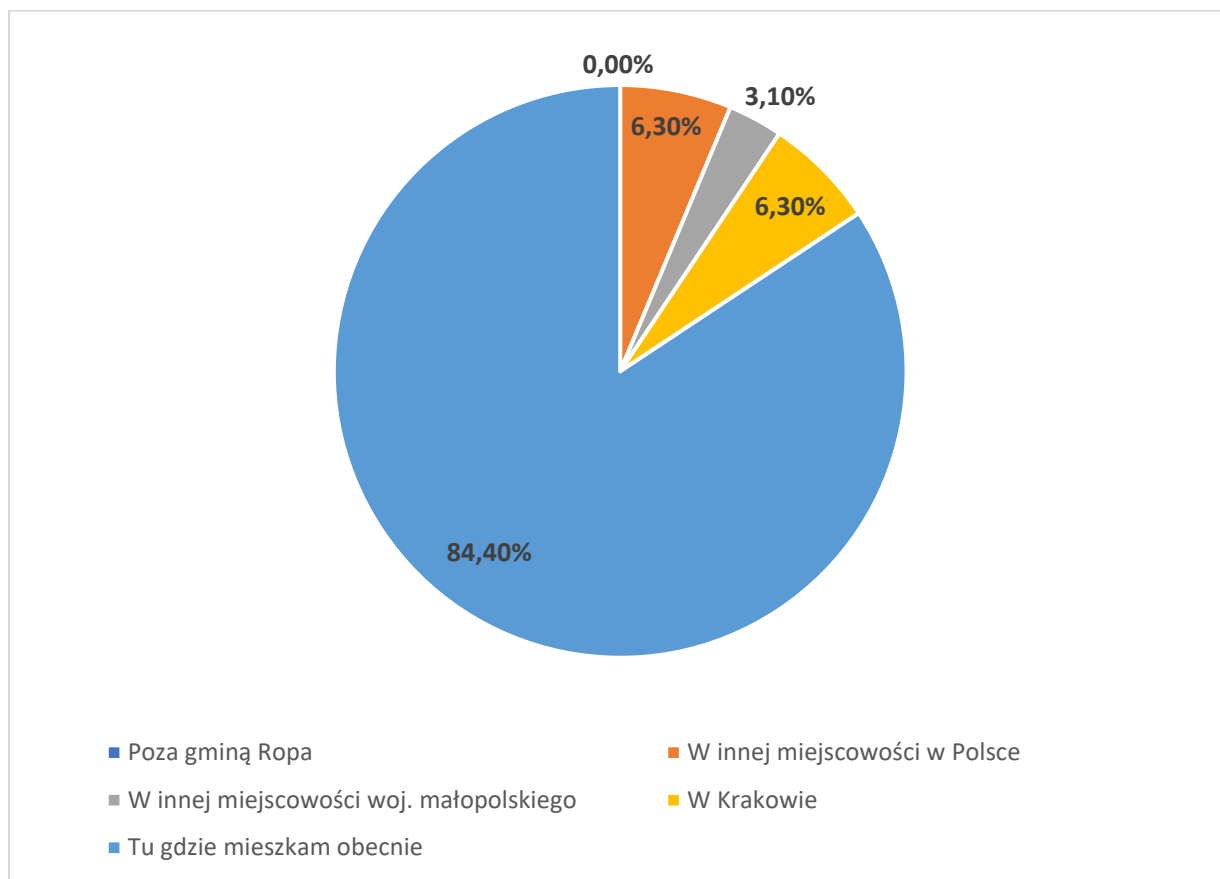
1. Czy uważa Pani / Pan, że Gmina Ropa jest dobrym miejscem do życia?

Większość respondentów – 46,9% wskazała, że Gmina Ropa jest raczej dobrym miejscem do życia. Sporo część osób jest zdania, że Gmina jest zdecydowanie dobrym miejscem do

życia (21,9%). W przeciwny sposób myśli zaledwie 3,1% ankietowanych, a 28,1% nie ma sprecyzowanego zdania na ten temat.

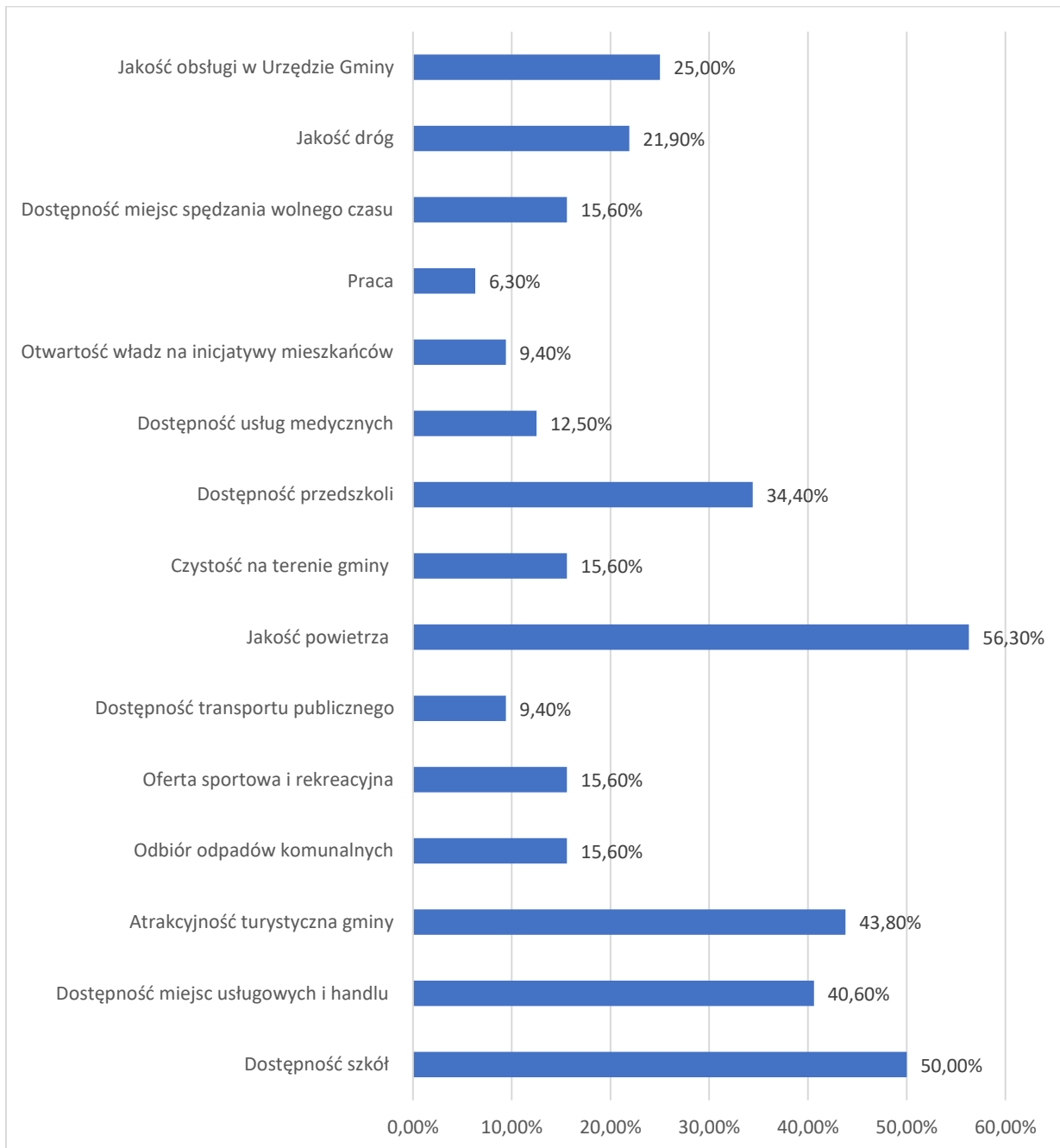
2. Gdzie w perspektywie najbliższych 5 lat chciałaby/chciałby Pani/Pan mieszkać?

Większość ankietowanych – 84,4% podjęłyby decyzję o pozostaniu w swoim miejscu zamieszkania w perspektywie najbliższych 5 lat. 15,7% respondentów

chciałoby przeprowadzić się poza swoje dotychczasowe miejsce zamieszkania – do innej miejscowości, z czego 6,3% - do Krakowa.

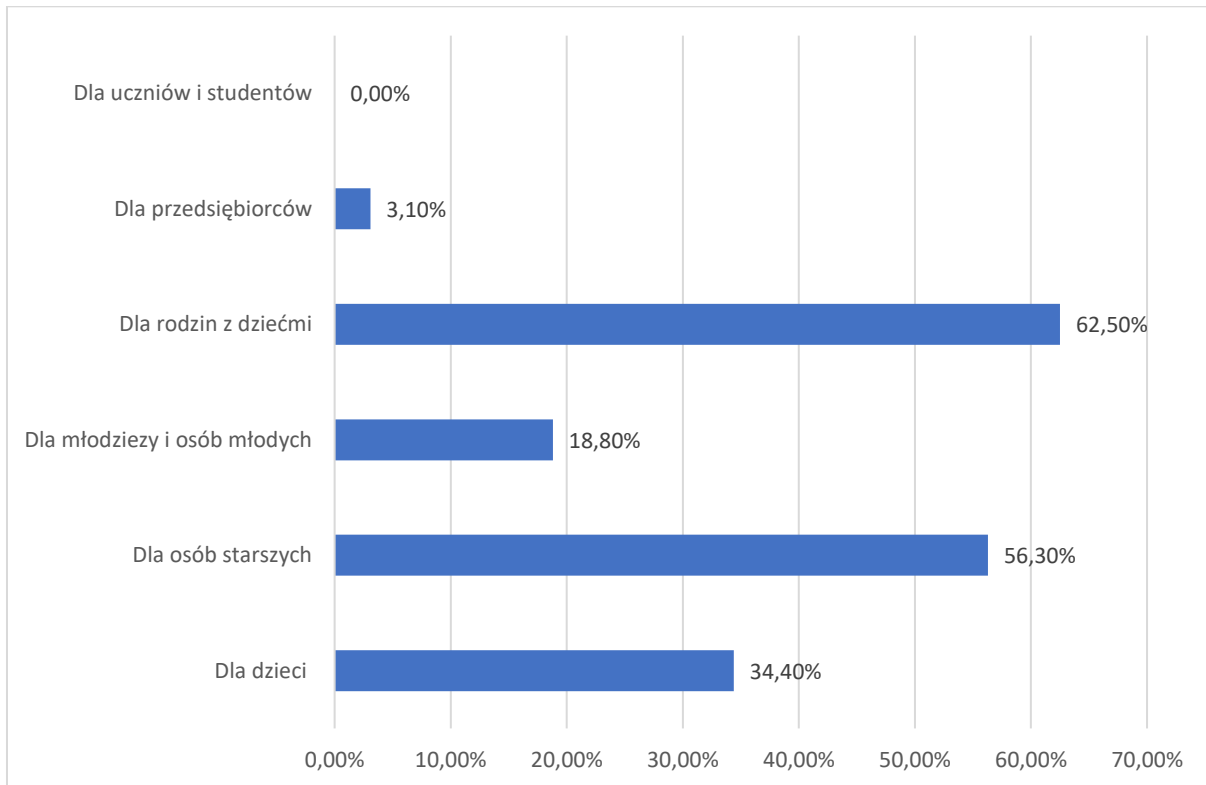
3. Co szczególnie wpływa na jakość życia w Gminie Ropa?

Ankietowani stwierdzili, że na jakość życia w Gminie Ropa wpływa szczególnie jakość powietrza (56,3%), dostępność szkół (50%), a także atrakcyjność

turystyczna gminy (43,8%) oraz dostępność miejsc usługowych i handlu (40,6%).

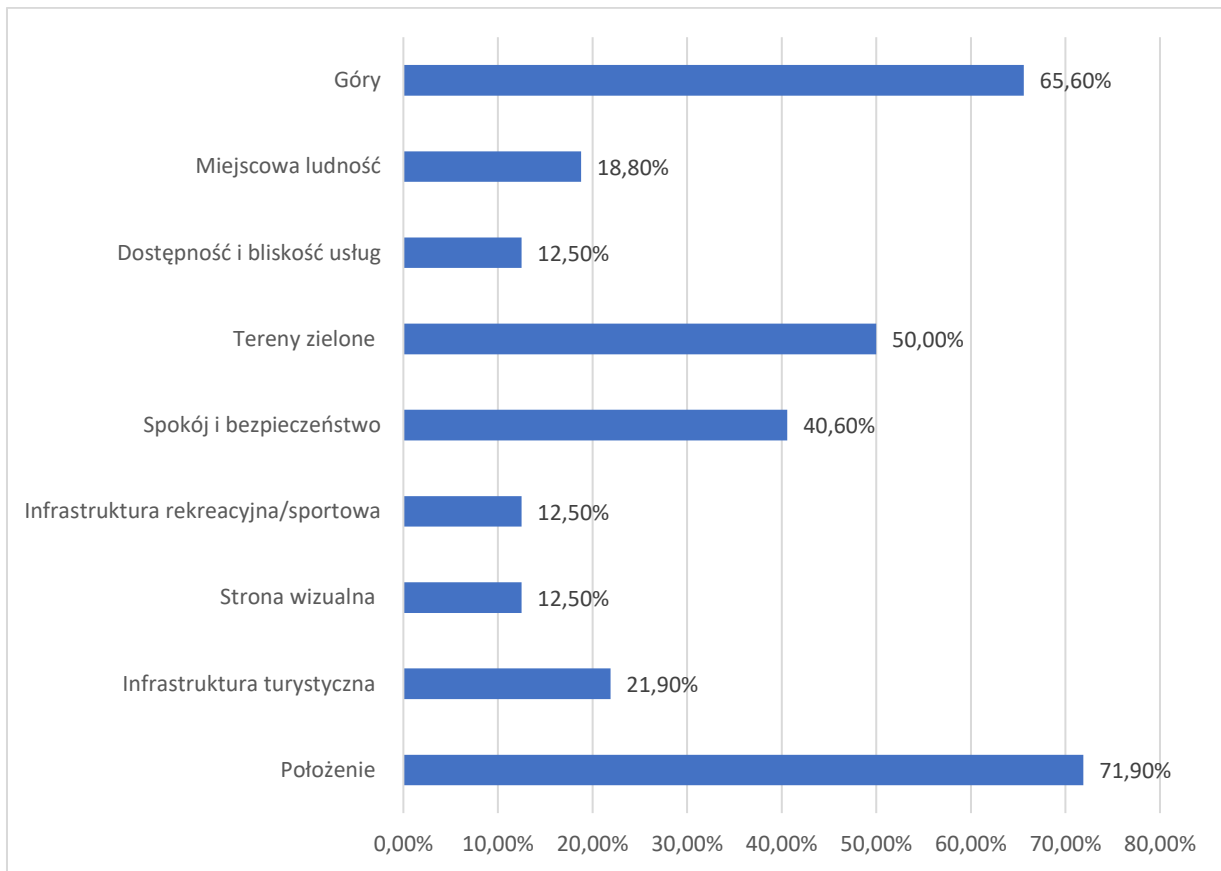
4. Dla kogo Pani/a zdaniem Gmina jest dobrym miejscem do życia?

Zdecydowana większość ankietowanych stwierdziła, że Gmina Ropa jest dobrym miejscem do życia dla rodzin z dziećmi (62,5%) oraz osób starszych (56,3%). Co trzecia osoba wskazała również na dzieci (33,4%). Znacznie mniej osób wskazało

odpowiedzi: „dla młodzieży i osób młodych” (18,8%) oraz „dla przedsiębiorców” (3,1%). Żaden ankietowany nie wskazał odpowiedzi „dla uczniów i studentów”.

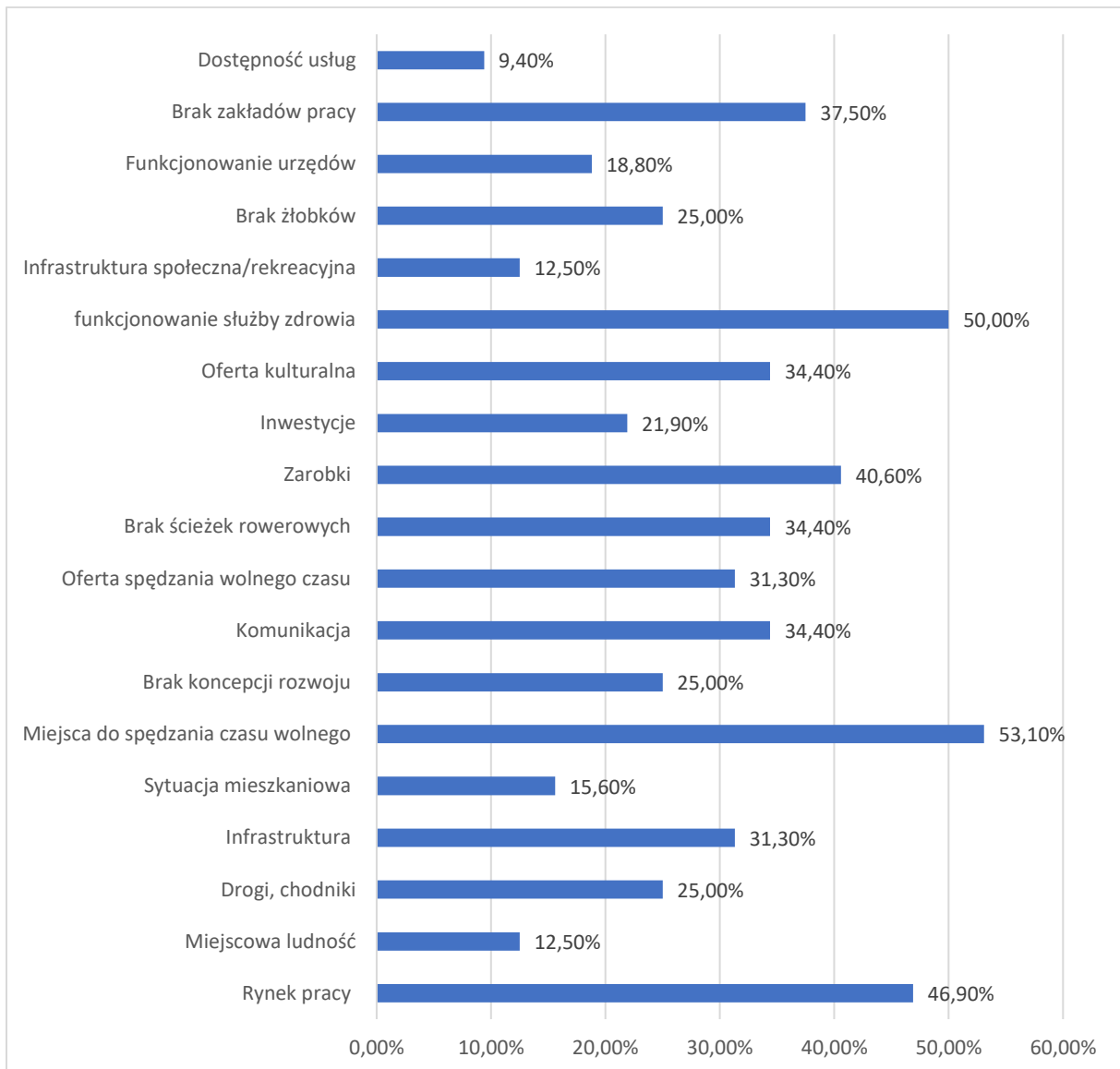
5. Co jest Pani/Pana zdaniem największym potencjałem, mocną stroną gminy Ropa?

Blisko 71,9% respondentów za największy atut Gminy Ropa uważa położenie oraz góry (65,6%), a także tereny zielone (50%). Mocną stroną Gminy jest także spokój i bezpieczeństwo (40,6%) oraz infrastruktura turystyczna

(21,9%). Potencjał Gminy jest upatrywany także w miejscowej ludności (18,8%), infrastrukturze rekreacyjnej i sportowej (12,5%), dostępności usług (12,5%) oraz stronie wizualnej (12,5%).

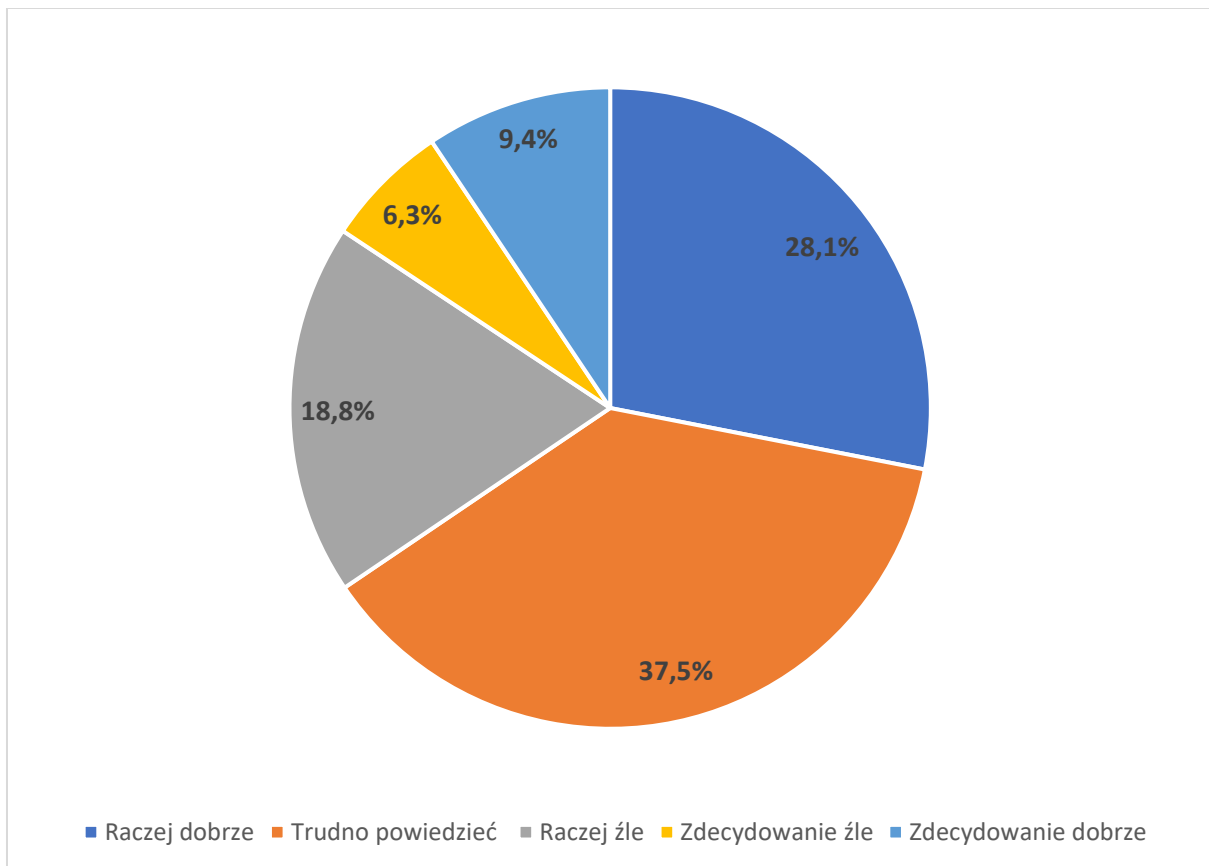
6. Co jest Pani/Pana zdaniem największym problemem, słabą stroną gminy Ropa?

Największymi problemami Gminy Ropa zdaniem respondentów są: miejsca do spędzania czasu wolnego (53,1% respondentów wskazało ten obszar), funkcjonowanie służby zdrowia (50%) lokalny rynek pracy (46,9%), zbyt niskie zarobki (40,6%), brak zakładów pracy

(34,4%), komunikacja (34,4%) oraz brak ścieżek rowerowych (34,4%). Problematiczne są także kwestie skąpej oferty spędzenia wolnego czasu (31,3%), infrastruktury (31,1%), brak koncepcji rozwoju (25%), drogi i chodniki (25%) oraz brak żłobków (25%).

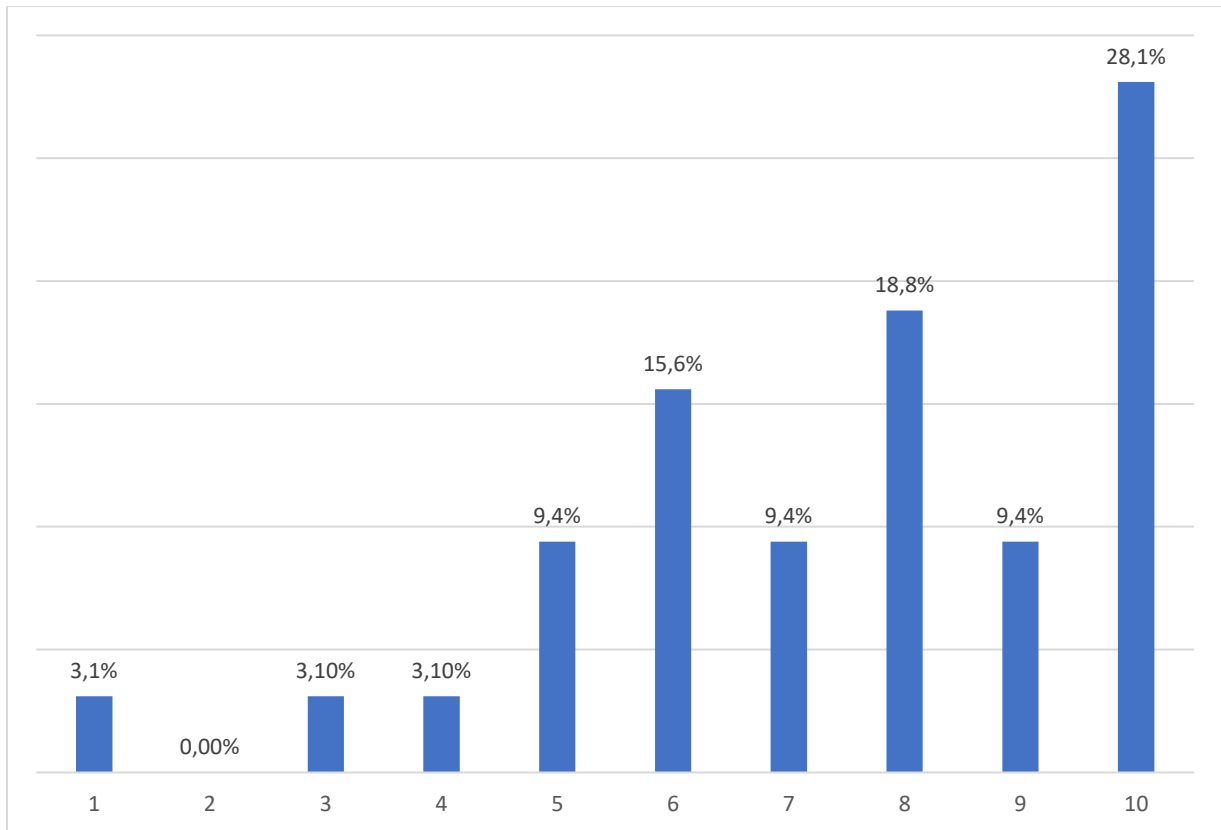
7. Jak ocenia Pani/Pan dotychczasową politykę rozwojową prowadzoną przez władze gminy?

Około 37,5% badanych pozytywnie ocenia dotychczasową politykę rozwojową prowadzoną przez władze

gminy. Ponad 25% ankietowanych ocenia ją źle, a 37,5% nie ma sprecyzowanego zdania na ten temat.

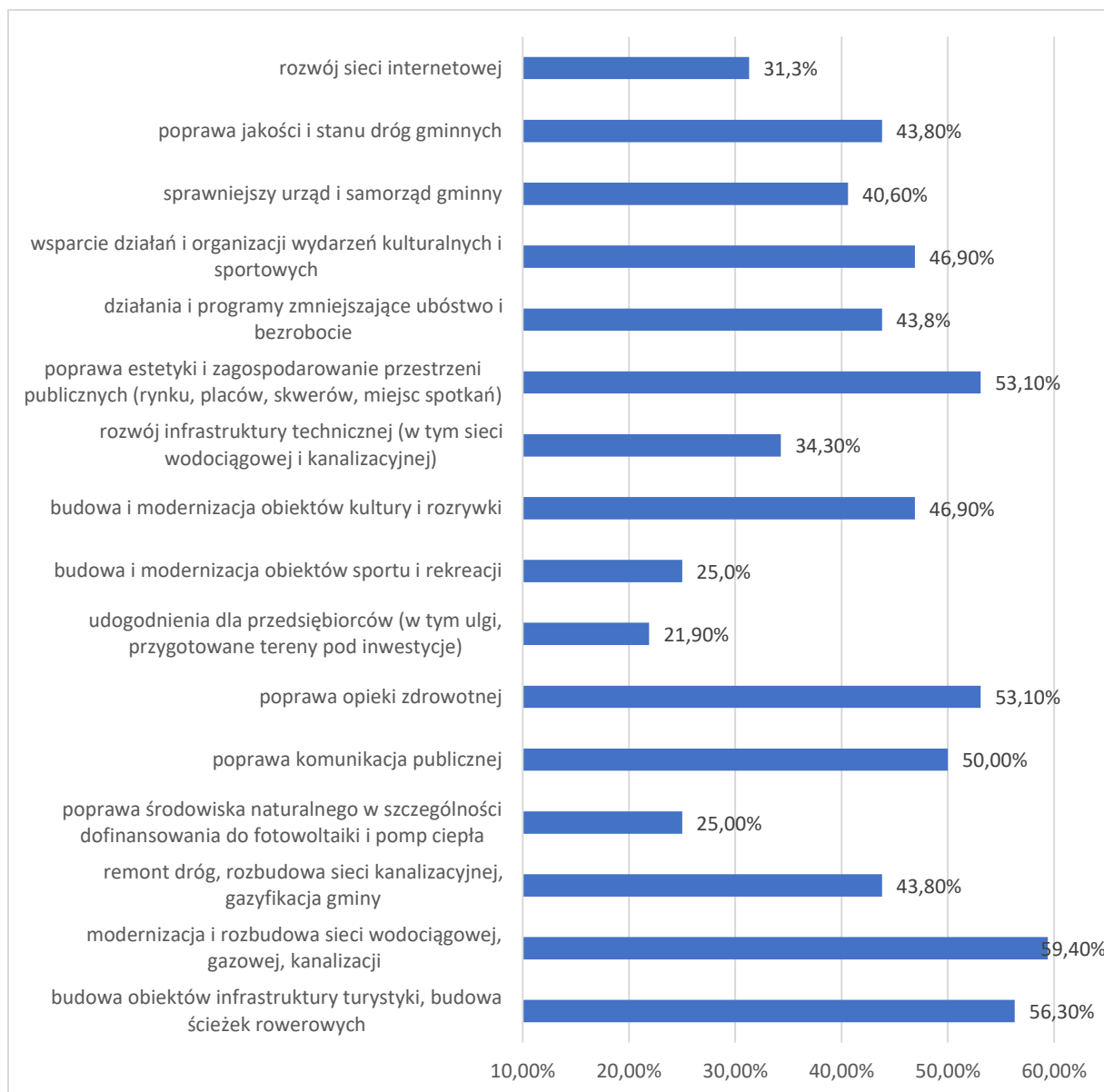
8. Czy plan rozwoju gminy Ropa na najbliższe 10 lat powinien być raczej strategią kontynuacji, czy zupełnie nową strategią, opartą na innych priorytetach? Proszę wyrazić swoją opinię na 10-stopniowej skali, gdzie „1” oznacza strategię kontynuacji, a „10” zupełnie nową strategię rozwoju.

Największa ilość badanych uznała, że należy obrać zupełnie nową strategię rozwoju (28,1%). Około 3% respondentów uznało, że należy

zdecydowanie kontynuować obecną strategię. Ponad 25% ankietowanych udzieliło odpowiedzi wskazującej na brak jednoznacznej opinii.

9. Proszę o wybranie priorytetów, które wpłynęłyby na rozwój Gminy w przyszłości

Blisko 60% ankietowanych wskazało na modernizację i rozbudowę sieci wodociągowej, kanalizacyjnej i gazowej, budowę obiektów infrastruktury turystycznej (56,3%), poprawę opieki zdrowotnej (53,1%) oraz poprawę estetyki i zagospodarowania przestrzeni publicznych (53,1%). Ważna okazała się

również poprawa komunikacji publicznej (50%), budowa i modernizacja obiektów kultury i rozrywki (46,9%), wsparcie działań i organizacja wydarzeń kulturalnych i sportowych (46,9%) oraz działania i programy zmniejszające ubóstwo i bezrobocie (43,8%).

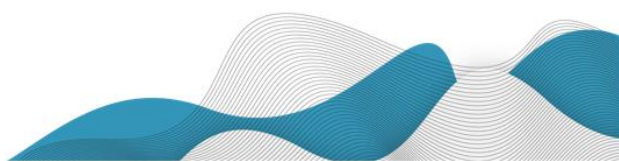
Podsumowanie badania ankietowego

Prawie połowa ankietowanych jest zdania, iż Gmina Ropa jest dobrym miejscem do życia (46,9%), przeciwnego zdania było 3,1% respondentów, a 28,1% nie posiada jednoznacznej opinii w tej kwestii. Większość nie planuje w perspektywie najbliższych 5 lat zmiany miejsca zamieszkania (84,4%). 15,7% respondentów chciałoby przeprowadzić się poza swoje dotychczasowe miejsce zamieszkania – do innej miejscowości, z czego 6,3% - do Krakowa. Ankietowani uznali, że na jakość życia w Gminie Ropa wpływa szczególnie jakość powietrza (56,3% respondentów), dostępność szkół (50%), a także atrakcyjność turystyczna gminy (43,8%) oraz dostępność miejsc usługowych i handlu (40,6%). Większość osób, które wzięły udział w badaniu ankietowym wskazało, iż Gmina jest dobrym miejscem do życia dla rodzin z dziećmi (62,5%) oraz osób starszych (56,3%). Co trzecia osoba wskazała również na dzieci (33,4%). Wśród mocnych stron Gminy większość respondentów wskazała na położenie (71,9%) oraz góry (65,6%), a także tereny zielone (50%). Mocną stroną Gminy jest także spokój i bezpieczeństwo (40,6%) oraz infrastruktura turystyczna

(21,9%). Główne obszary problematyczne w Gminie stanowią według ankietowanych: miejsca do spędzania czasu wolnego (53,1% respondentów wskazało ten obszar), funkcjonowanie służby zdrowia (50%) lokalny rynek pracy (46,9%), zbyt niskie zarobki (40,6%), brak zakładów pracy (34,4%), komunikacja (34,4%) oraz brak ścieżek rowerowych (34,4%). 37,5% badanych pozytywnie ocenia dotychczasową politykę rozwojową prowadzoną przez władze gminy. Ponad 25% ankietowanych ocenia ją źle, a 37,5% nie ma sprecyzowanego zdania na ten temat. Największa ilość ankietowanych uznała, że należy obrać zupełnie nową strategię rozwoju Gminy (28,1%). Około 3% respondentów uznało, że należy zdecydowanie kontynuować obecną strategię. Spora część ankietowanych udzieliła odpowiedzi wskazującej na brak jednoznacznej opinii (25%). Na pytanie dotyczące obszarów priorytetowych, które wpłynęłyby na rozwój Gminy, 60% ankietowanych wskazało na modernizację i rozbudowę sieci wodociągowej, kanalizacyjnej i gazowej, budowę obiektów infrastruktury turystycznej (56,3%), poprawę opieki zdrowotnej (53,1%) oraz poprawę estetyki i zagospodarowania przestrzeni

publicznych (53,1%). Ważna okazała się również poprawa komunikacji publicznej (50%)

III STRATEGICZNE KIERUNKI ROZWOJU GMINY ROPA

III.1. Misja i wizja

Strategia Rozwoju Gminy Ropa 2021-2030 jest dokumentem, w którym dokonano diagnozy aktualnej sytuacji społeczno-gospodarczą i przestrzennej Gminy Ropa. Zwrócono uwagę zarówno na mocne, słabe strony, jak i szanse i zagrożenia występujące w otoczeniu Gminy. Niezbędnym elementem w procesie tworzenia Strategii jest również określenie misji i wizji, określających najważniejsze kierunki rozwoju.

Wizja odnosi się do obrazu przyszłości, który będzie efektem realizacji podejmowanej strategii. Ukazuje Gminę Ropa w perspektywie 2030 roku, w której zostały dokonane zmiany poprzez realizację przyjętych działań i osiągnięcie zamierzonych przez samorząd celów, by osiągnąć kompleksowy rozwój społeczno-gospodarczy. Wizja Gminy to:

Gmina Ropa w 2030 roku to region z dobrze rozwiniętym systemem społeczno-gospodarczym opartym na lokalnych potencjałach kulturowych, środowiskowych i infrastrukturalnych.

Misja koncentruje się na procesach rozwojowych. Wskazuje przy tym czynniki warunkujące osiągnięcie sukcesu. Uwzględniając wyżej wymienione założenia misja Gminy Ropa brzmi:

Misją gminy jest stworzenie podstaw rozwoju społeczności lokalnej oraz zapewnienie warunków trwałego podnoszenia poziomu bytu materialnego i kulturalnego mieszkańców.

Nieodłącznym elementem misji jest wykorzystanie walorów naturalnych, krajobrazowych, klimatycznych, wartości surowców, a także uwzględnienie aspektów stworzenia niezbędnej infrastruktury technicznej dla mieszkańców, klientów i turystów. Jednym z najważniejszych priorytetów w zakresie rozwoju Gminy jest zatem stworzenie nowych miejsc pracy i rozwój przedsiębiorczości poprzez podniesienie kwalifikacji zawodowych mieszkańców i ich dostosowanie do potrzeb rynku pracy. Sukces misji ma warunkować także ochrona i zrównoważone wykorzystanie środowiska przyrodniczego wraz z jego walorami krajobrazowymi. Priorytet stanowią

także dążenia Gminy ukierunkowane na podniesienie poziomu infrastruktury technicznej zwłaszcza w zakresie

modernizacji dróg, zaopatrzenia w wodę oraz kanalizacji czy podniesienie bezpieczeństwa.

III.2. Operacjonalizacja celów strategicznych w wymiarze społecznym

CEL STRATEGICZNY 1: Wysoki poziom aktywności społecznej oraz zaspokojenia potrzeb społecznych mieszkańców				
OBSZARY POLITYK	CELE OPERACYJNE	KIERUNKI DZIAŁAŃ	OCZEKIWANE REZULTATY PLANOWANYCH DZIAŁAŃ	WSKAŹNIKI OSIĄGNIĘCIA DZIAŁAŃ
BEZPIECZEŃSTWO	Poprawa bezpieczeństwa i komfortu zamieszkania na terenie Gminy	<ul style="list-style-type: none"> • Doposażenie jednostek Ochotniczej Straży Pożarnej poprzez zakup sprzętu, wozów bojowych oraz umundurowania. • Rozbudowa systemu monitoringu oraz współpraca z policją. • Zapewnienie pełnej sprawności technicznej opraw ulicznych oraz wykonanie nowych oświetleń ulicznych dróg i placów. • Tworzenie miejsc parkingowych, budowa chodników oraz infrastruktury zwalniającej. • Współpraca z administracją centralną i regionalną w celu rozbudowy i utrzymania systemu zabezpieczenia przeciwpowodziowego poprzez monitorowanie stanu zabezpieczeń przeciwpowodziowych oraz prowadzenie wspólnych działań 	<ul style="list-style-type: none"> • Poprawa wyposażenia OSP. • Stała kontrola dróg i kluczowych miejsc na terenie Gminy poprzez punkty monitoringu. • Poprawa bezpieczeństwa pieszych poprzez rozbudowę oświetlenia i chodników przy kluczowych odcinkach dróg. • Zwiększenie poczucia bezpieczeństwa u mieszkańców Gminy. • Zwiększenie bezpieczeństwa ruchu drogowego na terenie Gminy. • Zmniejszenie liczby wypadków drogowych. • Zabezpieczanie terenów przed zalaniem i podtopieniami. 	<ul style="list-style-type: none"> • Liczba zakupionego sprzętu, wozów bojowych i umundurowania (szt.) • Liczba powstałych punktów monitoringu (szt.) • Liczba wybudowanych punktów oświetleniowych (szt.) • Długość wybudowanych chodników (km). • Liczba utworzonych miejsc parkingowych (szt.) • Liczba wypadków na drogach (szt.) • Obniżenie istniejącego ryzyka powodziowego (%).

		<p>mających na celu ich rozbudowę i modernizację.</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Ochrona mieszkańców przed skutkami powodzi i podtopień. 		
EDUKACJA	Rozwój usług edukacyjnych	<ul style="list-style-type: none"> ● Modernizacja placówek oświatowych na terenie Gminy Ropa wraz z infrastrukturą towarzyszącą. ● Doposażenie placówek oświatowych w sprzęt specjalistyczny, pomoce edukacyjne, laboratoria itp. ● Wsparcie nauczycieli w dostosowaniu do wymagań rynku edukacyjnego oraz w dokształcaniu i podnoszeniu kwalifikacji. ● Przygotowanie placówek pod względem dostępności dla osób niepełnosprawnych. ● Przygotowanie placówek do pracy on-line. ● Rozwijanie działalności świetlic, prowadzenie różnych zajęć rozwijających dzieci i młodzież. ● Stworzenie dzieciom i młodzieży warunków do rozwoju i aktywnego czasu wolnego. 	<ul style="list-style-type: none"> ● Poprawa infrastruktury placówek oświatowych. ● Poprawa warunków nauczania w szkołach. ● Podniesienie kompetencji zawodowych oraz kwalifikacji nauczycieli. ● Dostosowanie infrastruktury dla potrzeb osób niepełnosprawnych. 	<ul style="list-style-type: none"> ● Liczba zmodernizowanych pomieszczeń szkolnych (szt.). ● Liczba zakupionego sprzętu specjalistycznego (szt.). ● Średnie wyniki nauczania w szkołach (%). ● Liczba nauczycieli, którzy uzyskali awans zawodowy (os.). ● Liczba wprowadzonych udogodnień dla osób niepełnosprawnych (szt.). ● Liczba zakupionego sprzętu przeznaczonego do pracy on-line (szt.). ● Liczba przeprowadzonych zajęć w świetlicach (szt.). ● Liczba prowadzonych zajęć pozalekcyjnych (szt.).

<p>ZDROWIE I POMOC SPOŁECZNA</p>	<p>Profilaktyka i ochrona zdrowia</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Efektywne wykorzystanie środków z funduszu przeciwdziałania alkoholizmowi i narkomanii na realizację działań promujących spędzanie czasu w zdrowy sposób. • Podejmowanie działań mających na celu ochronę zdrowia, w tym rehabilitacja i profilaktyka zdrowotna. • Wsparcie rozwoju funkcjonowania opieki zdrowotnej. • Kształtowanie właściwych postaw prozdrowotnych. • Realizacja zadań prozdrowotnych w oparciu o ustawę o zdrowiu publicznym. 	<ul style="list-style-type: none"> • Poprawa stanu zdrowia mieszkańców. • Poprawa sprawności funkcjonowania opieki zdrowotnej. 	<ul style="list-style-type: none"> • Kwota przeznaczona na przeciwdziałania alkoholizmowi i narkomanii (zł). • Liczba przeprowadzonych badań profilaktycznych (szt.).
<p>KULTURA</p>	<p>Wzrost poczucia tożsamości lokalnej i świadomości obywatelskiej</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Zachowanie i utrwalanie tożsamości kulturowej, etnicznej i narodowej poprzez organizację imprez prezentujących twórczość artystów nieprofesjonalnych w zakresie rękodzielnictwa i rzemiosła ludowego. • Zapewnienie powszechnego dostępu do kultury oraz korzystania z jej walorów i dóbr przez mieszkańców. 	<ul style="list-style-type: none"> • Poszerzenie oferty spędzania czasu wolnego wśród mieszkańców o charakterze kulturalnym. • Zwiększanie poziomu wiedzy mieszkańców, rozwijanie pasji, zainteresowań. • Rozwój wiedzy na temat dziedzictwa kulturowego Gminy. • Wzmacnianie tożsamości społecznej i kulturowej mieszkańców. • Promocja Gminy na zewnątrz. 	<ul style="list-style-type: none"> • Liczba wydarzeń kulturalnych zorganizowanych przez Gminę w ciągu roku (szt.). • Liczba wydarzeń współorganizowanych z organizacjami pozarządowymi (szt.).

<p>KOMUNIKACJA SPOŁECZNA I PROMOCJA</p>	<p>Stały kontakt z mieszkańcami i prowadzenie konsultacji społecznych</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Rozwój społeczeństwa obywatelskiego poprzez promowanie budżetu obywatelskiego. • Konsultacje społeczne z mieszkańcami Gminy na zasadach wskazanych w ustawach i właściwej uchwale Rady Gminy dotyczącej zasad i trybu ich przeprowadzania. • Stworzenie przy użyciu własnych lub istniejących narzędzi, bezpośredniej i interaktywnej platformy wymiany informacji pomiędzy władzami Gminy, a mieszkańcami, którą można wykorzystywać również w sytuacjach kryzysowych. • Wykorzystanie istniejących platform społecznościowych dla mieszkańców w celu aktywizacji i rozbudzenia inicjatyw obywatelskich. • Stworzenie jednolitego graficznego wizerunku Gminy i podległych Urzędowi Gminy jednostek. • Zbudowanie nowej strony www Gminy, dostosowanej do najnowszych osiągnięć technologicznych. 	<ul style="list-style-type: none"> • Wzrost liczby osób głosujących w budżecie obywatelskim. • Podniesienie poziomu komunikacji z mieszkańcami. • Poprawa spójności wizerunkowej Gminy. • Poprawa czytelności i jakości strony internetowej. 	<ul style="list-style-type: none"> • Liczba osób głosujących w budżecie obywatelskim (os.). • Liczba zaprojektowanych znaków graficznych (szt.). • Stopień zmian wprowadzonych na stronie internetowej (%).
--	---	---	--	--

<p>SENIORZY</p>	<p>Aktywizacja społeczna osób starszych</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Udział w programach aktywizujących Seniorów. • Zapewnienie oferty dla seniorów: kultura, sport, rekreacja, infrastruktura, rehabilitacja, opieka medyczna. • Wspieranie działań aktywizujących wszystkie pokolenia mieszkańców Gminy, zwłaszcza w zakresie wymiany doświadczeń międzypokoleniowych. • Likwidacja barier architektonicznych. 	<ul style="list-style-type: none"> • Dopasowanie oferty usług do zmieniającej się struktury demograficznej. • Wzrost aktywności społecznej osób starszych. • Poprawienie jakości życia poprzez nowe możliwości spędzania czasu wolnego przez seniorów i zapewnienia oferty dostosowanej do wieku i interesów tych osób. • Integracja osób starszych, możliwość spędzania czasu wolnego z osobami o podobnym wieku i zainteresowaniach. • Dostosowanie infrastruktury do potrzeb osób starszych. 	<ul style="list-style-type: none"> • Liczba osób korzystających z programów aktywizujących Seniorów (os.). • Liczba zlikwidowanych barier architektonicznych (szt.).
<p>WSPÓŁPRACA Z ORGANIZACJAMI POZARZĄDOWYMI</p>	<p>Wsparcie działania lokalnych stowarzyszeń i organizacji społecznych</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Aktywizacja mieszkańców poprzez promocję i wspieranie działających na terenie Gminy organizacji pozarządowych i grup nieformalnych. • Włączenie organizacji pozarządowych jako partnera w realizacji zadań publicznych. • Wspieranie organizacyjne i merytoryczne organizacji pozarządowych oraz instytucji współpracujących z gminą i gminnymi jednostkami organizacyjnymi. 	<ul style="list-style-type: none"> • Wzrost zainteresowania mieszkańców działalnością organizacji pozarządowych. • Wzrost liczby osób działających w organizacjach pozarządowych. • Wzrost liczby inicjatyw podejmowanych przez organizacje pozarządowe. • Wzrost liczby działań podejmowanych wspólnie z organizacjami pozarządowymi. 	<ul style="list-style-type: none"> • Liczba organizacji pozarządowych działających na terenie Gminy (szt.). • Liczba osób będących członkami organizacji pozarządowych na terenie Gminy (os.). • Liczba zrealizowanych zadań publicznych wspólnie z organizacjami pozarządowymi (szt.). • Kwota przeznaczona na fundusz sołecki (zł).

		<ul style="list-style-type: none"> Realizacja funduszu sołeckiego na rzecz mieszkańców. 	<ul style="list-style-type: none"> Podniesienie kwoty przeznaczonej na fundusz sołecki. 	
CYFRYZACJA I TELEKOMUNIKACJA	Rozszerzenie zakresu e-usług oraz wzrost poziomu cyberbezpieczeństwa w Gminie.	<ul style="list-style-type: none"> Koncentracja na zapewnieniu e-usług adekwatnych do realnych potrzeb, zgłaszanych przez mieszkańców i przedsiębiorców. Stworzenie zunifikowanego i przejrzystego portalu informacyjno-usługowego całej administracji samorządowej. Przebudowa strony internetowej Gminy. Wdrożenie procesu zarządzania opartego na podejściu zwinnym w celu poprawy procesu podejmowania decyzji dotyczących inwestycji w technologie informatyczne i nadzoru nad nimi. Wdrożenie Zintegrowanego Systemu Zarządzania Gminą z łatwym dostępem dla mieszkańców do e-usług. Opracowanie zestawu szkoleń edukacyjnych oraz coroczne uczestnictwo w szkoleniach z zakresu bezpieczeństwa cybernetycznego dla pracowników. 	<ul style="list-style-type: none"> Wzrost zaspokojenia potrzeb mieszkańców w zakresie e-usług. Zwiększenie bezpieczeństwa i obniżenie kosztów utrzymania niezbędnej infrastruktury. Wzrost czytelności i jakości strony internetowej Gminy. Wzrost poziomu wiedzy z zakresu cyberbezpieczeństwa. 	<ul style="list-style-type: none"> Liczba wdrożonych e-usług (szt.). Liczba przeprowadzonych szkoleń z zakresu cyberbezpieczeństwa (szt.). Koszt utrzymania infrastruktury (w zł). Stopień przebudowania strony internetowej (w %).
USŁUGI KOMUNALNE	Podnoszenie jakości usług komunalnych	<ul style="list-style-type: none"> Wdrożenie nowych technologii w zakresie odzysku, recyklingu 	<ul style="list-style-type: none"> Zwiększenie świadomości mieszkańców w zakresie 	<ul style="list-style-type: none"> Udział odpadów segregowanych w stosunku

		<p>oraz zmniejszenia ilości odpadów, w tym wykorzystanie odpadów komunalnych jako źródła energii.</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Zamykanie i rekultywacja składowisk niespełniających wymagań i norm ochrony środowiska. ● Podniesienie standardu zaopatrzenia w wodę i odprowadzania ścieków, zgodnie ze zobowiązaniami wynikającymi z ustalonych norm krajowych i dyrektyw unijnych. ● Wsparcie dla gospodarki osadami ściekowymi. ● Dbłość o czystość w przestrzeni publicznej poprzez sprzątanie terenów Gminy i usuwanie dzikich wysypisk śmieci (wybór wykonawców oraz zawieranie umów na wykonywanie usług utrzymania czystości i porządku oraz na wykonywanie usług likwidacji dzikich wysypisk odpadów). 	<p>ochrony środowiska oraz postępowania z odpadami.</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Wzrost poziomu czystości Gminy. 	<p>do całości wyprodukowanych odpadów (%).</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Udział odpadów wykorzystywanych jako źródło energii (%). ● Liczba usuniętych dzikich wysypisk (szt.). ● Liczba zamkniętych składowisk niespełniających wymagań i norm ochrony środowiska. ● Liczba zrehabilitowanych składowisk niespełniających wymagań i norm ochrony środowiska.
	<p>Podnoszenie jakości pracy urzędu</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● Wdrożenie Zintegrowanego Systemu Zarządzania Gminą w celu poprawy jakości usług gminnych. ● Prowadzenie badań w zakresie zadowolenia 	<ul style="list-style-type: none"> ● Poprawa jakości usług gminnych. ● Poprawa wyników w zakresie obsługi klienta. ● Wzrost wiedzy pracowników na temat obsługi klienta. 	<ul style="list-style-type: none"> ● Osiągnięcie średniej co najmniej 80% „dobrych” lub „doskonałych” wyników obsługi klienta w Urzędzie Gminy Ropa w badaniu satysfakcji

		<p>z obsługi klientów w Urzędzie Gminy.</p> <ul style="list-style-type: none">• Przeszkolenie wszystkich pracowników Urzędu Gminy Ropa z zakresu profesjonalnej obsługi klienta w latach 2022-2023.• Systematyczny audyt jakości usług komunalnych w celu zdiagnozowania słabszych obszarów działania urzędu.• Wprowadzanie kolejnych e-usług dla mieszkańców.	<ul style="list-style-type: none">• Wprowadzenie nowych e-usług.	<p>mieszkańców Gminy prowadzonym raz na dwa lata.</p>
--	--	--	--	---

III.3. Operacjonalizacja celów strategicznych w wymiarze gospodarczym

CEL STRATEGICZNY 2: Wzrost aktywności gospodarczej z zachowaniem zasad ochrony środowiska				
OBSZARY POLITYK	CELE OPERACYJNE	KIERUNKI DZIAŁAŃ	OCZEKIWANE REZULTATY PLANOWANYCH DZIAŁAŃ	WSKAŹNIKI OSIĄGNIĘCIA DZIAŁAŃ
EKOLOGIA	Ochrona środowiska i adaptacja do zmian klimatu	<ul style="list-style-type: none"> • Kontynuacja pomocy mieszkańcom Gminy w korzystaniu z dotacji na wymianę starych pieców (Rządowy program „Czyste Powietrze”). • Montaż instalacji fotowoltaicznych oraz wymiana źródeł ciepła na ekologiczne. • Promowanie wśród mieszkańców małej retencji oraz gromadzenia wody opadowej. • Rozwój systemu selektywnej zbiórki odpadów. • Kontynuowanie działań związanych z likwidacją azbestu. • Podejmowanie działań zwiększających świadomość mieszkańców w zakresie ochrony środowiska i ekologii. • Edukacja ekologiczna dzieci i młodzieży w placówkach oświatowych na terenie Gminy. 	<ul style="list-style-type: none"> • Zwiększenie liczby gospodarstw domowych ogrzewanych ekologicznymi źródłami ciepła. • Ograniczenie emisji szkodliwych substancji do atmosfery z tradycyjnych źródeł ciepła. • Zmniejszenie emisji zanieczyszczeń, w szczególności pyłów PM 2,5, PM 10 oraz emisji CO₂. • Zwiększenie świadomości ekologicznej mieszkańców. 	<ul style="list-style-type: none"> • Liczba wymienionych starych pieców w gospodarstwach domowych (szt.). • Kwota udzielonych dotacji na wymianę pieców (zł). • Liczba dni z przekroczeniem dopuszczalnych poziomów benzo(α)pirenu i pyłu zawieszonego PM10 (dni). • Liczba zorganizowanych wydarzeń o charakterze proekologicznym w ciągu roku (szt.). • Liczba nieruchomości, w których zlikwidowano azbest (szt.).

ENERGIA	<p>Optimalizacja w zaopatrzeniu energetycznym, w zaopatrzeniu ciepłym oraz gazowym, a także wspieranie OZE</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Pozyskiwanie finansowania zewnętrznego na rozwój OZE w gminie (w sferze publicznej oraz wsparcie dla mieszkańców i podmiotów prywatnych), termomodernizację budynków oraz wymianę źródeł ciepła. • Termomodernizacja budynków użyteczności publicznej. • Dostosowanie źródeł wytwarzania ciepła do wymagań postawionych w dyrektywach unijnych oraz osiągnięcie w 2025 r. statusu systemu efektywnego energetycznie (co najmniej 50% ciepła wytwarzane z innych paliw niż węgiel). • Realizacja inwestycji Odnawialne źródła energii dla mieszkańców gmin członkowskich Klastra Energii Biała Ropa. 	<ul style="list-style-type: none"> • Poprawa efektywności energetycznej budynków. • Osiągnięcie systemu efektywnego energetycznie. • Zrealizowana inwestycja Odnawialne źródła energii dla mieszkańców gmin członkowskich Klastra Energii Biała Ropa. 	<ul style="list-style-type: none"> • Liczba budynków z przeprowadzoną termomodernizacją na terenie Gminy (szt.). • Procent ciepła wytwarzanego z innych paliw niż węgiel (%).
	<p>Oświetlenie najważniejszych budynków w Gminie oraz wymiana oświetlenia</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Wymiana co 5 lat oświetlenia świątecznego. • Przystanki - oświetlenie i monitoring - poprawa bezpieczeństwa. • Rozpoczęcie montażu paneli fotowoltaicznych na ekranach akustycznych - pozyskiwanie energii dla bilansu w oświetleniu ulicznym. 	<ul style="list-style-type: none"> • Wzrost poziomu bezpieczeństwa poprzez oświetlenie przystanków. • Obniżenie poziomu wykorzystanej energii do oświetlenia ulicznego. 	<ul style="list-style-type: none"> • Liczba wybudowanych punktów oświetleniowych (szt.). • Liczba zamontowanych paneli fotowoltaicznych (szt.). • Liczba latarni ulicznych przestawionych na energooszczędną technologię LED (szt.).

		<ul style="list-style-type: none"> • Zwiększenie liczby latarni ulicznych przestawionych na energooszczędną technologię LED zgodnie z przyjętym planem. 		
ROZWÓJ GOSPODARCZY I RYNEK PRACY	Promocja i wspieranie rozwoju przedsiębiorczości	<ul style="list-style-type: none"> • Zwiększenie poziomu konkurencyjności MŚP. • Promocja i wspieranie rozwoju przedsiębiorczości poprzez udzielanie dofinansowania do rozpoczęcia prowadzenia działalności gospodarczej, wspieranie tworzenia nowych miejsc pracy oraz ochronę istniejących m.in. poprzez podnoszenie kompetencji i kwalifikacji kapitału ludzkiego. • Badanie oraz prognozowanie zmian na rynku pracy i praktyczne wykorzystywanie efektów badań. 	<ul style="list-style-type: none"> • Wzrost zatrudnienia i poprawa bazy dochodowej JST. • Zwiększenie atrakcyjności Gminy pod względem tworzenia oferty dla nowych mieszkańców i przedsiębiorców. • Wzrost liczby nowych miejsc pracy. 	<ul style="list-style-type: none"> • Liczba utworzonych programów wsparcia dla przedsiębiorców (szt.). • Liczba podjętych działań w ramach współpracy z lokalnymi przedsiębiorcami i stowarzyszeniami (szt.). • Liczba nowoutworzonych miejsc pracy w skali roku (szt.).
	Aktywizacja zawodowa osób w wieku produkcyjnym biernych zawodowo lub bezrobotnych	<ul style="list-style-type: none"> • Wykorzystanie dostępnych usług i instrumentów rynku pracy w celu dopasowania form wsparcia do indywidualnych potrzeb poszczególnych odbiorców w ramach aktywizacji zawodowej osób w wieku produkcyjnym biernych zawodowo lub bezrobotnych, w szczególności kobiet, osób w wieku 50 lat i więcej, 	<ul style="list-style-type: none"> • Spadek bezrobocia wśród mieszkańców. 	<ul style="list-style-type: none"> • Wskaźnik poziomu bezrobocia w danym roku (%).

		powracających z zagranicy oraz osób z niepełnosprawnościami.		
INWESTYCJE	Dostosowanie infrastruktury społecznej oraz przestrzeni publicznych do potrzeb różnych grup społecznych	<ul style="list-style-type: none"> ● Budowa lub modernizacja infrastruktury drogowej. ● Rozwój sieci i infrastruktury przystankowej. ● Zwiększenie dostępności obiektów i miejsc użyteczności publicznej dla osób niepełnosprawnych i osób starszych poprzez znoszenie barier architektonicznych. ● Budowa lub modernizacja infrastruktury wodno-kanalizacyjnej, w tym oczyszczalni. ● Inwestycje w sferze gospodarki odpadami zgodnie z nowoczesnym i technikami z odpadami, w celu wypełnienia zobowiązań wynikających z ochrony środowiska określonymi normami krajowymi i dyrektywami unijnymi. 	<ul style="list-style-type: none"> ● Rozbudowa sieci drogowej na terenie Gminy. ● Poprawa stanu jakości dróg na terenie Gminy. ● Poprawa i rozwój infrastruktury przystankowej. ● Opracowane planu budowy sieci wodociągowej na terenach planowanych inwestycji. ● Opracowane planu budowy sieci kanalizacyjnej na terenach planowanych inwestycji. 	<ul style="list-style-type: none"> ● Długość rozbudowanych dróg (km). ● Liczba miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego uwzględniających szczegółowe zapisy dotyczące systemu komunikacji (szt.). ● Liczba przystanków autobusowych na terenie Gminy (szt.). ● Średnia liczba kursów autobusowych w ciągu dnia (szt.). ● Liczba zlikwidowanych barier architektonicznych (szt.). ● Liczba mieszkańców przyłączonych do sieci kanalizacyjnej (os.). ● Liczba mieszkańców przyłączonych do sieci wodociągowej (os.).

III.4. Operacjonalizacja celów strategicznych w wymiarze przestrzennym

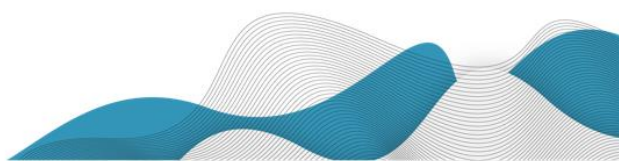
CEL STRATEGICZNY 3: Rozwój turystyki i rekreacji				
OBSZARY POLITYK	CELE OPERACYJNE	KIERUNKI DZIAŁAŃ	OCZEKIWANE REZULTATY PLANOWANYCH DZIAŁAŃ	WSKAŹNIKI OSIĄGNIĘCIA DZIAŁAŃ
DZIEDZICTWO I HISTORIA	Wykorzystanie dziedzictwa historycznego Gminy w celu osiągnięcia korzyści wizerunkowych oraz zwiększenia ruchu turystycznego	<ul style="list-style-type: none"> Wspieranie zintegrowanego lokalnego rozwoju społecznego, gospodarczego i środowiskowego, dziedzictwa kulturowego oraz bezpieczeństwa, m.in. w ramach rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność. Rewitalizacja zabytków na terenie Gminy. Stworzenie aplikacji łączącej miejsca atrakcyjnie turystycznie na terenie Gminy. Promowanie regionalnych oraz naturalnych i ekologicznych wyrobów rolno-spożywczych. 	<ul style="list-style-type: none"> Rozwój wiedzy na temat dziedzictwa kulturowego Gminy. Wzrost liczby zabytków zrewitalizowanych. Wzrost liczby działań w zakresie promocji regionalnych oraz naturalnych i ekologicznych wyrobów rolno-spożywczych. 	<ul style="list-style-type: none"> Liczba działań mających na celu promocję dziedzictwa kulturowego. Liczba zrewitalizowanych zabytków. Liczba osób korzystających z aplikacji (os.). liczba podjętych działań w ramach promocji naturalnych i ekologicznych wyrobów rolno-spożywczych (szt.).
ZAGODPODAROWANIE PRZESTRZENNE	Dbłość o krajobraz Gminy, estetykę i ład przestrzenny	<ul style="list-style-type: none"> Aktualizacja studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego 	<ul style="list-style-type: none"> Rozwój zabudowy mieszkaniowej z zachowaniem ładu przestrzennego. 	<ul style="list-style-type: none"> Stopień aktualizacji studium uwarunkowań i kierunków

		<p>uwzględniająca różny potencjał rozwojowy poszczególnych części Gminy.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Sukcesywne sporządzanie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego w celu objęcia nimi jak największego obszaru Gminy. • Poprawa jakości, funkcjonalności i dostępności istniejących przestrzeni publicznych. • Uporządkowanie przestrzeni publicznej w zakresie istniejących reklam, jak również kreowania nowych nośników informacji wizualnej, obiektów małej architektury i ogrodzeń. • Ochrona przed degradacją terenów problemowych i funkcjonalnie z nimi powiązanych. 	<ul style="list-style-type: none"> • Zapewnienie spójności zagospodarowania przestrzennego terenu Gminy. • Przeciwdziałanie fragmentacji środowiska przyrodniczego, ochrona krajobrazu i racjonalne korzystanie z zasobów środowiska. 	<p>zagospodarowania przestrzennego (%).</p> <ul style="list-style-type: none"> • Stopień pokrycia miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego powierzchni Gminy (%). • Powierzchnia zintegrowanych systemów zieleni (ha). • Powierzchnia przestrzeni publicznej dostępnej dla mieszkańców (ha). • Liczba nowych nośników informacji wizualnej (szt.).
<p>SPORT I REKREACJA</p>	<p>Zagospodarowanie przestrzeni publicznej na cele rekreacyjne i turystyczne</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Budowa i rozbudowa małej infrastruktury turystyczno-rekreacyjnej (ścieżki pieszo-rowerowe, wiaty przystankowe, siłownie zewnętrzne, place zabaw). 	<ul style="list-style-type: none"> • Podniesienie jakości życia poprzez zwiększoną aktywność rekreacyjną. • Poprawa stanu zdrowia mieszkańców Gminy dzięki uczestnictwu w aktywności fizycznej. 	<ul style="list-style-type: none"> • Długość ścieżek pieszo-rowerowych (km). • Liczba wiat przystankowych (szt.). • Liczba wybudowanych siłowni zewnętrznych (szt.). • Liczba wybudowanych placów zabaw (szt.).

		<ul style="list-style-type: none"> • Rozbudowa sieci ścieżek rowerowych i infrastruktury rowerowej. • Budowa lub modernizacja infrastruktury turystycznej. • Budowa lub modernizacja infrastruktury sportowej. • Wzbogacenie oferty rekreacyjnej i sportowej dla mieszkańców Gminy. 	<ul style="list-style-type: none"> • Poszerzenie oferty spędzania czasu wolnego mieszkańców Gminy o charakterze sportowo-rekreacyjnym. • Poprawa stanu infrastruktury sportowo-rekreacyjnej. • Zwiększenie ruchu turystycznego poprzez rozbudowę ścieżek rowerowych. 	<ul style="list-style-type: none"> • Liczba zorganizowanych imprez sportowych w ciągu roku (szt.). • Liczba organizacji pozarządowych działających w obszarze sportu wspieranych przez Gminę (szt.). • Liczba wybudowanych lub zmodernizowanych obiektów sportowych (szt.).
TRANSPORT	<p>Rozwój w obszarze usług komunikacyjnych i transportu</p> <p>Rozwój elektromobilności i wykorzystanie technologii paliw alternatywnych</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Rozwój ścieżek, dróg i ciągów komunikacyjnych dla rowerów wraz z parkingami rowerowymi. • Efektywne zarządzanie infrastrukturą Gminy i jej rozwój ukierunkowany na wykorzystanie rozwiązań niskoemisyjnych. • Budowa i modernizacja dróg. 	<ul style="list-style-type: none"> • Wzrost liczby osób korzystających z transportu rowerowego. • Rozwój elektromobilności. • Poprawa infrastruktury drogowej. 	<ul style="list-style-type: none"> • Długość ścieżek rowerowych (km). • Liczba utworzonych parkingów rowerowych (szt.). • Długość nowych dróg (km). • Długość zmodernizowanych dróg (km).
TURYSTYKA	<p>Stałe podnoszenie atrakcyjności turystycznej Gminy</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Opracowanie programu (koncepcji) rozwoju turystyki w Gminie (narzędzia, produkty, typ turysty oraz forma turystyki). • Ofensywna promocja walorów turystycznych Gminy. 	<ul style="list-style-type: none"> • Poprawa oferty turystycznej Gminy. • Zwiększenie zainteresowania ofertą turystyczną wśród mieszkańców i osób odwiedzających Gminę. 	<ul style="list-style-type: none"> • Liczba osób odwiedzających Gminę w celach turystycznych (os.). • Liczba informacji na temat oferty turystycznej pojawiających się w mediach (szt.).

		<ul style="list-style-type: none"> • Wzbogacenie atrakcyjności turystycznej Gminy poprzez wykorzystanie walorów historyczno-zabytkowych i krajobrazowych. • Przygotowanie mieszkańców do roli zapraszających. • Podejmowanie współpracy z jednostkami samorządu terytorialnego, Samorządem Województwa Małopolskiego, Małopolską Organizacją Turystyczną, lokalnymi organizacjami turystycznymi i organizacjami pozarządowymi działającymi w sferze turystyki. • Podejmowanie współpracy z mediami lokalnymi, ogólnokrajowymi i zagranicznymi o charakterze turystycznym (portale, blogi, strony społecznościowe). • Współpraca z jednostkami samorządu terytorialnego oraz branżą turystyczną w ramach organizowanych konferencji, seminarium, plebiscytów i targów. 	<ul style="list-style-type: none"> • Wzrost liczby informacji o ofercie turystycznej Gminy w mediach. 	<ul style="list-style-type: none"> • Liczba podejmowanych działań z jednostkami samorządu terytorialnego, Samorządem Województwa Małopolskiego, Małopolską Organizacją Turystyczną, lokalnymi organizacjami turystycznymi i organizacjami pozarządowymi działającymi w sferze turystyki (szt.). • Liczba zorganizowanych konferencji, seminarium, plebiscytów i targów (szt.).
--	--	--	--	--

**IV Model struktury
funkcjonalno-
przestrzennej Gminy Ropa
oraz ustalenia
i rekomendacje w zakresie
kształtowania polityki
przestrzennej**

IV.1. Model struktury funkcjonalno-przestrzennej Gminy Ropa

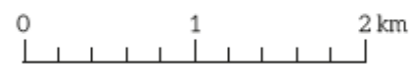
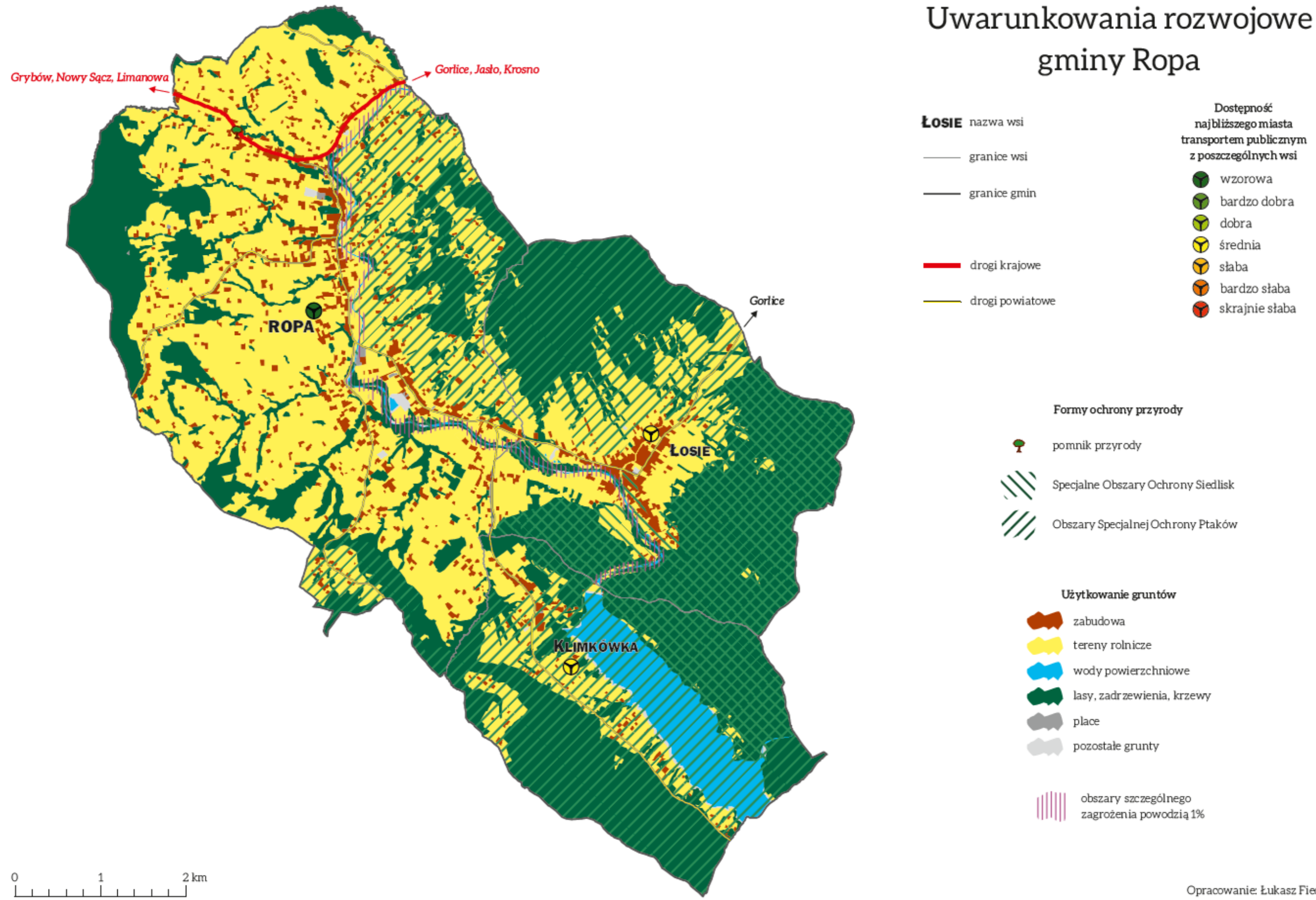
Model struktury funkcjonalno-przestrzennej to schemat obrazujący zbiór elementów, które w szczególności wpływają na szeroko pojęty rozwój społeczno-gospodarczy gminy. Model budują zarówno elementy stałe, związane z ukształtowaniem środowiska przyrodniczego, jak i elementy zmienne, ulegające przekształceniom w wyniku działań podejmowanych przez człowieka – układ zabudowy, sieci infrastruktury technicznej. Model struktury funkcjonalno-przestrzennej został oparty na zapisach umieszczonych w dokumentach gminnych, takich jak „Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego”, „Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego”, diagnoza sytuacji społeczno-gospodarczej i przestrzennej oraz przeprowadzonych konsultacjach.

Na podstawie charakterystyk zamieszczonych w Strategii Rozwoju oraz w niniejszym rozdziale przedstawiono kluczowe wizualizacje dotyczące uwarunkowań rozwojowych oraz modelu struktury przestrzenno-funkcjonalnej gminy Ropa. Model ten ukazuje długookresową wizję rozwoju oraz wynika z uwarunkowań

wewnętrznych i zewnętrznych, zdiagnozowanych potrzeb i potencjału Gminy z uwzględnieniem jej specyfiki i zróżnicowania.

Gmina Ropa położona jest w zachodniej części powiatu gorlickiego. Gmina posiada charakter rolniczy o umiarkowanych możliwościach jego rozwoju. Teren gminy znajduje się w dolinie rzeki Ropy, w otoczeniu wzgórz Beskidu Niskiego. Dominującą formą krajobrazową są lesiste wzgórza otaczające dolinę rzeki Ropy. Około 15% powierzchni gminy zajmują doliny rzeczne i przylegające do nich podnóża stoków. Wśród nich największą jest płaskodenna dolina rzeki Ropy, która jest równocześnie głównym ciekim powierzchniowym. W miejscowości Klimkówka znajduje się sztuczny zbiornik wodny. Na terenie gminy znajduje się 1.818 ha użytków leśnych - 37% powierzchni ogólnej. Wysoki wskaźnik lesistości ma ścisły związek z niską klasą gleb brunatnych pokrywających gminę oraz górzystością terenu. Gmina w całości położona jest w obszarze chronionego krajobrazu. Na jej terenie występują trzy pomniki przyrody. Niżej zestawiono mapę przedstawiającą uwarunkowania istotne dla modelu struktury funkcjonalno-przestrzennej gminy.

Uwarunkowania rozwojowe gminy Ropa

Opracowanie: Łukasz Fiedeń

Rysunek 4: Uwarunkowania rozwojowe gminy Ropa. Opracowanie: Łukasz Fiedeń, Instytut Geografii i Gospodarki Przestrzennej Uniwersytetu Jagiellońskiego.

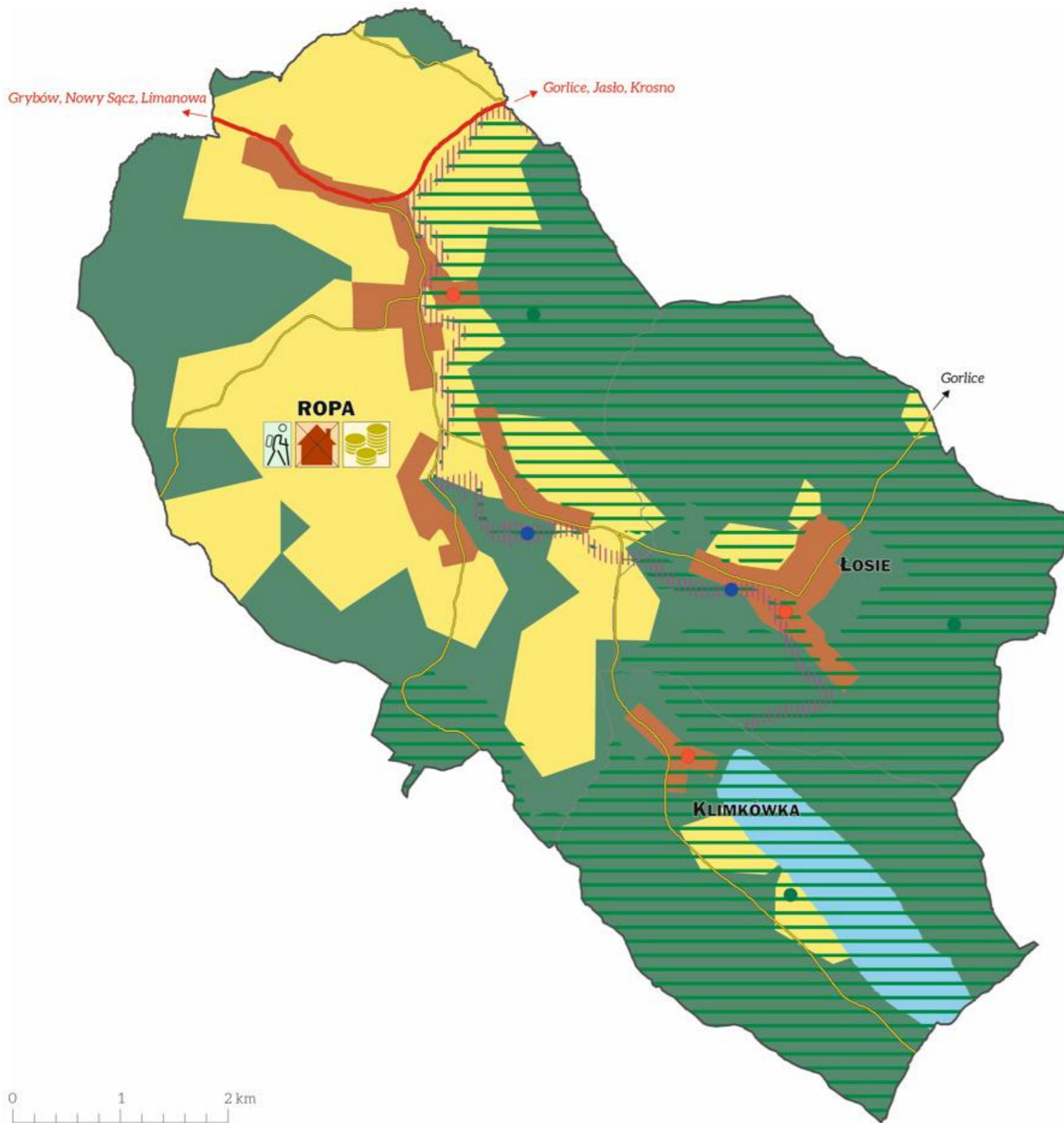
Źródła danych do opracowania mapy dotyczącej uwarunkowań rozwojowych:

- *Baza danych obiektów topograficznych BDOT 10k (źródło: Główny Urząd Geodezji i Kartografii).*
- *Państwowy rejestr granic i powierzchni jednostek podziałów terytorialnych kraju (źródło: Główny Urząd Geodezji i Kartografii).*
- *dostępność transportu publicznego: Guzik R., Kołoś A., Fiedeń Ł., Kocaj A., Wiedermann K., 2019, Relacje przestrzenne i dostępność komunikacyjna – województwo małopolskie, Urząd Marszałkowski Województwa Małopolskiego, Kraków.*
- *Obszary szczególnego zagrożenia powodzią (źródło: Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie).*
- *Centralny rejestr form ochrony przyrody (źródło: Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska).*

Model struktury funkcjonalno-przestrzennej to schemat obrazujący zbiór elementów, które w szczególny sposób wpływają na szeroko pojęty rozwój społeczno-gospodarczy Gminy. Model budują zarówno elementy stałe, związane z ukształtowaniem środowiska przyrodniczego, jak i elementy zmienne, ulegające przekształceniom w wyniku działań podejmowanych przez człowieka – osadnictwo, sieci infrastruktury technicznej. Model struktury funkcjonalno-przestrzennej gminy został oparty na zapisach umieszczonych w „Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Ropa”, diagnozie sytuacji społeczno-gospodarczej i przestrzennej oraz przeprowadzonych konsultacjach. Na podstawie charakterystyk zamieszczonych w niniejszym rozdziale przedstawiono kluczowe wizualizacje dotyczące modelu struktury przestrzenno-funkcjonalnej Gminy Ropa.

Model ten ukazuje długookresową wizję rozwoju gminy i wynika z uwarunkowań wewnętrznych i zewnętrznych, zdiagnozowanych potrzeb i potencjału gminy z uwzględnieniem jej specyfiki i zróżnicowania.

Model struktury funkcjonalno-przestrzennej gminy Ropa

OBSZARY I KIERUNKI INTERWENCJI

działania ogólnogminne działania lokalne

W zakresie ochrony i wykorzystania zasobów przyrody

- [rozwój turystyki w oparciu o zasoby przyrody](#)
- ochrona zasobów przyrody

W zakresie gospodarki

- [ograniczanie marginalizacji ekonomicznej](#)

W zakresie planowania przestrzennego i transportu

- [ograniczanie rozpraszania zabudowy](#)
- ograniczanie ryzyka powodziowego

miejsca potencjalnych konfliktów

ROPA wieś gminna

ŁOSIE nazwa wsi

— granice wsi

— granice gmin

— drogi krajowe

— drogi powiatowe

Użytkowanie gruntów

zabudowa

tereny rolnicze

lasy, zadrzewienia, krzewy

obszary chronione

obszary szczególnego zagrożenia powodzią 1%

Opracowanie: Łukasz Fiedeń

Rysunek 1: Rysunek 5: Model struktury funkcjonalno-przestrzennej gminy Sękowa. Opracowanie: Łukasz Fiedeń, Instytut Geografii i Gospodarki Przestrzennej Uniwersytetu Jagiellońskiego.

Źródła danych do opracowania modelu funkcjonalno-przestrzennego:

- *Baza Danych Obiektów Ogólnogeograficznych (źródło: Główny Urząd Geodezji i Kartografii).*
- *Baza danych obiektów topograficznych BDOT 10k (źródło: Główny Urząd Geodezji i Kartografii).*
- *Państwowy rejestr granic i powierzchni jednostek podziałów terytorialnych kraju (źródło: Główny Urząd Geodezji i Kartografii).*
- *dostępność transportu publicznego: Guzik R., Kołoś A., Fiedeń Ł., Kocaj A., Wiedermann K., 2019, Relacje przestrzenne i dostępność komunikacyjna – województwo małopolskie, Urząd Marszałkowski Województwa Małopolskiego, Kraków.*
- *Obszary szczególnego zagrożenia powodzią (źródło: Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie).*
- *Centralny rejestr form ochrony przyrody (źródło: Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska).*

Model struktury funkcjonalno-przestrzennej zawiera oznaczenia dotyczące użytkowania terenu, obszarów chronionych i zagrożonych powodzią oraz sieci drogowej i kolejowej. Zostały także zamieszczone kierunki interwencji w dwóch podziałach:

1) działania ogólnogminne oraz działania lokalne (na poziomie poszczególnych miejscowości).

2) zakres ochrony i wykorzystywania zasobów przyrody, zakres gospodarki oraz zakres planowania przestrzennego i transportu.

Ponadto na mapie oznaczone są miejscowości, w których znajdują się powierzchniowe formy ochrony przyrody oraz miejsca, gdzie zabudowa jest zlokalizowana na obszarach

zagrożonych powodzią. Jako miejsca potencjalnych konfliktów wskazano miejscowości, gdzie duże skupiska zabudowy są położone na obszarach chronionych.

Charakterystyka poszczególnych elementów modelu:

- **Zakres ochrony i wykorzystania zasobów przyrody** – obejmuje rozwój turystyki w oparciu o zasoby przyrody oraz ochronę zasobów przyrody. Wysoki stopień lesistości gminy, zbiornik jeziora Klimkówka, dolina rzeki Ropy, w tym skalny jej skalny przełom „Gorlickie Pieniny”, rolniczy charakter terenu tworzą walory krajobrazowe, które mogą stanowić kryterium wydzielenia obszarów ochrony specjalnej. Gmina Ropa w całości położona jest w obszarze chronionego krajobrazu. Planowane jest

utworzenie Parku Krajobrazowego Beskidu Niskiego, który obejmie 45% powierzchni gminy. Na terenie gminy występują trzy pomniki przyrody, są to dwa dęby i jeden grab rosnące w we wsi Ropa. Zakłada się zarówno ochronę tych zasobów, jak i możliwości ich wykorzystania dla rozwoju turystyki, zgodnie z zasadami zrównoważonego rozwoju i racjonalnego wykorzystania zasobów środowiska.

- **Zakres gospodarki** – obejmuje ograniczenie marginalizacji ekonomicznej. Na powyższym modelu zaznaczono obszary, które są zagrożone marginalizacją ekonomiczną, wskazane na poziomie regionalnym na podstawie wskaźnika syntetycznego (Strategia Rozwoju Województwa „Małopolska 2030”).

- **Zakres planowania przestrzennego i transportu** – obejmuje ograniczenie rozpraszania zabudowy oraz ograniczenie ryzyka powodziowego. Negatywnym zjawiskiem na terenie gminy jest rozpraszanie zabudowy na tereny otwarte, co wpływa na zaburzenie harmonijnego układu przestrzennego gminy, podnosi koszty gospodarki komunalnej, a także powoduje niekorzystne oddziaływanie na środowisko przyrodnicze.

Zagrożenie dla bezpieczeństwa ludności i ich mienia stanowią wezbrania powodziowe rzek i potoków. Mniejsze zagrożenie powodziowe stanowią potoki – dopływy Ropy z uwagi na to, że płyną przeważnie w wąskich głębokich dolinach. Wybudowanie zbiornika Klimkówka spowodowało wyrównanie przepływów i zmniejszenie zagrożenia powodzią.

Na obszarze gminy Ropa występuje wiele terenów osuwiskowych i zagrożonych ruchami masowymi. Należy zatem pamiętać, by każdą inwestycję budowlaną poprzedzać dokładnym rozpoznaniem gruntów.

IV.2. Ustalenia i rekomendacje w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej

Główne kierunki rozwoju gminy Ropa obejmują:

- Woda dla celów pitnych i gospodarczych dla całej gminy powinna być dostarczana ze zbiorczych i lokalnych wodociągów, opartych na ujęciach wód powierzchniowych oraz na ujęciach wód podziemnych.
- Powstające na obszarze gminy ścieki bytowo – gospodarcze powinny być odprowadzane na wysokosprawne oczyszczalnie ścieków.
- Gospodarka odpadami na obszarze całej gminy powinna nadal bazować na ich segregacji a następnie na ich wywożeniu na urzędzone i zabezpieczone przed ujemnym oddziaływaniem zbiorcze składowisko, poza obszarem gminy Ropa, zgodnie z zawartymi porozumieniami międzygminnymi.
- Gaz przewodowy nadal będzie dostarczany siecią średniego ciśnienia z gazociągu wysokiego ciśnienia Jasło – Gorlice – Nowy Sącz od stacji redukcyjno – pomiarowej I-go stopnia zlokalizowanej na obszarze wsi Ropa.
- Zasilanie gminy w energię elektryczną odbywać się nadal będzie od strony GPZ 110/15 kV „Stróżówka” i GPZ „Grybów” w Białej Niżnej.
- Obszar gminy nie będzie objęty scentralizowanymi systemami ciepłowniczymi, a ogrzewanie obiektów odbywać się będzie z indywidualnych i lokalnych źródeł ciepła. Docelowo podstawowym źródłem ciepła dla obszaru gminy winien być gaz, energia elektryczna lub olej opałowy.
- Dla zapewnienia dobrej łączności telekomunikacyjnej należy kontynuować telefonizację całego obszaru, głównie w oparciu o powszechne stosowanie światłowodów i zwiększenie pojemności central telefonicznych i ich modernizację na system cyfrowy.
- System transportu na obszarze gminy bazował będzie nadal wyłącznie na układzie drogowym.
- Lasy na obszarze gminy powinny być chronione i prowadzona w nich racjonalna gospodarka leśna.
- Gospodarka rolna powinna być ukierunkowana na transformację gruntów rolnych w kierunku użytków zielonych.

- Największym rygorom i ochronie przed zabudową powinny podlegać tereny najbardziej cenne przyrodniczo a więc zalesione masywy górskie i ich najbliższe otoczenie, wody powierzchniowe wraz z obudową biologiczną, zbiornik Klimkówka wraz ze strefą technologiczną i kompleksy gruntów rolnych o wysokich w skali gminy klasach bonitacyjnych.
- Wyłączone z zabudowy powinny być tereny bezpośredniego zagrożenia powodzią i tereny udokumentowanych złóż kopalin.
- Ochronie przed zabudową powinny podlegać obszary zagrożone procesami erozyjno – osuwiskowymi, strome stoki i tereny przyleśne wskazane do dolesień, strefy widokowo – krajobrazowe, korytarze i ciągi ekologiczne oraz pozostałe grunty rolne nie przeznaczone pod zabudowę.
- W dolinie rzeki Ropy o najkorzystniejszych warunkach dla zainwestowania i uzbrojenia terenów intensywność zabudowy będzie największa, malejąca dla terenów wyżej położonych, trudniejszych do uzbrojenia i o gorszej dostępności komunikacyjnej.
- Ochrona dziedzictwa kulturowego i przyrodniczego na obszarach wiejskich.

**V Spójność kierunków
rozwoju Gminy
z kierunkami
wynikającymi ze strategii
rozwoju
Województwa**

V.1. Spójność kierunków rozwoju Gminy z kierunkami wynikającymi ze strategii rozwoju Województwa

Strategia Rozwoju Gminy Ropa na lata 2021-2030 wpisuje się w ustalenia nadrzędnych dokumentów planistycznych na poziomie krajowym, regionalnym i lokalnym. Poniżej zdefiniowano i wykazano spójność celów zdefiniowanych z Strategii z najważniejszymi dokumentami z ww. poziomów. W kolejnym rozdziale wykazano odwołania do obszarów strategicznej interwencji (OSI) znajdujących się w Strategii Rozwoju Województwa „Małopolska 2030”, które tworzą płaszczyznę do rozwoju Gminy Ropa w konkretnych obszarach tematycznych.

Przedmiotowe opracowanie jest zgodne m.in. z następującymi kluczowymi dokumentami przedstawionymi:

Dokumenty na szczeblu krajowym:

- Strategia na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.),
- Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030,
- Agenda na rzecz zrównoważonego rozwoju 2030,
- Polska 2030. Trzecia fala nowoczesności. Długookresowa Strategia Rozwoju Kraju,
- Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030.

Dokumenty na szczeblu regionalnym:

- Strategia Rozwoju Województwa „Małopolska 2030”,
- Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Małopolskiego,
- Program Rozwoju Powiatu Gorlickiego na lata 2021-2027 (projekt).

Dokumenty na szczeblu lokalnym:

- Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Ropa,
- Gminny Program Rewitalizacji Gminy Ropa na lata 2016- 2022.

CEL STRATEGICZNY 1: Wysoki poziom aktywności społecznej oraz zaspokojenia potrzeb społecznych mieszkańców

Strategia na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.)

- Obszar: Spójność społeczna: Redukcja ubóstwa i wykluczenia społecznego oraz poprawa dostępu do usług świadczonych w odpowiedzi na wyzwania demograficzne.
- Obszar: Instytucje prorozwojowe i strategiczne zarządzanie rozwojem: Budowa zintegrowanego systemu planowania rozwoju w wymiarze społecznym, gospodarczym i przestrzennym.
- Obszar: Instytucje prorozwojowe i strategiczne zarządzanie rozwojem: Inkluzywne i skuteczne instytucje publiczne – dostępne i otwarte dla obywateli oraz przedsiębiorców; Budowa zintegrowanego systemu planowania rozwoju w wymiarze społecznym, gospodarczym i przestrzennym.
- Obszar: E-państwo: Cyfrowe państwo usługowe.

Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030

- 2.1. Rozwój kapitału ludzkiego i społecznego.
- 3.1. Wzmacnianie potencjału administracji na rzecz zarządzania rozwojem.
- 3.3. Poprawa organizacji świadczenia usług publicznych.

Agenda na rzecz zrównoważonego rozwoju 2030

- Cel 3: Zapewnić wszystkim ludziom w każdym wieku zdrowe życie oraz promować dobrobyt.
- Cel 4: Zapewnić wszystkim edukację wysokiej jakości oraz promować uczenie się przez całe życie.
- Cel 11: Uczynić miasta i osiedla ludzkie bezpiecznymi, stabilnymi, zrównoważonymi oraz sprzyjającymi włączeniu społecznemu.

Polska 2030. Trzecia fala nowoczesności. Długookresowa Strategia Rozwoju Kraju

- Cel 3 – Poprawa dostępności i jakości edukacji na wszystkich etapach oraz podniesienie konkurencyjności nauki.
- Cel 5 – Stworzenie Polski Cyfrowej.
- Cel 10 – Stworzenie sprawnego państwa jako modelu działania administracji publicznej.
- Cel 11 – Wzrost społecznego kapitału rozwoju.

Strategia Rozwoju Województwa „Małopolska 2030”

- Cel szczegółowy: Rozwój społecznie wrażliwy, sprzyjający rodzinie.
- Cel szczegółowy: System zarządzania strategicznego rozwojem dostosowany do wyzwań dekady 2020–2030.

CEL STRATEGICZNY 2: Wzrost aktywności gospodarczej z zachowaniem zasad ochrony środowiska

Strategia na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.)

- Obszar: Rozwój innowacyjnych firm: Zwiększenie innowacyjności polskich przedsiębiorstw na rynku krajowym i rynkach zagranicznych.
- Obszar: Małe i średnie przedsiębiorstwa: Przemiany strukturalne sektora; Nowe formy działania i współpracy; Nowoczesne instrumenty wsparcia.

	<ul style="list-style-type: none"> ● Obszar: Spójność społeczna: Wzrost i poprawa wykorzystania potencjału kapitału ludzkiego na rynku pracy. ● Obszar: Kapitał dla rozwoju: Trwałe zwiększenie stopy inwestycji i ich jakości w dłuższej perspektywie, przy większym wykorzystaniu środków krajowych. ● Obszar: Rozwój zrównoważony terytorialnie: Wzmacnianie regionalnych przewag konkurencyjnych. ● Obszar: Finanse publiczne: Stabilne, efektywne i zrównoważone finanse publiczne. ● Obszar: Efektywność wykorzystania środków UE: Wykorzystanie środków z budżetu UE w sposób przekładający się na trwałe efekty rozwojowe.
Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030	<ul style="list-style-type: none"> ● 1.1.Wzmacnianie szans rozwojowych obszarów słabszych gospodarczo. ● 1.5. Rozwój infrastruktury wspierającej dostarczanie usług publicznych i podnoszącej atrakcyjność inwestycyjną obszarów. ● 2.2. Wspieranie przedsiębiorczości na szczeblu regionalnym i lokalnym. ● 2.3. Innowacyjny rozwój regionu i doskonalenie podejścia opartego na Regionalnych Inteligentnych Specjalizacjach. ● 3.4. Efektywny i spójny system finansowania polityki regionalnej.
Agenda na rzecz zrównoważonego rozwoju 2030	<ul style="list-style-type: none"> ● Cel 6: Zapewnić wszystkim ludziom dostęp do wody i warunków sanitarnych poprzez zrównoważoną gospodarkę zasobami wodnymi. ● Cel 7: Zapewnić wszystkim dostęp do źródeł stabilnej, zrównoważonej i nowoczesnej energii po przystępnej cenie. ● Cel 8: Promować stabilny, zrównoważony i inkluzywny wzrost gospodarczy, pełne i produktywnie zatrudnienie oraz godną pracę dla wszystkich ludzi. ● Cel 9: Budować stabilną infrastrukturę, promować zrównoważone uprzemysłowienie oraz wspierać innowacyjność. ● Cel 13: Podjąć pilne działania w celu przeciwdziałania zmianom klimatu i ich skutkom. ● Cel 15: Chronić, przywrócić oraz promować zrównoważone użytkowanie ekosystemów lądowych, zrównoważone gospodarowanie lasami, zwalczanie pustynnienia, powstrzymywanie i odwracanie proces degradacji gleby oraz powstrzymać utratę różnorodności biologicznej. ● Cel 17: Wzmocnić środki wdrażania i ożywić globalne partnerstwo na rzecz zrównoważonego rozwoju.
Polska 2030. Trzecia fala nowoczesności.	<ul style="list-style-type: none"> ● Cel 1 – Wspieranie prorozwojowej alokacji zasobów w gospodarce, stworzenie warunków dla wzrostu

Długookresowa Strategia Rozwoju Kraju	<p>oszczędności oraz podaży pracy i innowacji.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Cel 4 – Wzrost wydajności i konkurencyjności gospodarki. • Cel 6 – Rozwój kapitału ludzkiego poprzez wzrost zatrudnienia i stworzenie „workfare state”. • Cel 7 – Zapewnienie bezpieczeństwa energetycznego oraz ochrona i poprawa stanu środowiska. • Cel 8 – Wzmocnienie mechanizmów terytorialnego równoważenia rozwoju dla rozwijania i pełnego wykorzystania potencjałów regionalnych.
Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030	<ul style="list-style-type: none"> • Cel 2. Poprawa spójności wewnętrznej i terytorialne równoważenie rozwoju kraju poprzez promowanie integracji funkcjonalnej, tworzenie warunków dla rozprzestrzeniania się czynników rozwoju, wielofunkcyjny rozwój obszarów wiejskich oraz wykorzystanie potencjału wewnętrznego wszystkich terytoriów.
Strategia Rozwoju Województwa „Małopolska 2030”	<ul style="list-style-type: none"> • Cel szczegółowy: Innowacyjna i konkurencyjna gospodarka. • Cel szczegółowy: Zrównoważony i trwały rozwój oparty na endogenicznych potencjałach. • Cel szczegółowy: Wysoka jakość środowiska i dążenie do neutralności klimatycznej. • Cel szczegółowy: System zarządzania strategicznego rozwojem dostosowany do wyzwań dekady 2020–2030.
CEL STRATEGICZNY 3: Rozwój turystyki i rekreacji	
Strategia na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.)	<ul style="list-style-type: none"> • Obszar: Rozwój zrównoważony terytorialnie: Zrównoważony rozwój kraju wykorzystujący indywidualne potencjały endogeniczne poszczególnych terytoriów; Wzmacnianie regionalnych przewag konkurencyjnych; Podniesienie skuteczności i jakości wdrażania polityk ukierunkowanych terytorialnie.
Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030	<ul style="list-style-type: none"> • 1.4. Przeciwdziałanie kryzysom na obszarach zdegradowanych. • 3.2 Wzmacnianie współpracy i zintegrowanego podejścia do rozwoju na poziomie lokalnym, regionalnym i ponadregionalnym.
Polska 2030. Trzecia fala nowoczesności. Długookresowa Strategia Rozwoju Kraju	<ul style="list-style-type: none"> • Cel 8 – Wzmocnienie mechanizmów terytorialnego równoważenia rozwoju dla rozwijania i pełnego wykorzystania potencjałów regionalnych. • Cel 9 – Zwiększenie dostępności terytorialnej Polski poprzez utworzenie zrównoważonego, spójnego i przyjaznego użytkownikom systemu transportowego.
Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030	<ul style="list-style-type: none"> • Cel 2. Poprawa spójności wewnętrznej i terytorialne równoważenie rozwoju kraju poprzez promowanie integracji funkcjonalnej, tworzenie warunków dla rozprzestrzeniania się czynników

	<p>rozwoju, wielofunkcyjny rozwój obszarów wiejskich oraz wykorzystanie potencjału wewnętrznego wszystkich terytoriów.</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Cel 3. Poprawa dostępności terytorialnej kraju w różnych skalach przestrzennych poprzez rozwijanie infrastruktury transportowej i telekomunikacyjnej. ● Cel 4. Kształtowanie struktur przestrzennych wspierających osiągnięcie i utrzymanie wysokiej jakości środowiska przyrodniczego i walorów krajobrazowych Polski. ● Cel 6. Przywrócenie i utwalenie ładu przestrzennego.
<p>Strategia Rozwoju Województwa „Małopolska 2030”</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● Cel szczegółowy: Zrównoważony i trwały rozwój oparty na endogenicznych potencjałach.

V.2. Obszary strategicznej interwencji określone w strategii rozwoju województwa wraz z zakresem planowanych

W dokumencie „Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030” obszar strategicznej interwencji (OSI) definiowany jest jako „wskazany w strategii rozwoju obszar o zidentyfikowanych lub potencjalnych powiązaniach funkcjonalnych lub o szczególnych warunkach społecznych, gospodarczych lub przestrzennych, decydujących o występowaniu barier rozwoju lub trwałych, możliwych do aktywowania, potencjałów rozwojowych, do którego kierowana jest interwencja publiczna łącząca inwestycje finansowane z różnych źródeł, w tym w szczególności gospodarcze, infrastrukturalne i w zasoby ludzkie, lub rozwiązania regulacyjne”¹³.

W Strategii Rozwoju Województwa „Małopolska 2030”, zdefiniowano, że obszarami objętymi strategiczną interwencją w Małopolsce powinny być:

- Miasta średnie tracące funkcje społeczno-gospodarcze

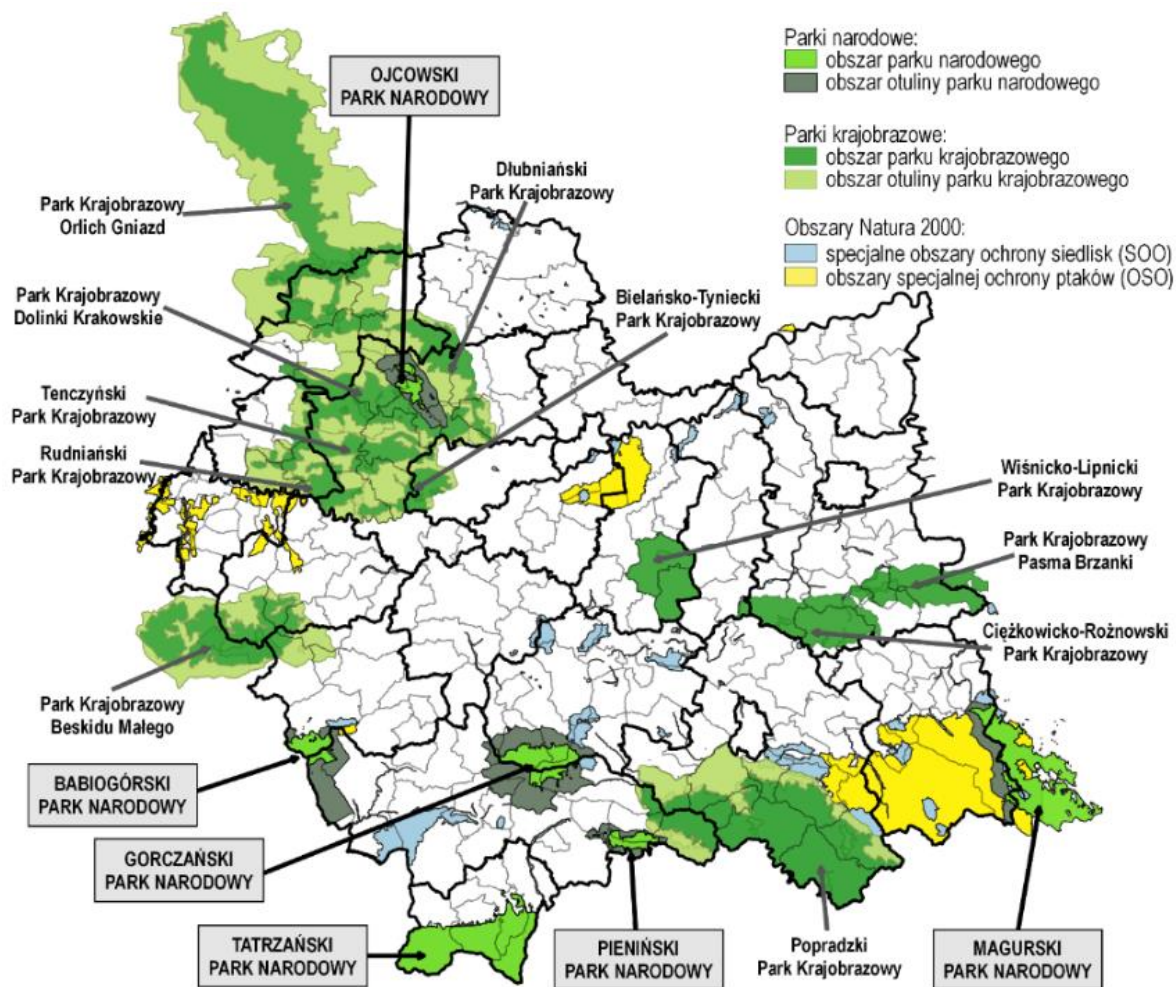
- Miejskie Obszary Funkcjonalne (MOF)
- Obszar transformacji energetycznej – Małopolska Zachodnia
- Gminy zmarginalizowane (w tym obszary zagrożone trwałą marginalizacją)
- Miejscowości uzdrowiskowe
- Obszary prawnie chronione

Obszarami objętymi strategiczną interwencją powinny zostać obszary prawnie chronione, takie jak np. parki narodowe, parki krajobrazowe czy obszary Natura 2000 – obszary szczególnie cenne pod względem przyrodniczym, jak i wprowadzające pewne ograniczenia związane z użytkowaniem mieszkalnym, ekonomicznym, rolniczym oraz leśnym tych i okolicznych terenów. Poza dotychczasowym wsparciem w zakresie ochrony środowiska, szczególna interwencja z poziomu Województwa powinna zostać skierowana do gmin, na terenie których zlokalizowane są obszary prawnie chronione, jako rekompensata dla barier wywołanych przez obostrzenia środowiskowe. Ponadto Województwo Małopolskie będzie wyróżniać gminy, które wykazują się

¹³ Zob. *Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego*, Warszawa 2019, s. 117.

aktywnością w zakresie działań środowiskowych. Będą one mogły uzyskać preferencje w programach konkursowych finansowanych ze

środków budżetu Województwa oraz w ramach konkursów wspieranych ze RPO WM 2021-2027¹⁴.

Rysunek 5: Obszary cenne przyrodniczo. Źródło: Strategia Rozwoju Województwa „Małopolska 2030”, Załącznik do uchwały Nr XXXI/422/20 Sejmiku Województwa Małopolskiego z dnia 17.12.2020 s.72.

Gmina Ropa wpisuje się w OSI obszarów prawnie chronionych,

ponieważ cały jej obszar znajduje się w Południowomałopolskim Obszarze

¹⁴ Zob. *Strategia Rozwoju Województwa „Małopolska 2030”, s. 72.*

Chronionego Krajobrazu. Ponadto południowa i wschodnia część gminy Ropa znajduje się w Europejskiej Sieci Ekologicznej Natura 2000 (wymieniona część gminy - w obszarze specjalnej ochrony ptaków PLB 180002 Beskid Niski, zaś cerkiew w Łosiu koło Ropy objęta jest obszarem PLH 120021 - ochrona nietoperzy).

**VI System realizacji
strategii, w tym wytyczne
do sporządzenia
dokumentów
wykonawczych**

Realizacja Strategii Rozwoju Gminy Ropa będzie podlegała cyklicznej sprawozdawczości (monitoring) oraz ocenie uzyskanych efektów (ewaluacja). Na tej podstawie zostaną podjęte ewentualne decyzje o aktualizacji dokumentu. Monitoring i ewaluacja należą, obok planowania, organizowania i motywowania, do kluczowych funkcji zarządzania. Kontrolowanie polega na sprawdzeniu, czy zostały spełnione wymagania przez pracowników w zakresie realizacji procesów i projektów, w odniesieniu do poprawy zewnętrznej i wewnętrznej, procedur, mierników i innych zapisów. Ewaluacja jest procesem ciągłym, w którym badane są określone parametry usługi czy programu i na podstawie uzyskiwanych informacji podejmowane są działania doskonalące, służące organizacyjnemu uczeniu się. W ramach wdrażania polityk planowane jest podejmowanie działań, po analizie wyników z monitoringu, które będą miały na celu skorygowanie strategii i dostosowanie jej do zmieniającego się otoczenia lub możliwości/zasobów organizacji. Wyniki monitoringu będą odpowiednio dokumentowane. Na podstawie monitoringu i raportowania zbierane są informacje o wszelkich niezgodnościach (prawnych, związanych

z jakością, terminowością, błędami ludzkimi itp.). Analiza przeprowadzana na podstawie wyników ewaluacji będzie podstawą modyfikacji metodologii zarządzania organizacją. Pracownicy uczestniczący we wdrożeniu polityk będą otrzymywać informację zwrotną o sukcesach, jak również o błędach i porażkach wraz z propozycją działań doskonalących. Ewaluacja będzie prowadzona na bieżąco, zwłaszcza w odniesieniu do dokumentów strategicznych i programowych, budżetu, umów, wyznaczonych celów operacyjnych i kluczowych wskaźników efektywności. Zostanie wyznaczona osoba/ zespół do koordynowania i nadzorowania tych działań oraz prowadzona będzie analityka i działania doskonalące. Realizacja założeń przedstawionych w obszarach strategicznych będzie monitorowana za pomocą:

- wskaźników realizacji celów strategicznych i operacyjnych Strategii, które będą mierzalne w sposób ilościowy oraz
- wskaźników kontekstowych, skupionych na ogólnym rozwoju społeczno-gospodarczym Gminy Ropa, na które wpływają czynniki zewnętrzne, niezależne od działań określonych w niniejszej Strategii.

Wskaźniki te będą porównywane z innymi, stosowanymi w strategiach wybranych gmin polskich. W ramach monitoringu realizacji celów, każdego roku zostanie przygotowany raport podsumowujący osiągnięte wyniki oraz analizujący wskaźniki kontekstowe i obejmujący sprawozdania z realizacji programów zawartych w Strategii. Na tej podstawie będą proponowane wnioski i rekomendacje, które zostaną przekazane do podmiotów odpowiedzialnych w celu wprowadzenia korekty i podjęcia ewentualnych działań naprawczych. Raporty będą udostępniane mieszkańcom gminy.

W celu oceny jakości zaproponowanych w Strategii celów, ich skuteczności, efektywności i adekwatności do zidentyfikowanych potrzeb i problemów, podjęte zostaną działania ewaluacyjne, takie jak:

- ewaluacja bieżąca (on-going), która umożliwi odnalezienie problemów i rekomenduje sposoby ich rozwiązania,
- ewaluacja końcowa (ex post), pozwalająca na ocenę efektów zrealizowanej Strategii. Oprócz wyników monitoringu realizacji

Strategii, w badaniach będzie także wykorzystana ocena ryzyka związanego z jej realizacją.

VII Ramy finansowe i źródła finansowania

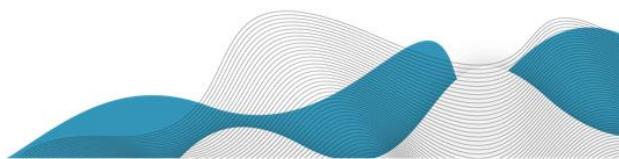

W celu skutecznej realizacji Strategii Rozwoju Gminy Ropa na lata 2021-2030, samorząd jako jej operator oraz inicjator będzie poszukiwał wszelkich dostępnych źródeł, narzędzi, metod i możliwości realizacji określonych celów, aby urzeczywistnić zaproponowane w dokumencie wizję, misję i cele. Zasadnicze znaczenie dla sfinansowania Strategii ma przede wszystkim katalog środków publicznych, w tym:

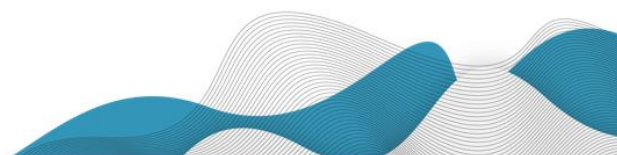
- środki własne gminy,
- środki z budżetu województwa małopolskiego,
- środki z budżetu Unii Europejskiej,
- Krajowe Programy Operacyjne,
- Regionalny Program Operacyjny Województwa Małopolskiego na lata 2021-2027,
- Programy rządowe, w tym m.in. Fundusz Rozwoju Dróg Samorządowych, Maluch+, Senior+, Dostępność+, Fundusz Inwestycji Lokalnych oraz inne programy w obszarze ochrony środowiska, sportu, kultury, edukacji i innych,
- środki budżetu państwa,
- inne, nieunijne fundusze międzynarodowe, np. Fundusze Norweskie,
- inne środki publiczne.

Ważnym elementem finansowania interwencji rozwojowych będą również środki prywatne, które mogą zostać wykorzystane do współfinansowania projektów realizowanych w ramach programów operacyjnych lub formule partnerstwa publiczno-prywatnego.

VIII ZAŁĄCZNIKI

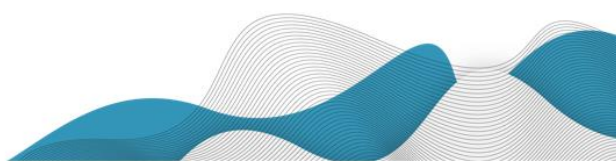
**ZAŁĄCZNIK NR 1: DIAGNOZA
SYTUACJI
SPOŁECZNO-GOSPODARCZEJ
I PRZESTRZENNEJ GMINY ROPA**

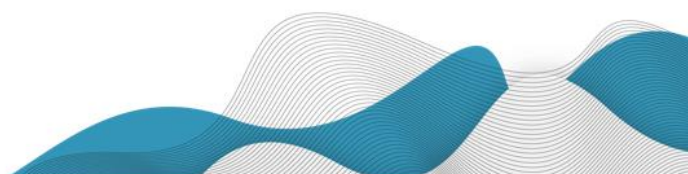

DIAGNOZA SYTUACJI SPOŁECZNO-GOSPODARCZEJ I PRZESTRZENNEJ GMINY ROPA

Ropa, 2021

I WSTĘP

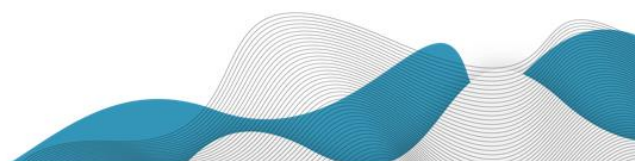

Strategia jest dokumentem określającym kierunki rozwoju w zmieniających się warunkach zewnętrznych i wewnętrznych kraju. Horyzont czasowy Strategii przyjęty na lata 2021-2030, wynika m.in. z przyjętych okresów programowania krajowej polityki regionalnej - głównym celem polityki regionalnej określonym w „Krajowej Strategii Rozwoju Regionalnego 2030” jest bowiem efektywne wykorzystanie endogenicznych potencjałów terytoriów i ich specjalizacji dla osiągnięcia zrównoważonego rozwoju kraju. Dokument jest ponadto spójny z okresem programowania aktualizowanej Strategii Rozwoju Województwa „Małopolska 2030”. Strategia opracowana została także zgodnie z metodyką Unii Europejskiej

polegającą na stworzeniu strategii zrównoważonego rozwoju.

Istotą pierwszego etapu opracowania strategii rozwoju jest szczegółowa diagnoza w obszarach społecznym, gospodarczym i przestrzennym Gminy Ropa (w rozumieniu *Ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju*), która jest sporządzana w związku z opracowaniem strategii rozwoju gminy. Diagnozę tę dokonano w oparciu o dane publikowane przez różne publiczne i niepubliczne jednostki oraz poprzez zbadanie opinii mieszkańców i liderów lokalnych. Wyniki tych prac są przedmiotem niniejszego opracowania i będą podstawą do skonstruowania strategii rozwoju gminy na kolejne 10 lat.

II ZAKRES OPRACOWANIA I METODOLOGIA PRAC

Prace nad niniejszym dokumentem prowadziła firma Roman Batko Consulting pod kierunkiem dr hab. Roman Batko prof. UJ i AWL.

Prace nad dokumentem trwały od maja do sierpnia 2021 roku w różnym wymiarze godzinowym i z zastosowaniem różnych metod pracy.

Pierwszy etap prac obejmował diagnozę stanu istniejącego oraz analizy z wykorzystaniem techniki *desk research*, czyli analizę dokumentów zastanych, polegającej na poszukiwaniu danych w dostępnych bazach w celu pogłębienia informacji na temat zasobów strategicznych Gminy Ropa. Najbardziej aktualne i dostępne dane zostały zaprezentowane w formie wykresów i tabel, w różnych wariantach okresowych.

W procesie badawczym korzystano przede wszystkim z metod jakościowych, obejmujących analizę dokumentów zastanych oraz badań ilościowych w postaci kwestionariusza ankiety.

Stosowano także narzędzia analizy i interpretacji danych. W opracowaniu dokonano także przeglądu najnowszej literatury przedmiotu. Zgodnie z założeniami metod jakościowych, znaczna część badań opierała się na pisaniu tekstów, począwszy od notatek i transkrypcji z terenu, przez opisy i interpretacje, aż po prezentację ostatecznych rezultatów badania jako całości. W badaniach zastosowano analizę deskryptywną (polegającą na wyłonieniu wzorów, tematów i regularności ze zbioru danych) oraz teoretyczną (wyjaśniającą sposób pojawienia się wzorów w zgromadzonych danych)¹⁵. Badania zakończono w momencie osiągnięcia nasycenia teoretycznego, które w dalszej kolejności pozwoliło na opracowanie wniosków i wygenerowanie obszarów strategicznych. Badania przeprowadzono w warunkach naturalnych dla rozmówców (w miejscu ich pracy), a dane uzyskiwane

¹⁵ Por. U. Flick, *Projektowanie badania jakościowego*, Warszawa 2012, s. 128.

w badaniach miały charakter opisowy i koncentrowały się na doświadczeniach uczestników i ich interpretacji. Badania jakościowe dotyczyły dokonujących się procesów, jak również ich wyników i konsekwencji. Rolą badacza było samodzielne gromadzenie danych, badanie dokumentów, obserwacje zachowań i przeprowadzanie wywiadów. Proces przeprowadzenia badań polegał na przeglądzie danych, nadawaniu im znaczenia i porządkowaniu ich oraz dzieleniu na poszczególne zakresy tematyczne. W badaniach zastosowano triangulację, czyli łączenie różnych źródeł danych. Zgodnie z typologią N. K. Denzina wykorzystano triangulację¹⁶: danych (polegającą na użyciu danych z różnych źródeł), teoretyczną (polegającą na użyciu różnych teorii do interpretacji materiału terenowego) oraz metodologiczną (polegającą na użyciu

wielu metod badawczych)¹⁷. Zastosowanie teorii w badaniach jakościowych miało charakter indukcyjny. W badaniach dokonano także doboru próby. U. Flick definiuje ją jako sposób selekcji przypadków, materiałów czy zdarzeń, które umożliwiają jak najbardziej owocne zgłębienie badanego zjawiska. Według Angrosino dobór i rozmiar próby zależą od rodzaju badanej grupy oraz posiadanych zasobów. Na rzecz niniejszego opracowania dokonano doboru próby w obrębie przypadków i materiałów. Celowy dobór próby opierał się na wyborze osób, które mają doświadczenie istotne ze względu na przedmiot badań¹⁸. Dobór próby dotyczył również dokumentów, dokonywano bowiem selekcji w obrębie dostępnych materiałów¹⁹.

Ustalenia diagnostyczne zostały pogrupowane w ramach trzech

¹⁶ N.K. Denzin, *The Research Act: A Theoretical Introduction to Sociological Methods*, 2d ed., McGraw-Hill, New York 1978.

¹⁷ Por. M. Kostera, *Antropologia organizacji: metodologia badań terenowych*, Warszawa 2005, s. 98.

¹⁸ Por. M. Angrosino, *Badania etnograficzne i obserwacyjne*, Warszawa 2010, s. 67, 139-140.

¹⁹ Tamże, s. 176.

rozdziałów tematycznych, dotyczących sytuacji społecznej, gospodarczej i przestrzennej Gminy. Podsumowanie wyników badania stanowi analiza SWOT.

III DIAGNOZA SYTUACJI SPOŁECZNEJ

III.1. Sytuacja demograficzna

W skład Gminy Ropa wchodzi 3 miejscowości i 3 sołectwa, a jej powierzchnia liczy 49,09 km². Według danych Głównego Urzędu Statystycznego

z 2020 roku Gmina Ropa liczy 5536 mieszkańców, z czego 49,9% stanowią kobiety, a 50,1% mężczyźni. W latach 2002-2020 liczba mieszkańców wzrosła o 10,6%.

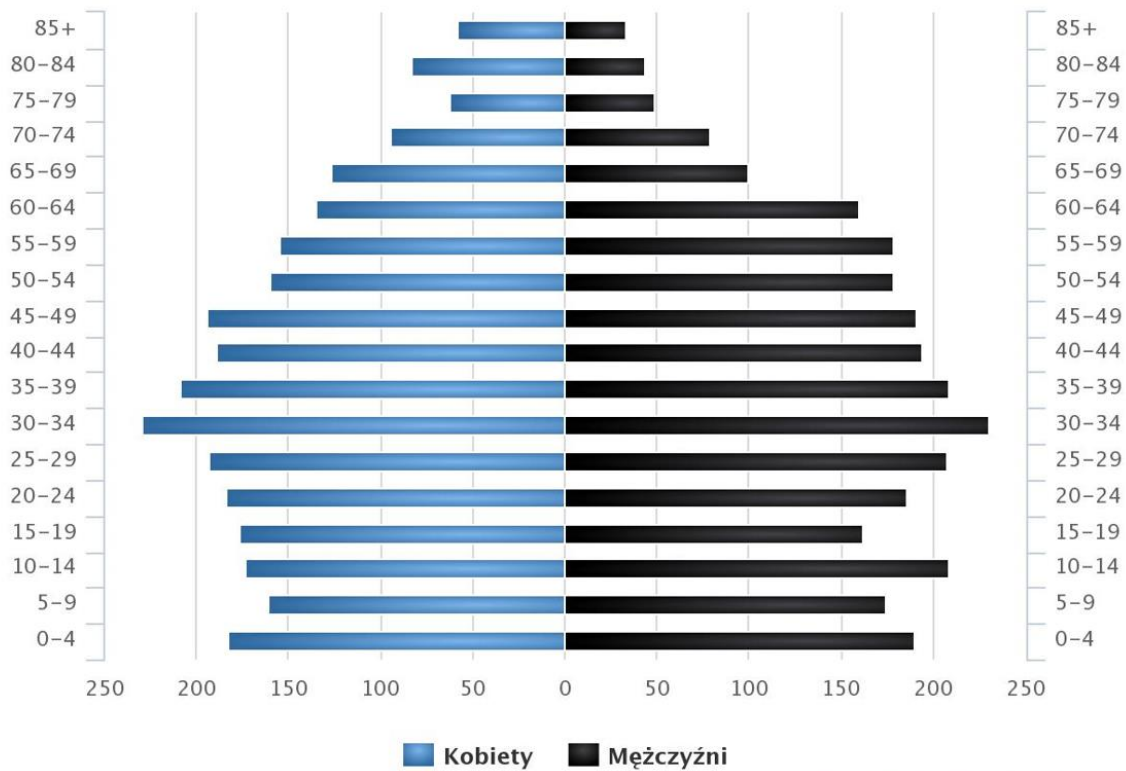

Rysunek 6: Liczba ludności w Gminie Ropa. Źródło: dane GUS.

Średni wiek mieszkańców wynosi 37,3 lat i jest mniejszy od średniego wieku mieszkańców województwa

małopolskiego oraz znacznie mniejszy od średniego wieku mieszkańców całej Polski.

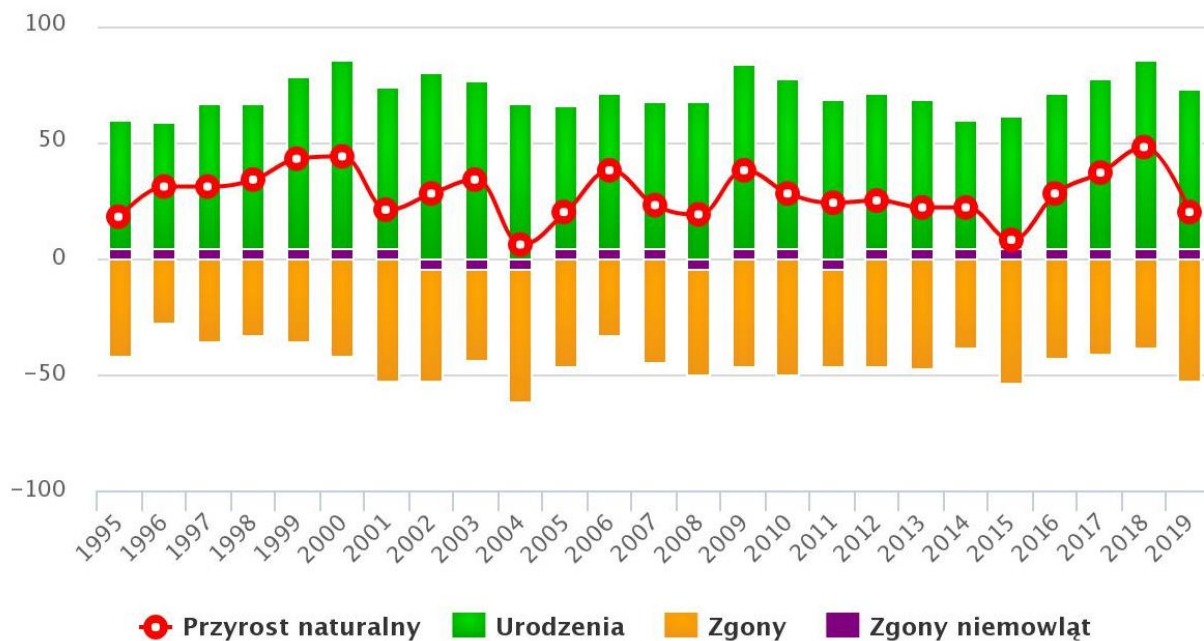

Rysunek 7: Piramida wieku mieszkańców Gminy Ropa. Źródło: Polska w liczbach, (https://www.polskawliczbach.pl/gmina_Ropa).

Dane Głównego Urzędu Statystycznego wskazują na dodatni przyrost naturalny w 2020 roku w Gminie Ropa wynoszący 9, a w 2019 roku - 20. W 2020 roku

urodziło się 63 dzieci, w tym 37 kobiet i 26 mężczyzn. W 2019 roku urodziło się 73 dzieci, w tym 56,2% dziewczynek i 43,8% chłopców.

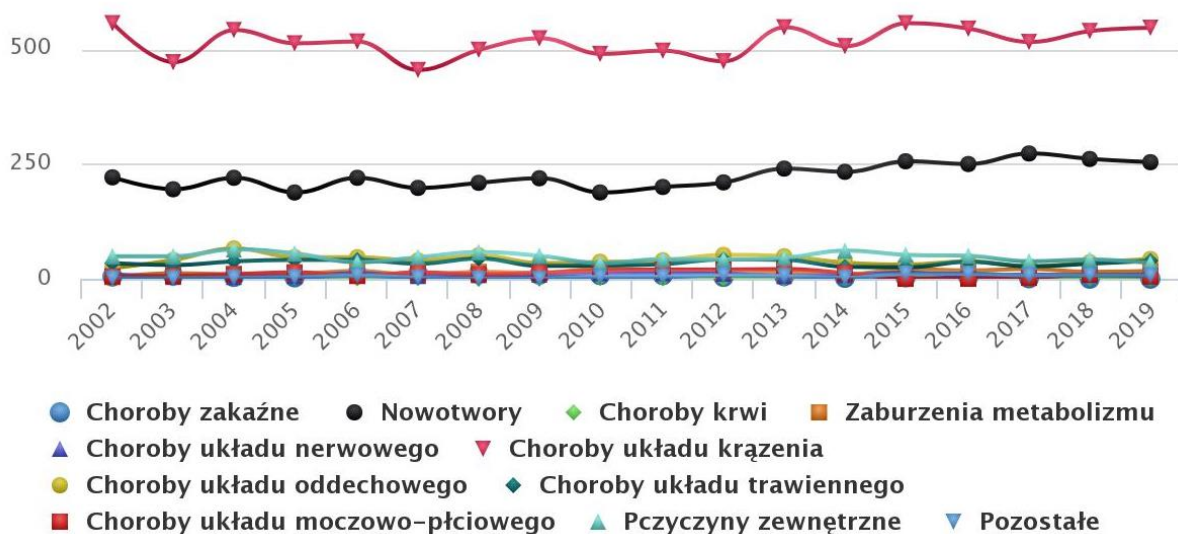
Rysunek 8: Przyrost naturalny w Gminie Ropa w latach 1995-2019. Źródło: Polska w liczbach (https://www.polskawliczbach.pl/gmina_Ropa).

W 2019 roku 52,8% zgonów w gminie Ropa spowodowanych było chorobami układu krążenia, przyczyną 24,5% zgonów w gminie Ropa były nowotwory, a 4,2% zgonów spowodowanych było chorobami układu oddechowego. Na 1000 ludności gminy Ropa przypada 9.64 zgonów. Jest to wartość porównywalna do wartości średniej dla województwa

małopolskiego oraz mniej od wartości średniej dla kraju²⁰.

²⁰ Zob. Polska w liczbach, https://www.polskawliczbach.pl/gmina_Ropa#podstawowe-informacje [dostęp: 30.08.2021].

Rysunek 9: Przyczyny zgonów w powiecie gorlickim w latach 2002-2019. Źródło: Polska w liczbach (https://www.polskawliczbach.pl/gmina_Ropa).

III.2. Edukacja

W 2020 roku Gmina Ropa była organem prowadzącym dla dwóch szkół podstawowych, zespołu szkolno-przedszkolnego i jednego przedszkola:

- Zespół Szkolno-Przedszkolny w Łosiu,
- Szkoła podstawowa nr 1 im. Karpackiego Oddziału Straży Granicznej w Ropie,
- Szkoła podstawowa nr 2 im. Marii Konopnickiej w Ropie,

- Gminne Przedszkole w Ropie.

Średnia liczba uczniów w szkołach podstawowych w roku 2020 wynosiła 563, w 2019 – 594,5, a w 2018 – 643,5. Do przedszkoli w 2020 roku uczęszczało 205 dzieci, w 2019 – 208,5, a w 2018 - 205²¹. W przypadku szkół widoczna jest tendencja malejąca wśród liczby uczniów. Liczba dzieci w przedszkolach utrzymuje się na podobnym poziomie.

²¹ Por. Urząd Gminy Ropa, *Raport o stanie gminy za rok 2020*, s. 18-23; *Raport o stanie gminy za rok*

2019, s. 21-24; *Raport o stanie gminy za rok 2018*, s. 17-21.

Szkoły i przedszkola	Średnia liczba dzieci		
	2018	2019	2020
Szkoła Podstawowa w Zespole Szkolno-Przedszkolnym w Łosiu	90	97,5	102
Szkoła podstawowa nr 1 im. Karpackiego Oddziału Straży Granicznej w Ropie	442,5	378,5	342
Szkoła podstawowa nr 2 im. Marii Konopnickiej w Ropie	111	118,5	119
Łącznie	643,5	594,5	563
Gminne Przedszkole w Ropie	122,5	123	112,5
Gminne Przedszkole w Zespole Szkolno-Przedszkolnym w Łosiu	49	48,5	47
Oddziały Przedszkolne przy Szkole Podstawowej nr 2	33,5	37	45,5
Łącznie	205	208,5	205

Tabela 1: Stan organizacji szkół podstawowych w latach 2019 i 2020.

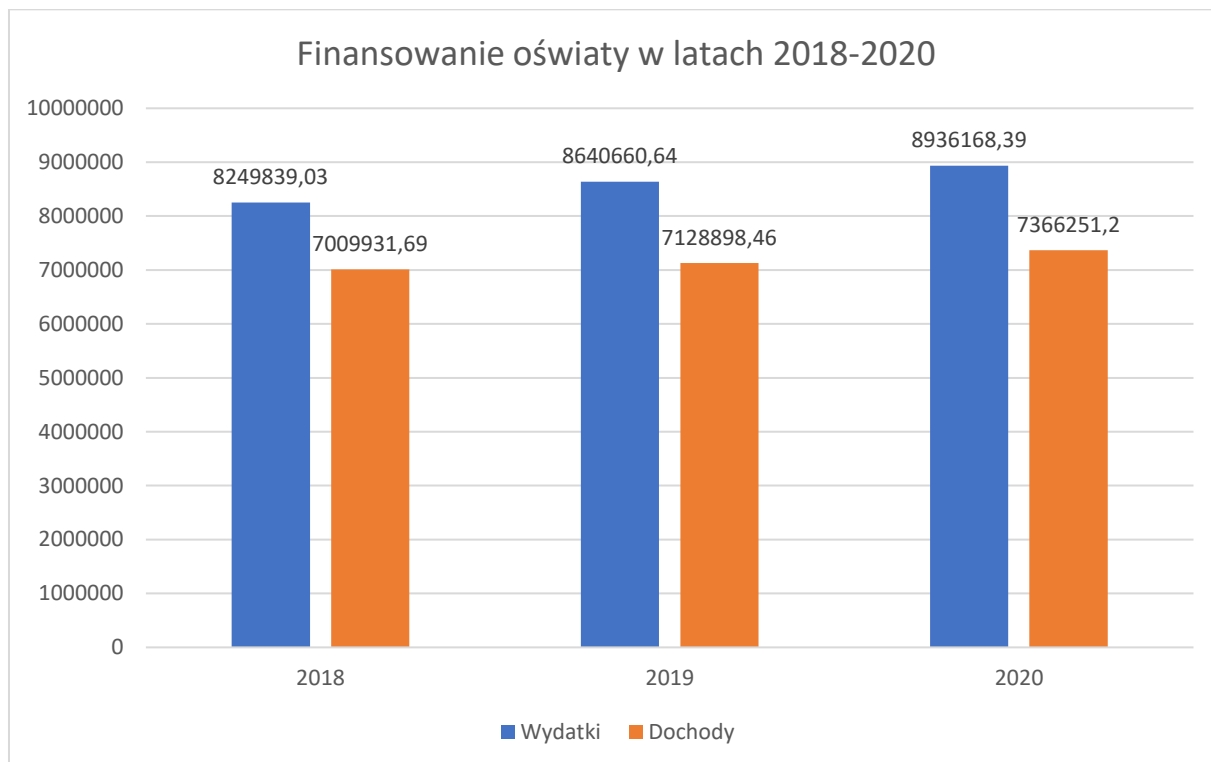
Organizacja kształcenia i wychowania dzieci i młodzieży to jedno z głównych zadań jednostek samorządu terytorialnego. W ubiegłym

roku wydatki na oświatę w stosunku do subwencji oświatowej wynosiły 8,9 mln zł. Dla porównania w 2018 r. była to kwota 8,2 mln zł, w 2019 r. – 8,6 mln zł,

co oznacza tendencję wzrostową.
Dochody w 2020 roku wynosiły 7,4 mln

zł, w 2019 – 7,1 mln zł, a w 2018 – 7 mln zł²².

Rysunek 4: Finansowanie oświaty w latach 2018-2020. Źródło: Raport o stanie Gminy za 2020 rok.

W dwóch szkołach podstawowych i gimnazjum znajdujących się na terenie Gminy, w latach 2017-2018 realizowany był projekt edukacyjny pod nazwą „Uczymy się aktywnie” o wartości 1 209 580,80 zł. Podstawowe cele projektu obejmowały wzrost efektywności i atrakcyjności kształcenia, wyposażenie w pomoce

dydaktyczne i sprzęt TIK oraz wyposażenie pracowni do nauczania przedmiotów przyrodniczych i matematyki, przygotowanie nauczycieli szkół do realizacji zajęć przy wykorzystaniu TIK i metod eksperymentalnych oraz wzrost kompetencji kluczowych niezbędnych na rynku pracy w zakresie przedmiotów

²² Por. Urząd Gminy Ropa, *Raport o stanie gminy za rok 2020*, s. 25-26; *Raport o stanie gminy za rok 2019*, s. 24; *Raport o stanie gminy za rok 2018*, s. 22.

przyrodniczych i matematyki oraz kompetencji informatycznych. Obecnie w trzech szkołach podstawowych tj.: w Szkole Podstawowej Nr 1 w Ropie, Szkole Podstawowej Nr 2 w Ropie oraz szkole podstawowej funkcjonującej w Zespole Szkolno-Przedszkolnym w Łosiu realizowany jest projekt edukacyjny pn. „Edukacja w szkołach prowadzących kształcenie ogólne na terenie Gmin Ziemi Gorlickiej”. Główne założenia i cele projektu to podniesienie u uczniów kompetencji kluczowych, rozwinięcie właściwych umiejętności niezbędnych na rynku pracy dzięki realizacji zajęć rozwijających i wyrównawczych oraz kompleksowe wsparcie uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi oraz zwiększenie kwalifikacji zawodowych nauczycieli pracujących w placówkach szkolnych, dla których gminy partnerskie są organem prowadzącym. Dodatkowymi działaniami będzie wyposażenie pracowni przedmiotowych i zakup pomocy dydaktycznych, wyposażenie pracowni przedmiotowych w sprzęt TIK, utworzenie pracowni międzyszkolnej, rozwój kompetencji

kluczowych uczniów z gmin powiatu gorlickiego, wsparcie uczniów o specjalnych potrzebach edukacyjnych oraz wsparcie rozwoju zawodowego nauczycieli. Gmina realizuje projekt w ramach Związku Gmin Ziemi Gorlickiej, a obejmuje on szkoły podstawowe w ośmiu gminach. Ogółem jego wartość to: 4 370 431,81 zł. W ramach projektów: Zdalna Szkoła i Zdalna Szkoła + pozyskano środki na zakup laptopów i oprogramowania w celu doposażenia szkół aby umożliwić uczniom naukę zdalną. Ogółem zostało zakupionych 65 laptopów wraz z oprogramowaniem na kwotę 154 276,00 zł. Cały sprzęt został przekazany dyrektorom szkół i był wykorzystany przez uczniów i nauczycieli do prowadzenia nauki zdalnej. Z projektu „Małopolska Tarcza Antykryzysowa – Pakiet Edukacyjny Cyfryzacja szkół i placówek oświatowych” w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Małopolskiego Gmina Ropa pozyskała kwotę 74 907 zł. Zostało zakupionych 21 laptopów wraz z oprogramowaniem. W planach znajduje się dostosowanie

Szkoły Podstawowej Nr 2 w Ropie do warunków jakie winien spełniać obiekt aby mógł w nim funkcjonować zespół szkolno-przedszkolny. Ponadto planowane jest również przeprowadzenie we wszystkich obiektach szkolnych prac modernizacyjnych aby dostosować je do

III.3. Sport i rekreacja

Na terenie Gminy Ropa działają następujące organizacje sportowe:

- Klub Sportowy Ropa,
- Ludowy Uczniowski Klub Sportowy „TYTAN”,
- Beskidzka Akademia Piłkarska,
- Fundacja AKADEMIA GOAL.

Zgodnie z informacjami zawartymi w „Raporcie o stanie gminy za rok 2020”²³ Gmina Ropa dysponuje pełnowymiarowym boiskiem sportowym o nawierzchni naturalnej wraz z bieżnią, a także boiskiem pomocniczym z nawierzchnią

osób niepełnosprawnych. W dalszej kolejności rozważana jest budowa sali gimnastycznej przy Zespole Szkolno-Przedszkolnym w Łosiu, a także adaptowanie pomieszczeń w celu uruchomienia stołówki szkolnej (z pełnym wyposażeniem) w Szkole Podstawowej Nr 1 w Ropie.

bitumiczną zlokalizowanymi w bezpośrednim sąsiedztwie Szkoły Podstawowej nr 1 w Ropie²⁴. Ponadto dysponuje kompleksem sportowym „Orlik” w skład, którego wchodzi boisko o nawierzchni ze sztucznej trawy, boisko wielofunkcyjne o nawierzchni z poliuretanu wykorzystywanym również jako kort tenisowy, boiska do piłki plażowej wraz z zapleczem. W każdej ze szkół istnieje mała pomocnicza sala gimnastyczne, natomiast przy SP nr 1 dotychczas Gimnazjum w Ropie hala sportowa wraz z balkonem widokowym, która dostępna jest również dla mieszkańców, a także w miarę możliwości osobom spoza

²³ Urząd Gminy Ropa, *Raport o stanie gminy za rok 2020*, Ropa, s. 46-47.

²⁴ Tamże, s. 47.

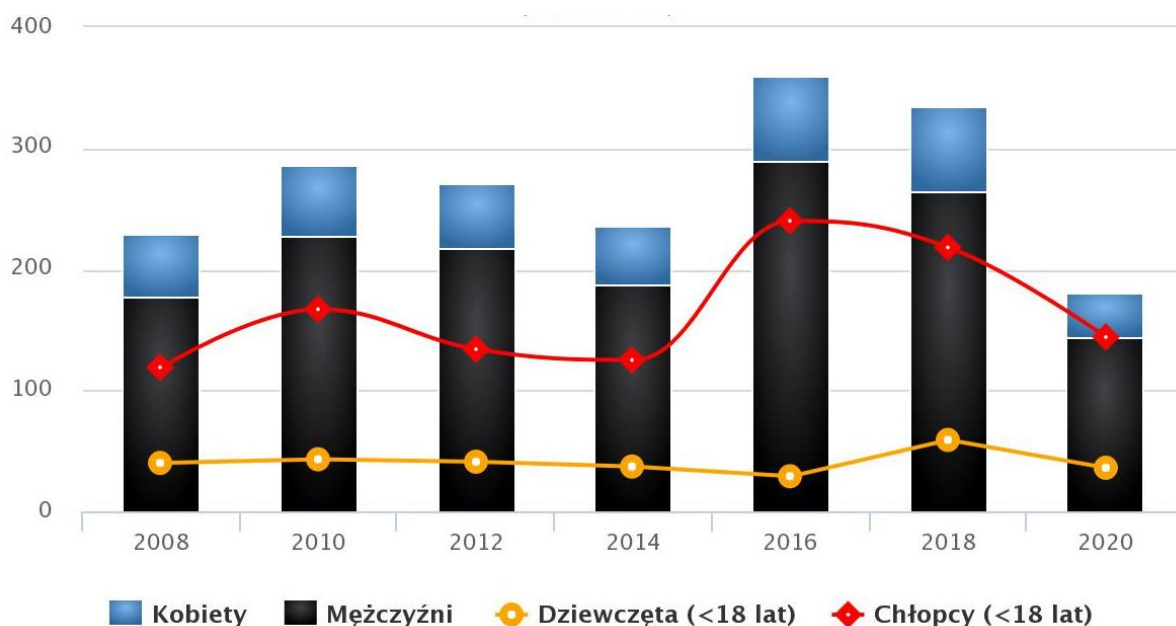
gminy. Przy każdej szkole istnieją place zabaw dostępne dla mieszkańców po godzinach pracy szkoły. Place podlegają okresowym przeglądom pod względem bezpieczeństwa ich użytkowania. Dodatkowa SP nr 2 w Ropie dysponuje również boiskiem pomocniczym o nawierzchni poliuretanowej. Przy ZSP w Łosiu funkcjonuje przebudowane w 2019 r. boisko tj. nowoczesny obiekt typu orlik wraz z siłownią i zapleczem sanitarnym. Plenerowa siłownia została uruchomiona również w Ropie przy boisku sportowym, którą oddano do użytku w 2019 roku. Poza wymienionymi wyżej obiektami, gmina dysponuje również przekazanym przez Powiat Gorlicki boiskiem rekreacyjnym przy Domu Pomocy Społecznej w Klimkówce o nawierzchni bitumicznej, które wymaga modernizacji. W minionym roku z powodu wprowadzonych ograniczeń wynikających z zagrożenia epidemicznego korzystanie

z wymienionych wyżej obiektów było poważnie ograniczone.

Jednym z mierników pokazujących aktywność fizyczną mieszkańców jest wskaźnik liczby osób ćwiczących w klubach sportowych. Według danych Głównego Urzędu Statystycznego z 2020 w gminie Ropa działały 2 kluby sportowe (włącznie z klubami wyznaniowymi i UKS) zrzeszające 196 członków. Zarejestrowano 180 ćwiczących. Zajęcia sportowe prowadzone były przez trenerów (10), instruktorów sportowych (2) oraz inne osoby prowadzące zajęcia sportowe (4).

Najwięcej zarejestrowanych uczestników klubów sportowych w ciągu ostatnich dziesięciu lat było w 2016 roku: 36 kobiet i 144 mężczyzn. W 2020 roku nastąpił spadek liczby uczestników klubów, spowodowany wpływem pandemii koronawirusa. Wśród aktywności przeważają piłka nożna.

Rysunek 5: Ćwiczący w klubach sportowych w gminie Ropa w latach 2008-2020, https://www.polskawliczbach.pl/gmina_Ropa#kluby-sportowe

III.4. Turystyka i dziedzictwo kulturowe

Gmina Ropa posiada liczne walory, które mogą podnieść jej atrakcyjność turystyczną: malownicze krajobrazy, bogata przyroda, Zbiornik Wodny Klimkówka, sąsiedztwo Magurskiego Parku Krajobrazowego, wyznaczone obszary Natura 2000, Dwór w Ropie, zabytkowy Kościół Św. Michała, Cerkiew w Łosiu,

Zagroda Maziarska, szlaki turystyczne oraz historyczne i kulturowe, w tym bogactwo kultury Pogórzan i Łemków zamieszkujących teren gminy. W bliskim sąsiedztwie Gminy znajdują się uzdrowiska w Wysowej, Krynicy, Wapiennego i Muszyny²⁵. Poniżej znajduje się lista zabytków z podziałem na poszczególne miejscowości:

²⁵ Por. Urząd Gminy Ropa, *Raport o stanie gminy za rok 2020*, s. 75-76.

Miejscowość	Nazwa
Ropa	<ul style="list-style-type: none"> ● Dwór barokowo–klasycystyczny z 1803 r. z zespołem parkowym, zespół podworski wzniesiony w XVI-XVII w. ● Park ● Drewniany kościół p.w. Św. Michała Archanioła z XVII wieku ● Cmentarz wojenny z I wojny światowej w Ropie nr 72
Łosie	<ul style="list-style-type: none"> ● Cmentarz wojenny z I wojny światowej w Łosiu nr 71 ● Cerkiew greckokatolicka p.w. Narodzenia N.M.P. z XIX wieku

Tabela 2: Zabytki w Gminie Ropa. Źródło: Gminna Ewidencja Zabytków Gminy Ropa.

Zespół dworski, składający się z dworu, oficyny, parku krajobrazowego stanowi aktualnie własność prywatną. W latach 70. i 80. XX wieku obiekty zostały zniszczeniu i dewastacji. Aktualnie przeprowadzany jest w nich remont mający na celu jego zagospodarowanie dla funkcji turystycznych pod nadzorem Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków.

W budynku lamusa dworskiego planowane jest utworzenie i prowadzenie centrum informacji turystycznej gminy i regionu Beskidu Niskiego.

Drewniany kościół rzym.-kat. p.w. Św. Michała Archanioła z XVII wieku stanowi własność Parafii Rzymsko-katolickiej w Ropie. Jest utrzymany w stanie dobrym, kościół, dzwonnica i ogrodzenie pozostają w stanie technicznym gwarantującym jego przetrwanie.

Cerkiew greckokatolicka p.w. Narodzenia N.M.P. z XIX wieku w Łosiu utrzymana jest w dobrym stanie technicznym, zachowana jest jej forma, konserwowane jest wyposażenie.

Cmentarze wojenne z I wojny światowej w Ropie nr 72 i w Łosiu nr 71 projektowane przez Hansa Mayra,

położone są na cmentarzach parafialnych. Przeprowadzana jest okresowo ich konserwacja, obowiązuje ochrona ich kompozycji, elementów nagrobnych oraz centralnych krzyży. Obok obiektów zabytkowych podstawą dla rozwoju turystyki we wsi jest dziedzictwo historyczne związane z:

- eksploatacją ropy naftowej - istnienie studni kopanych ropy naftowej,
- postacią Seweryna Bonera (XVI wiek),
- istnienie wiatraków wietrznych,
- postacią Antoniego Hybla, przedwojennego artysty rzeźbiarza i wynalazcy,
- łemkowskimi maziarzami (do II wojny światowej wieś Łosie słynna była z rzemiosła polegającego na produkcji i międzynarodowym handlu produktami ropopochodnymi, były to smary i mazie rozwożone charakterystycznymi wozami konnymi),
- eksploatacją ropy naftowej- istnienie studni kopanych ropy naftowej,

²⁶ Zob. *Gminny Program Opieki nad zabytkami Gmina Ropa na lata 2020-2023*, s. 6-7.

- postaciami Jakuba Dudry, Wacława Potockiego²⁶.

Według danych GUS z 2020 roku w gminie Ropa znajdował się 1 hotel (kategorii ★★★). W porównaniu z rokiem 2008 liczba obiektów noclegowych zwiększyła się o 1 obiekt. Na terenie gminy znajduje się 1 obiekt z zapleczem konferencyjnym (liczba miejsc: 90)²⁷.

III.5. Kultura

W gminie Ropa za realizacją zadań z zakresu kultury odpowiadają Gminna Biblioteka Publiczna i Gminny Ośrodek Kultury, a także organizacje pozarządowe takie jak: Stowarzyszenie na rzecz dzieci, osób niepełnosprawnych oraz młodzieży „Źródło”, Stowarzyszenie Pogranicza oraz Fundacja „Szlachetne Zdrowie”.

Przedmiotem działalności Gminnej Biblioteki Publicznej w Ropie jest przede wszystkim gromadzenie,

²⁷ Zob. Polska w liczbach, https://www.polskawliczbach.pl/gmina_Ropa#baz-a-noclegowa [dostęp: 26.08.2021].

opracowywanie, przechowywanie oraz udostępnianie zbiorów bibliotecznych, zaspokajanie potrzeb informacyjnych, edukacyjnych i samokształceniowych lokalnej społeczności, upowszechnianie wiedzy i rozwój kultury, a także współdziałanie z innymi bibliotekami i instytucjami w tym zakresie²⁸.

Biblioteka dysponuje bogatym księgozbiorem. Podstawowym źródłem jego powiększenia są środki zaplanowane w rocznym planie finansowym. Drugim ważnym źródłem finansowania zakupu książek przez bibliotekę jest dotacja Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego w ramach Programu Wieloletniego „Narodowy Program Rozwoju Czytelnictwa” Priorytet 1. Zakup nowości wydawniczych do bibliotek publicznych²⁹.

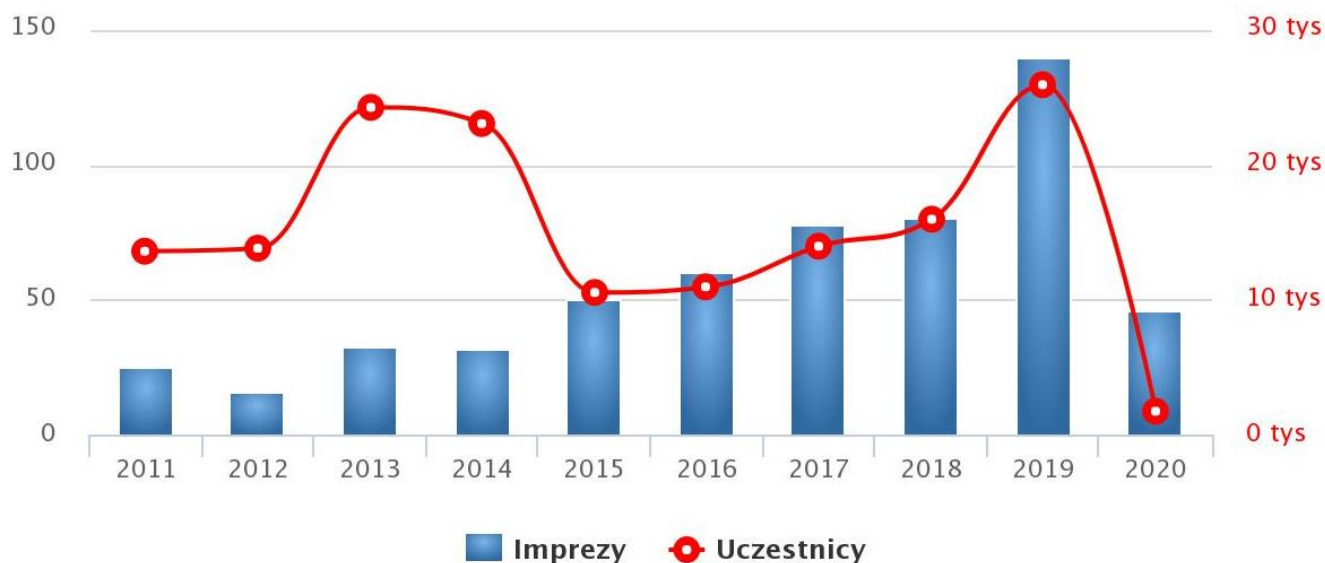
Jedną z miar pokazującą aktywność kulturalną mieszkańców jest

liczba członków kół, klubów i sekcji w instytucjach kultury. Dynamika liczby uczestników imprez przyjmowała w ostatnich latach korzystne wartości. Czas pandemii ograniczył możliwości organizacji spotkań i imprez, co widoczne jest w danych statystycznych opisujących 2020 r. Według danych Głównego Urzędu Statystycznego w ubiegłym roku w Gminie zorganizowano 46 imprez, liczących 1727 uczestników. Dla porównania, w 2019 roku zorganizowano 140 imprez liczących 25 910 uczestników. Na terenie Gminy działało 8 jednostek, które kwalifikuje się jako koła/kluby/sekcje, liczące 72 członków, w tym plastyczne/techniczne (2), muzyczne (3), turystyczne i sportowo-rekreacyjne (2), seniora/Uniwersytet Trzeciego Wieku (1).

²⁸ Zob. Urząd Gminy Ropa, *Raport o stanie gminy za rok 2020*, s. 38.

²⁹ J. w.

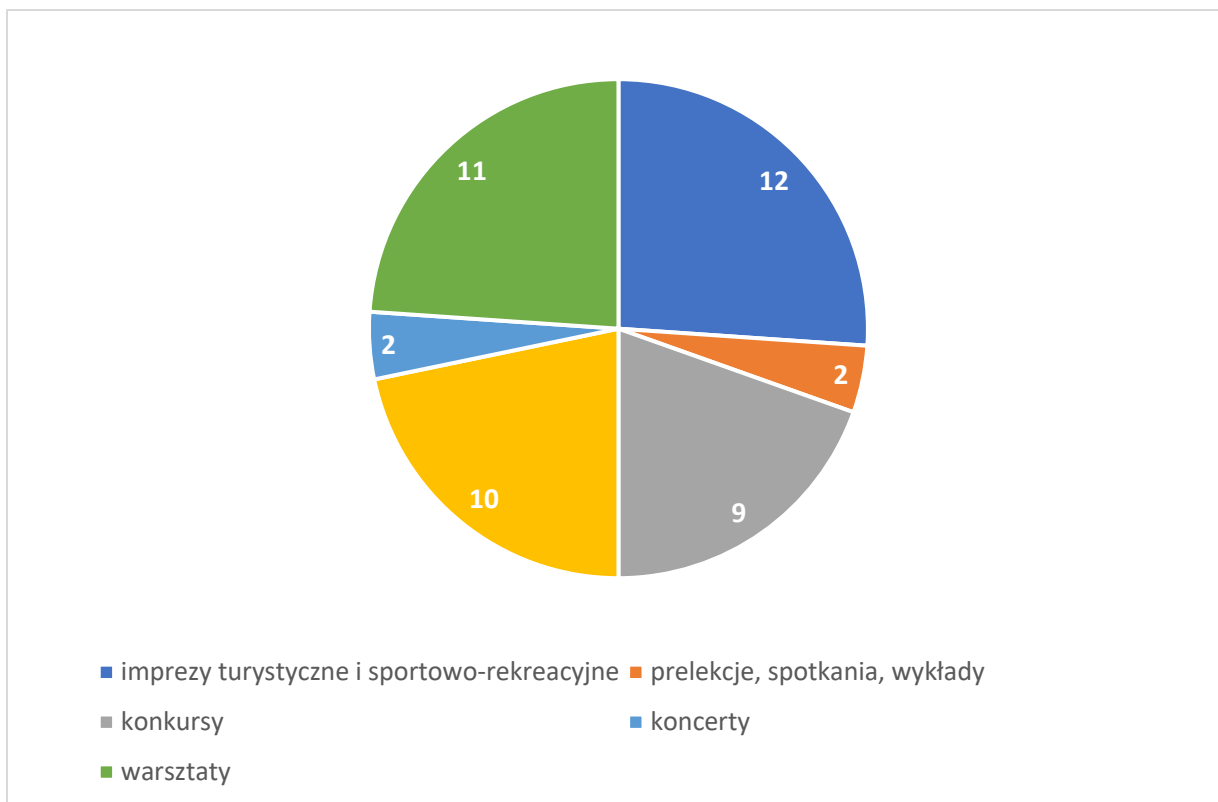
Rysunek 6: Imprezy organizowane przez domy kultury oraz ich uczestnicy w latach 2011-2020. Źródło: https://www.polskawliczbach.pl/gmina_Ropa#domy-i-osrodki-kultury

Imprezy organizowane przez jednostki w 2020 roku obejmowały seanse filmowe - 10 (uczestnicy: 404), koncerty - 2 (uczestnicy: 330), prelekcje, spotkania, wykłady - 2 (uczestnicy: 295),

impresje turystyczne i sportowo - rekreacyjne - 12 (uczestnicy: 251), konkursy - 9 (uczestnicy: 219) oraz warsztaty - 11 (uczestnicy: 228)³⁰.

³⁰ Zob. Polska w liczbach, https://www.polskawliczbach.pl/gmina_Ropa#domy-i-osrodki-kultury [dostęp: 26.08.2021].

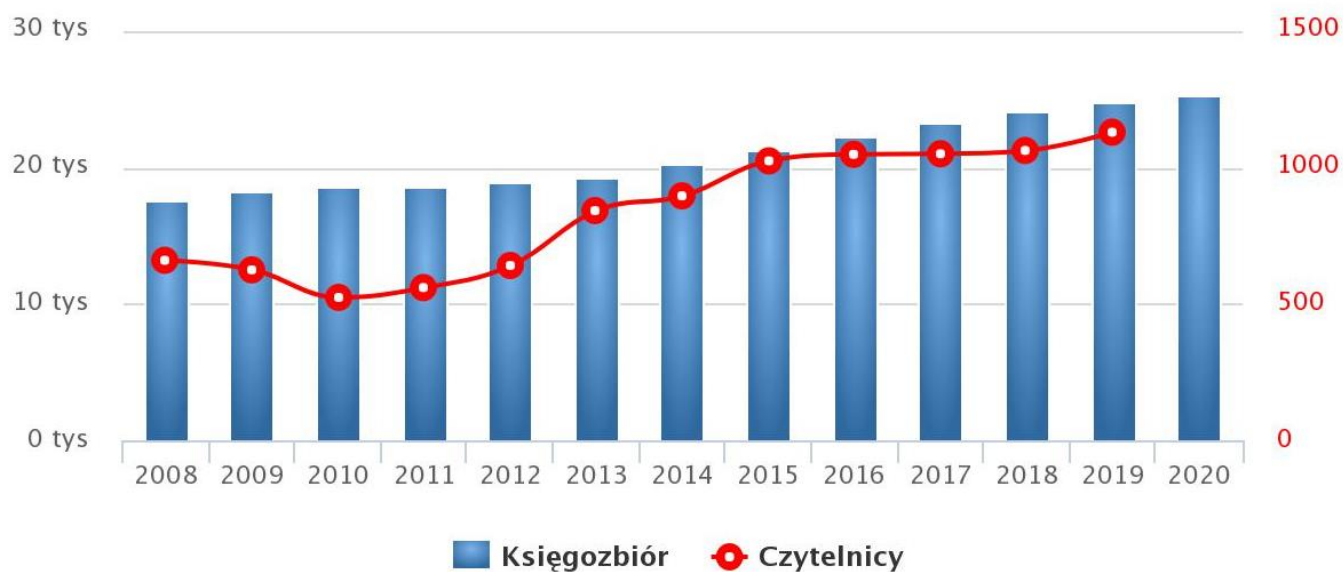

Rysunek 7: Imprezy organizowane przez jednostki kultury, 2020. Źródło: https://www.polskawliczbach.pl/gmina_Ropa#domy-i-osrodki-kultury.

Według danych z 2020 w gminie Ropa działały 2 biblioteki i filie publiczne posiadające księgozbiór liczący 25 354 wolumeny. We wszystkich placówkach zatrudnionych było 3 pracowników. Dla porównania w 2008 księgozbiór liczył 17 490 wolumenów. Liczba czytelników w ostatnich latach sukcesywnie wzrasta w niewielkim stopniu. W roku 2020

w Gminnej Bibliotece Publicznej w Ropie zostało zarejestrowanych ogółem 1011 czytelników, z czego 680 osób to czytelnicy zarejestrowani w bibliotece w Ropie, a 331 osoby to czytelnicy zarejestrowani w bibliotece w Łosiu. Najliczniejsza grupa czytelników znajduje się wśród uczniów w wieku 6-12 lat.

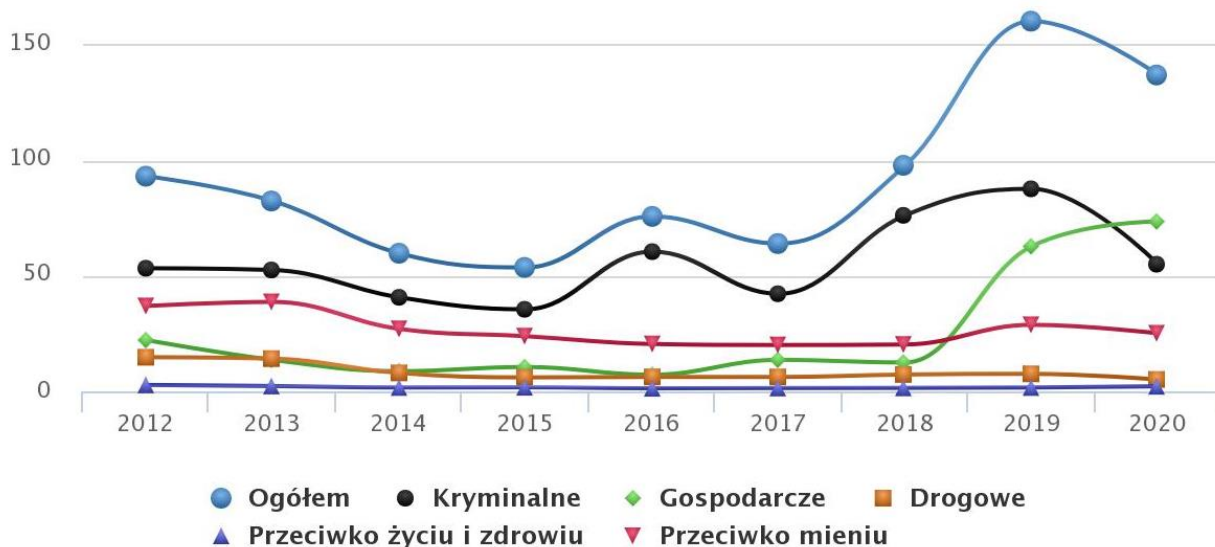
Rysunek 8: Biblioteki publiczne – księgozbiór i czytelnicy w latach 2008-2020. Źródło: https://www.polskawliczbach.pl/gmina_Ropa#biblioteki-publiczne

III.6. Bezpieczeństwo publiczne

W 2020 roku w gminie Ropa stwierdzono szacunkowo (w oparciu o dane powiatowe) 137 przestępstw. Oznacza to, że na każdych 1000 mieszkańców odnotowano 24,64

przestępstw. Jest to wartość znacznie większa od wartości dla województwa małopolskiego oraz dla całej Polski. Wskaźnik wykrywalności sprawców przestępstw dla wszystkich przestępstw ogółem w gminie Ropa wynosi 89,10%.

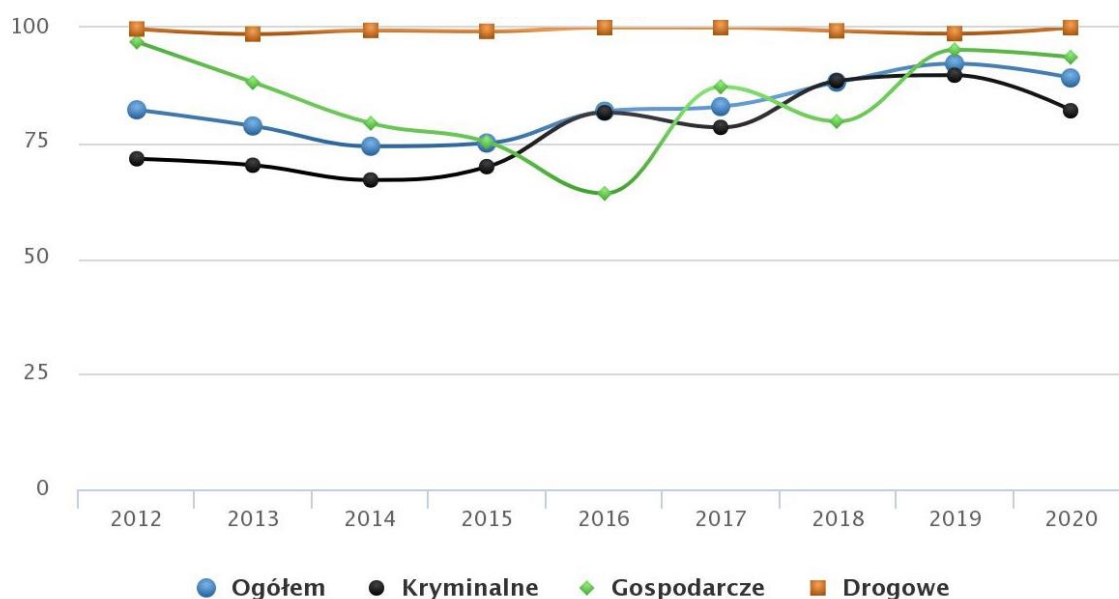
Rysunek 9: Przepęstwa stwierdzone (oszacowane) w gminie Ropa w latach 2012-2020. Źródło: https://www.polskawliczbach.pl/gmina_Ropa#poziom-przesteczosci.

W przeliczeniu na 1000 mieszkańców gminy Ropa najczęściej stwierdzono przępstw o charakterze gospodarczym - 13,23 (wykrywalność 93%) oraz o charakterze kryminalnym - 9,90 (wykrywalność 82%). W dalszej kolejności odnotowano przępstwa

przeciwko mieniu - 4,52 (59%), drogowe - 0,93 (100%) oraz przeciwko życiu i zdrowiu - 0,40 (90%)³¹.

³¹ Zob. Polska w liczbach, https://www.polskawliczbach.pl/gmina_Ropa#poziom-przesteczosci [dostęp: 26.08.2021].

Rysunek 10: Wskaźniki wykrywalności sprawców przestępstw w gminie Ropa w latach 2012-2020. Źródło: Polska w liczbach, https://www.polskawliczbach.pl/gmina_Ropa#poziom-przestepczosci [dostęp: 30.08.2021].

W zakresie bezpieczeństwa, Gmina Ropa w ubiegłym roku wydatkowała środki na funkcjonowanie ochotniczych straży pożarnych w łącznej wysokości 395 627,48 zł oraz na działalność Gorlickiego Wodnego Ochotniczego Pogotowia Ratunkowego i utrzymanie budynku Stanicy Wodnej: bosmana i ratowników obszaru kąpieliska w wysokości 12 975,00 zł³².

Gmina posiada spis rodzajów alarmów oraz komunikatów

ostrzegawczych. W ramach realizowanego przez Związek Gmin Ziemi Gorlickiej programu pn. „wsparcia służb ratowniczych” wszystkie gminy powiatu gorlickiego objęte zostały systemem monitorowania zagrożeniami i powiadamianiem sms o ich występowaniu.

³² Zob. *Sprawozdanie z realizacji programu współpracy Gminy Ropa z organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami ustawowo*

uprawnionymi do prowadzenia działalności pożytku publicznego w 2020 r.

III.7. Infrastruktura mieszkaniowa

W 2020 roku w gminie Ropa oddano do użytku 29 mieszkań. Na każdych 1000 mieszkańców oddano więc do użytku 5,24 nowych lokali. Jest to wartość mniejsza od wartości dla województwa małopolskiego oraz

mniejsza od średniej dla całej Polski. Całkowite zasoby mieszkaniowe w gminie Ropa to 1 507 nieruchomości. Na każdych 1000 mieszkańców przypadają zatem 274 mieszkania. 100,0% mieszkań zostało przeznaczonych na cele indywidualne. Od 2002 roku liczba mieszkań wzrasta systematycznie w niewielkim stopniu.

Rysunek 11: Liczba mieszkań oddanych do użytku w latach 1995-2020, źródło: https://www.polskawliczbach.pl/gmina_Ropa#nieruchomosci

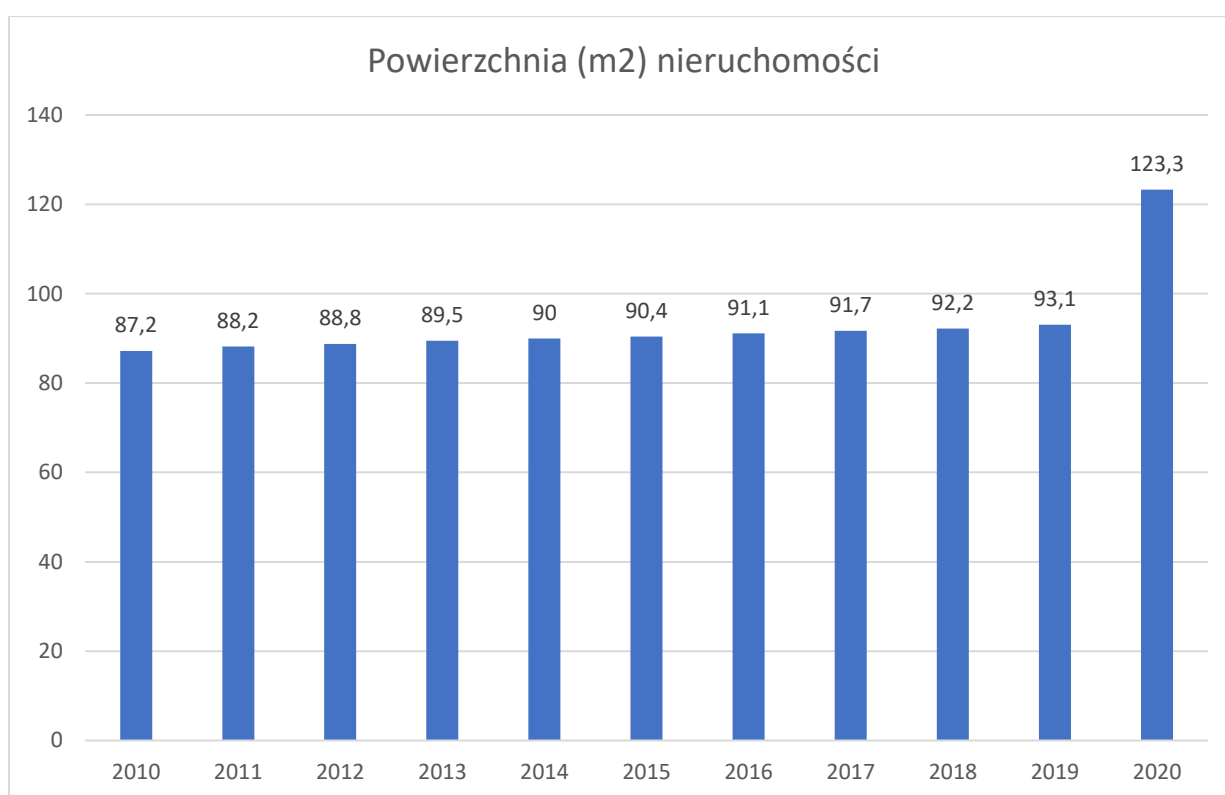
Przeciętna liczba pokoi w nowo oddanych mieszkaniach w gminie Ropa to 5,48 i jest znacznie większa od przeciętnej liczby izb dla województwa małopolskiego oraz znacznie większa od

przeciętnej liczby pokoi w całej Polsce. Przepiętna powierzchnia użytkowa nieruchomości oddanej do użytkowania w 2020 roku w gminie Ropa to 123,30 m² i jest znacznie większa od przeciętnej

powierzchni użytkowej dla województwa małopolskiego oraz znacznie większa od przeciętnej powierzchni nieruchomości w całej Polsce. Biorąc pod uwagę instalacje techniczno-sanitarne 92,63% mieszkań

przyłączonych jest do wodociągu, 89,98% nieruchomości wyposażonych jest w ustęp spłukiwany, 86,20% mieszkań posiada łazienkę, 70,01% korzysta z centralnego ogrzewania, a 47,64% z gazu sieciowego.

Rysunek 10: Powierzchnia (m²) nieruchomości oddanych do użytku w latach 2010-2020. Źródło: https://www.polskawliczbach.pl/gmina_Ropa#nieruchomosci

III.8. Pomoc społeczna

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Ropie realizuje zadania własne i zlecone. Finansowane realizowanych zadań OPS następuje ze środków własnych Gminy jak również z budżetu państwa (dotacje). W ramach zadań własnych Ośrodek realizuje: zasiłki celowe, usługi opiekuńcze, dożywianie, zasiłki stałe i okresowe, program asystent rodziny, opieka wytchnieniowa, piecza zastępcza oraz finansuje pobyt podopiecznych z terenu Gminy w DPS -ach³³.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Ropie opracował także „Gminną Strategię Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Ropa z perspektywą pięcioletniego okresu realizacji, tj. 2019 – 2023”. Jest to dokument programowy, który posiada

duże znaczenie dla bezpieczeństwa społecznego mieszkańców gminy, a w szczególności grup zagrożonych wykluczeniem społecznym. Strategia zorientowana jest na rozszerzenie i pogłębienie form pracy socjalnej, współpracę z różnymi instytucjami i organizacjami pozarządowymi zajmującymi się pomocą społeczną w gminie oraz instytucjami działającymi w szerszym obszarze polityki, który obejmuje: edukację, politykę zdrowotną, bezpieczeństwo publiczne, pomoc niepełnosprawnym, zapobieganie wykluczeniu społecznemu oraz politykę równego statusu kobiet i mężczyzn³⁴.

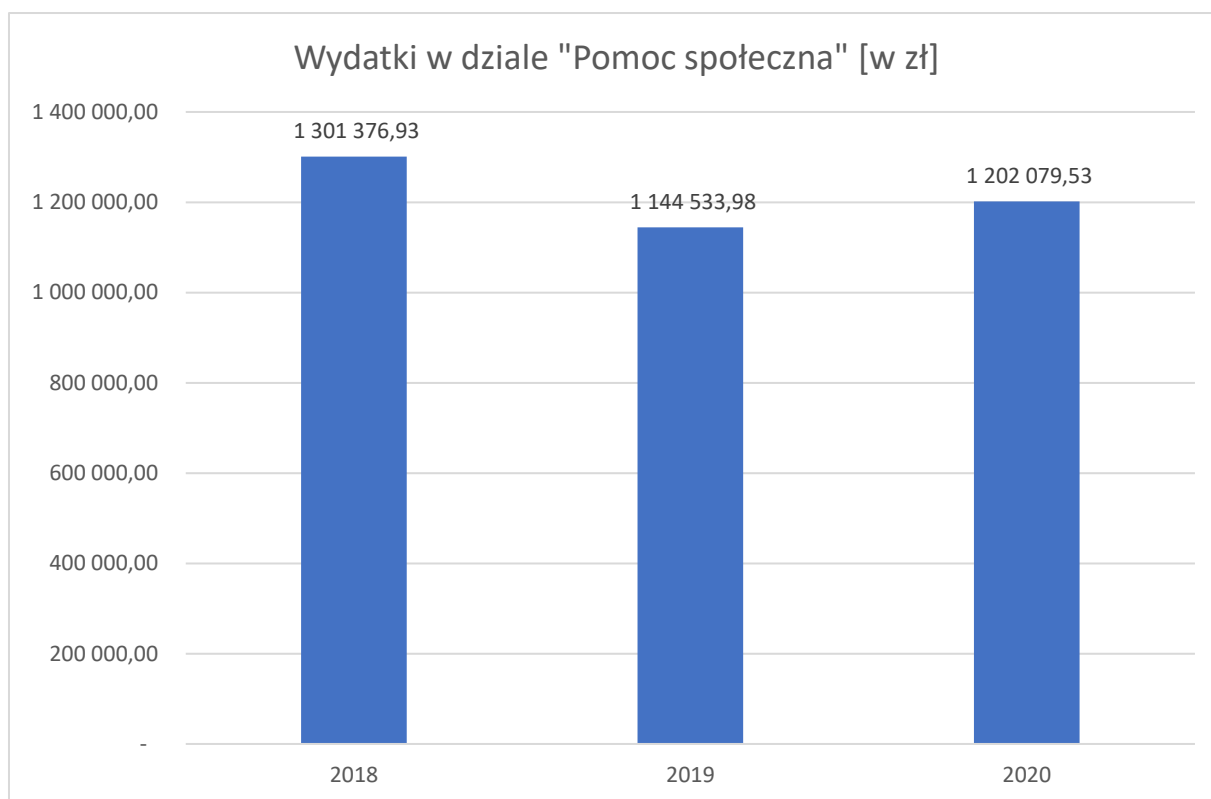
W 2020 roku wydatki w dziale „Pomoc społeczna” wynosiły 1,2 mln zł, w 2019 roku 1,1 mln zł, a w 2018 – 1,3 mln zł, co oznacza że wydatki utrzymują się na zbliżonym poziomie w tym dziale.

³³ Zob. Urząd Gminy Ropa, *Raport o stanie gminy Ropa za rok 2019*, s. 28.

³⁴ Zob. tamże, s. 62 oraz GOPS, *Gminna Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie*

Ropa z perspektywą pięcioletniego okresu realizacji, tj. 2019 – 2023, Ropa 2019.

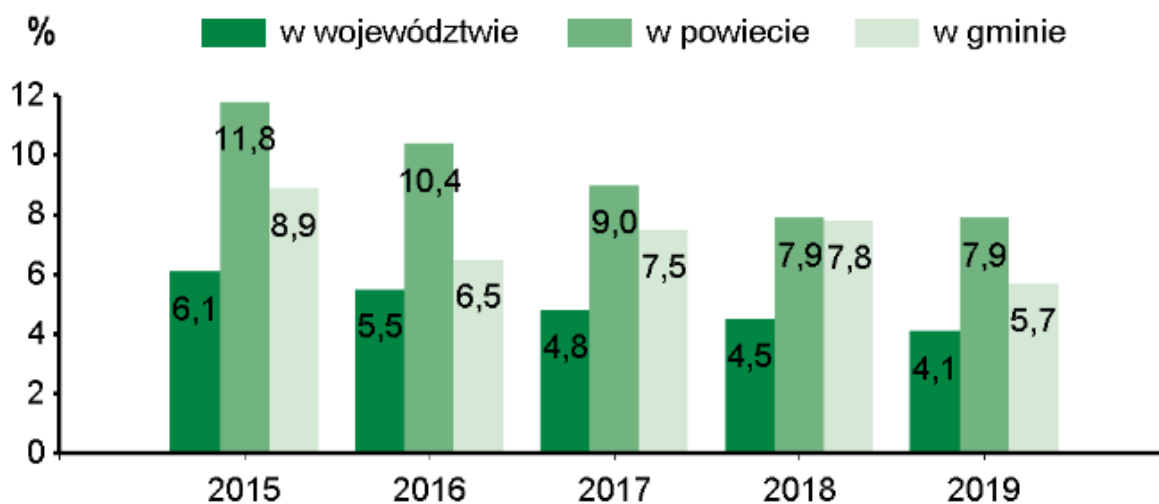
Rysunek 11: Wydatki w dziale "Pomoc społeczna" w latach 2018-2020.

W 2019 roku 5,7% mieszkańców Gminy Ropa korzystało ze środowiskowej pomocy społecznej (przy czym w powiecie jest to niemal 8%,

a w województwie 4% ludności ogółem)³⁵. Odsetek osób korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej spadł w stosunku do 2018 roku o 2,1.

³⁵ Zob. Urząd Statystyczny w Krakowie, *Gmina wiejska Ropa. Powiat Gorlicki, 2020*.

Rysunek 12: : Udział osób korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej w ludności ogółem.
 Źródło: Urząd Statystyczny w Krakowie, Gmina wiejska Ropa. Powiat Gorlicki, 2020.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Ropie realizuje programy pomocy osobom niepełnosprawnym dofinansowane w 100 % ze środków państwowego funduszu celowego - Funduszu Solidarnościowego, takie jak:

1) Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej, którego celem jest zapewnienie dostępności do usługi asystenta tj. wsparcia w wykonywaniu codziennych czynności oraz funkcjonowaniu w życiu społecznym osób niepełnosprawnych. Dzięki temu wsparciu osoby niepełnosprawne uzyskują większą szansę na prowadzenie bardziej samodzielnego i aktywnego życia, dostarczone będzie także

wsparcie psychiczne oraz pomoc adekwatna do potrzeb. Usługa asystenta osobistego osoby niepełnosprawnej jest nieodpłatna. Wartość dofinansowania na realizację zadania- 33 437 zł.

2) Opieka wytchnieniowa - program realizowany w formie świadczenia usług opieki wytchnieniowej w ramach pobytu dziennego w miejscu zamieszkania osoby niepełnosprawnej. Opieka wytchnieniowa ma na celu odciążenie członków rodzin lub opiekunów sprawujących bezpośrednią opiekę nad osobą niepełnosprawną poprzez wsparcie ich w codziennych obowiązkach lub zapewnienie czasowego zastępstwa. Dzięki temu wsparciu opiekunowie zaangażowani na co dzień w sprawowanie

opieki dysponować będą czasem, który będą mogły przeznaczyć na odpoczynek, regenerację sił jak również na załatwienie niezbędnych spraw, dostarczone będzie również wsparcie psychiczne dla nich jak i osób, którymi się opiekują. Usługa opieki wytchnieniowej świadczona jest nieodpłatnie. Wartość dofinansowania na realizację zadania - 65 361 zł.

Gmina Ropa - Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Ropie realizuje również programy w zakresie świadczeń socjalnych, takie jak:

1) Wieloletni rządowy program "Posiłek w szkole i w domu" na lata 2019-2023 (moduł I i II), którego celem jest zapewnienie posiłku dzieciom, uczniom i młodzieży oraz objęcie pomocą osób dorosłych, zwłaszcza osób starszych, chorych lub niepełnosprawnych i samotnych. Program przewiduje udzielenie pomocy w jednej z trzech form tj. posiłek, świadczenie pieniężne na zakup posiłku lub żywności, świadczenie rzeczowe w postaci produktów żywnościowych. Z programu mogą skorzystać osoby i rodziny, których dochód nie przekracza kwoty 150% kryterium dochodowego, o którym mowa w art. 8 ust. 1 pkt 1 lub 2 ustawy o pomocy społecznej, tj. kwoty: 1.051,50 zł

dla osoby samotnie gospodarującej oraz 792,00 zł dla osoby w rodzinie.

2) Program „Wspieraj Seniora” – skierowany jest do mieszkańców Gminy Ropa, powyżej 70 roku życia (w szczególnych przypadkach osoby poniżej 70 roku życia), które w obowiązującym stanie epidemii zdecydują się na pozostanie w domu i nie są w stanie np. poprzez wsparcie rodziny zabezpieczyć sobie artykułów podstawowej potrzeby.

3) Projekt pod nazwą „Zwiększone kompetencje - zwiększone możliwości”, którego celem jest podniesienie poziomu kompetencji interpersonalnych oraz zawodowych u klientów Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Ropie zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym. Dzięki uczestnictwu w zajęciach w ramach Usług Aktywnej Integracji uczestnicy mieli możliwość podniesienia kompetencji życiowych i zawodowych, zdobycia nowych umiejętności umożliwiających powrót do życia społecznego i na rynek pracy.

4) Program Operacyjny Pomoc Żywnościowa na lata 2014 – 2020 –

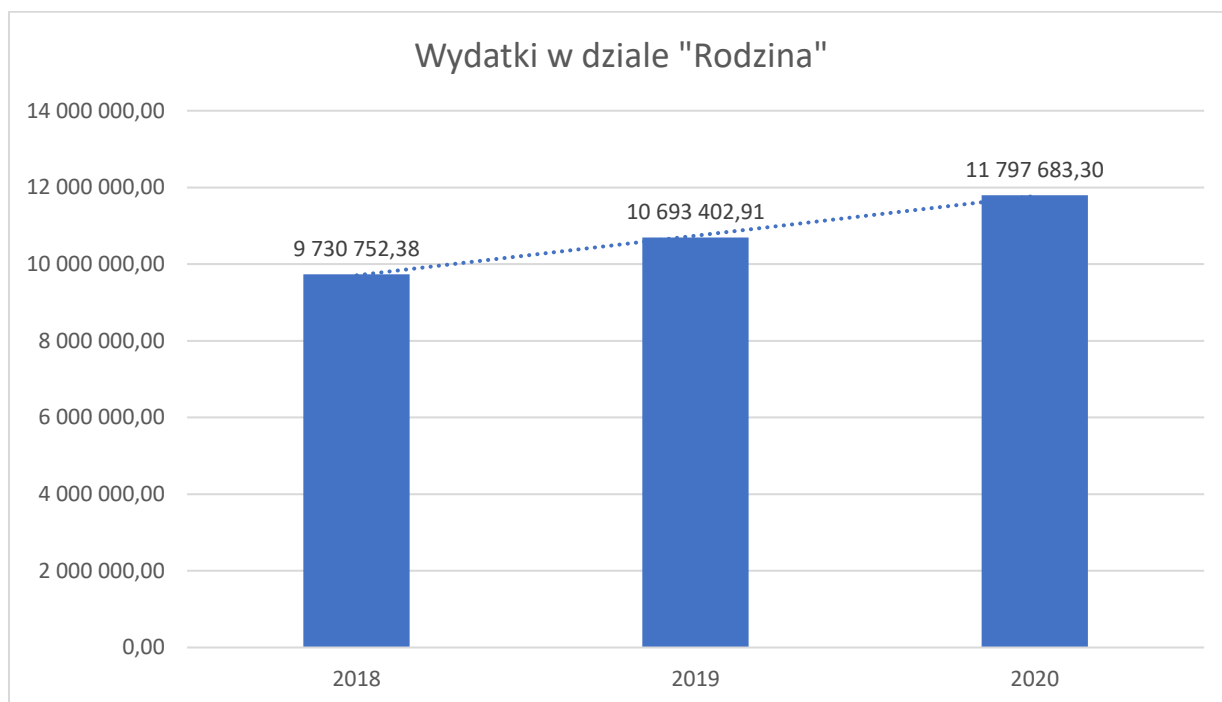
program realizowany we współpracy Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Ropie z Caritas przy parafii św. Jadwigi w Gorlicach, mający na celu pomoc żywnościową dla osób potrzebujących z terenu Gminy Ropa.

5) Projekt "Małopolski Tele-Anioł", którego celem była poprawa jakości życia niesamodzielnymi Małopolan poprzez realizację działań na rzecz rozwoju usług opiekuńczych i sąsiedzkich w miejscu zamieszkania oraz usług wykorzystujących nowoczesne technologie informacyjno-komunikacyjne. Zastosowane

w projekcie „Małopolski Tele-Anioł” rozwiązania techniczne pozwalały na szybkie wezwanie pomocy w każdych okolicznościach.

III.9. Rodzina

W 2019 roku wydatki w dziale „Rodzina” wynosiły 10 693 402,91 zł, a w roku 2020 - 11.797.683,30 zł, czyli o 1 104 280,39 zł więcej w porównaniu do roku poprzedniego. Z załączonego poniżej wykresu wynika, że wydatki w tym obszarze sukcesywnie wzrastają w ostatnich trzech latach.

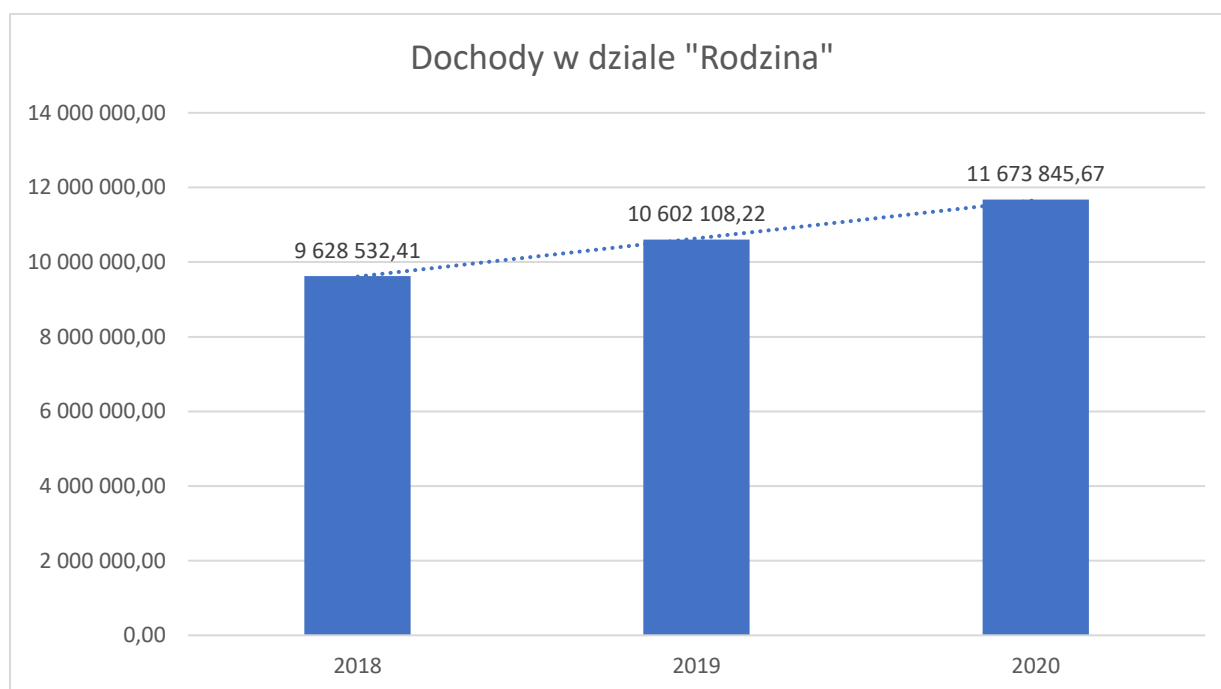

Rysunek 13: Wydatki w dziale "Rodzina" w latach 2018-2020.

Dział „Rodzina” wygenerował w 2018 roku 9 628 532,41 zł dochodu, w 2019 - 10 602 108,22 zł, a w 2020 - 11

673 845,67 zł, co oznacza tendencję wzrostową.

Gmina Ropa posiada opracowany „Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2018-2021” w oparciu o ustawę z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Program ma na celu wspieranie rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych. Zadania Programu koncentrują się zarówno na dziecku, jak i na całej rodzinie, przede wszystkim w obliczu sytuacji, gdy dziecko zostanie umieszczone poza rodziną biologiczną, w celu odzyskania przez nią funkcji

opiekuńczej. Celem programu są także działania profilaktyczne, integracyjne, aktywizujące, zapobiegające marginalizacji i wykluczeniu społecznemu oraz stworzenie spójnego kompleksowego systemu wsparcia dzieci oraz wsparcia rodzin poprzez wspólne działania służb i instytucji pracujących na rzecz dobra dziecka i rodziny. Działania przyjęte do realizacji w ramach Programu obejmują:

- 1) Wsparcie interdyscyplinarne.

2) Zapewnienie rodzinom i znajdujących się w nich dzieciom stabilizacji i poczucia bezpieczeństwa socjalnego.

3) Pomoc w formie rodzin wspierających.

4) Poradnictwo specjalistyczne.

5) Organizowanie grup wsparcia, grup samopomocowych i pomocy wolontariatu.

6) Usługi asystenta rodziny.

7) Zapobieganie niedostosowaniu dzieci i młodzieży.

8) Partycypacja w kosztach umieszczenia w pieczy zastępczej³⁶.

Najczęściej występujące problemy zdiagnozowane w w/w dokumencie to przede wszystkim długotrwała lub ciężka choroba, niepełnosprawność, bezrobocie, alkoholizm, bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego

oraz przemoc w rodzinie³⁷.

III.10. Ochrona zdrowia

Na terenie gminy działają 3 Niepubliczne Zakłady Opieki Zdrowotnej i 2 apteki: Mateusz Gałuszka Ośrodek Zdrowia GAMED Gabinet lekarza POZ - zatrudniający 6 lekarzy w tym 4 specjalistów, 4 pielęgniarki i 1 położną. Ilość pacjentów z terenu gminy – ok 3800. Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej Ośrodek Zdrowia Sp. z.o.o. Podstawowa Opieka Zdrowotna - zatrudniający – 4 lekarzy, 4 pielęgniarki i 1 położną³⁸. Gabinet Stomatologiczny A-DENT – 1 lekarz i 1 pomoc. Według danych GUS w 2020 roku udzielono 26 325 porad lekarskich, w 2019 - 30 470, a 2018 - 31 509.

W ubiegłym roku z powodu pandemii ograniczono bezpośredni dostęp pacjentów do wyżej wymienionych zakładów opieki zdrowotnej. Częstą praktyką stało się udzielanie teleporad, a e-usługi stały się

³⁶ Zob. *Gminny Program Wspierania Rodziny w gminie Ropa na lata 2018 – 2021*.

³⁷ Tamże, s. 4.

³⁸ Zob. *Urząd Gminy Ropa, Raport o stanie gminy za 2020 rok*, s. 38.

powszechną praktyką, którą w dużym stopniu wymusił stan zagrożenia COVID-19. Działające na terenie gminy POZ uruchomiły szczepienia przeciw COVID-19 dzięki czemu zainteresowane osoby mogły skorzystać ze szczepień na miejscu.

W 2020 r. gmina nie realizowała bezpośrednio zdrowotnych programów profilaktycznych. Udzielała natomiast wsparcia podmiotom podejmującym tego typu działania za pośrednictwem działających na terenie gminy ośrodków zdrowia, czy też realizowanych przez podmioty zewnętrzne w ramach otrzymanych grantów – przykładem mogą być powtarzane już kolejny rok badania mammograficzne dla kobiet w określonym przedziale wiekowym. W 2020 roku zgłoszono trzy przypadki nadużywania alkoholu, jedna osoba w wyniku rozmowy motywacyjnej

zdecydowała się podjąć dobrowolnie terapię. Z pozostałymi dwoma zostały przeprowadzone rozmowy informujące o szkodliwości nadużywania alkoholu.

III.11. Współpraca z organizacjami pozarządowymi

Na terenie Gminy działa 17 organizacji pozarządowych, przedstawionych w tabeli poniżej. Zakres ich działalności obejmuje: ratownictwo i bezpieczeństwo, sport i rekreację, promowanie aktywnego i zdrowego stylu życia, wspieranie rozwoju regionu, rozwój turystyki, działalność kulturalna, edukacyjna i integracyjna na rzecz społeczności wiejskiej oraz działalność na rzecz formacji religijnej i kultu religijnego.

Lp.	Nazwa	Dziedzina działalności	Miejscowość	Rok założenia
1	Klub Sportowy Ropa	sport i rekreacja	Ropa	2001
2	Ludowy Uczniowski Klub Sportowy „TYTAN”	sport i rekreacja	Ropa	2004
3	Klub Sportowy Łosie	sport i rekreacja	Łosie	2010
4	Fundacja "Szlachetne Zdrowie..."	promowanie aktywnego i zdrowego stylu życia	Ropa	2002
6	Stowarzyszenie na Rzecz Rozwoju Gminy Ropa	wspieranie rozwoju gminy	Ropa	2002
7	Stowarzyszenie Pogranicza	prowadzenie działań na rzecz demokratyzacji i integracji społeczeństwa obywatelskiego, podtrzymywanie tożsamości regionalnej oraz rozwoju społeczno-gospodarczego regionu	Ropa	2004
8	Caritas Diecezji Tarnowskiej	praktyczne realizowanie nauki Jezusa Chrystusa o miłosierdziu	Ropa	2004
9	Akcja Katolicka	pogłębienie formacji chrześcijańskiej jej członków oraz współpraca świeckich z hierarchią w realizowaniu misji Kościoła	Ropa (oddział)	1928
10	Stowarzyszenie Turystyki i Agroturystyki Ziem Górskich	aktywizowanie członków stowarzyszenia do prac nad organizacją i rozwojem turystyki wiejskiej	Ropa	2001
12	Gorlickie Wodne Ochotnicze Pogotowie Ratunkowe	prowadzenie działalności mającej na celu zapobieganie pożarom i współdziałanie w tym	Klimkówka	2006

		zakresie z instytucjami i stowarzyszeniami		
13	Katolickie Stowarzyszenie Młodzieży	upowszechnianie katolickich wartości i zasad we wszystkich dziedzinach życia, zwłaszcza społecznego i kulturalnego	Ropa	1934
14	Stowarzyszenie Miłośników Wsi Ropa	działalność kulturalna, edukacyjna i integracyjna na rzecz społeczności wiejskiej	Ropa	2011
15	Ochotnicza Straż Pożarna w Ropie	prowadzenie działalności mającej na celu zapobieganie pożarom i współdziałanie w tym zakresie z instytucjami i stowarzyszeniami	Ropa	2002
16	Ochotnicza Straż Pożarna w Łosiu	prowadzenie działalności mającej na celu zapobieganie pożarom i współdziałanie w tym zakresie z instytucjami i stowarzyszeniami	Łosie	2004
17	Ochotnicza Straż Pożarna w Klimkówce	prowadzenie działalności mającej na celu zapobieganie pożarom i współdziałanie w tym zakresie z instytucjami i stowarzyszeniami	Klimkówka	2001

Tabela 3: Wykaz organizacji pozarządowych działających na terenie gminy Ropa.

W 2020 roku do form współpracy o charakterze finansowym należało zlecenie realizacji zadań publicznych, w formie wspierania zadań publicznych, wraz z udzieleniem dotacji na dofinansowanie ich realizacji. W działaniach zleconych przez Radę Gminy Ropa wystąpił jeden obszar

zadaniowy - sport. Wysokość środków finansowych przekazanych organizacjom na zadania w zakresie sportu to 52 342,97 zł. Dotacje otrzymały następujące organizacje:

- Klub Sportowy Ropa 21.000,00zł,
- Ludowy Uczniowski Klub Sportowy „TYTAN” 19.000,00 zł,

- Stowarzyszenie Pogranicza – 12 342,97 zł.

Gmina w ubiegłym roku realizowała wspólny projekt z Fundacją „Szlachetne Zdrowie...” pt. „Świetlica Opiekuńcza w Ropie. Zadanie polegało na prowadzeniu placówki wsparcia dziennego dla 40 dzieci.

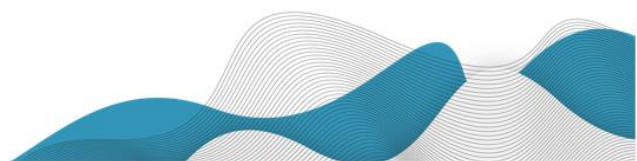
Z uwagi na sytuację epidemiczną w kraju i związane z tym obostrzenia gmina w ubiegłym roku nie wspierała żadnych innych projektów poprzez ich współorganizację (odwołane wszystkie imprezy)³⁹.

³⁹ Zob. *Sprawozdanie z realizacji programu współpracy Gminy Ropa z organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami ustawowo*

uprawnionymi do prowadzenia działalności pożytku publicznego w 2020 r.

IV DIAGNOZA SYTUACJI GOSPODARCZEJ

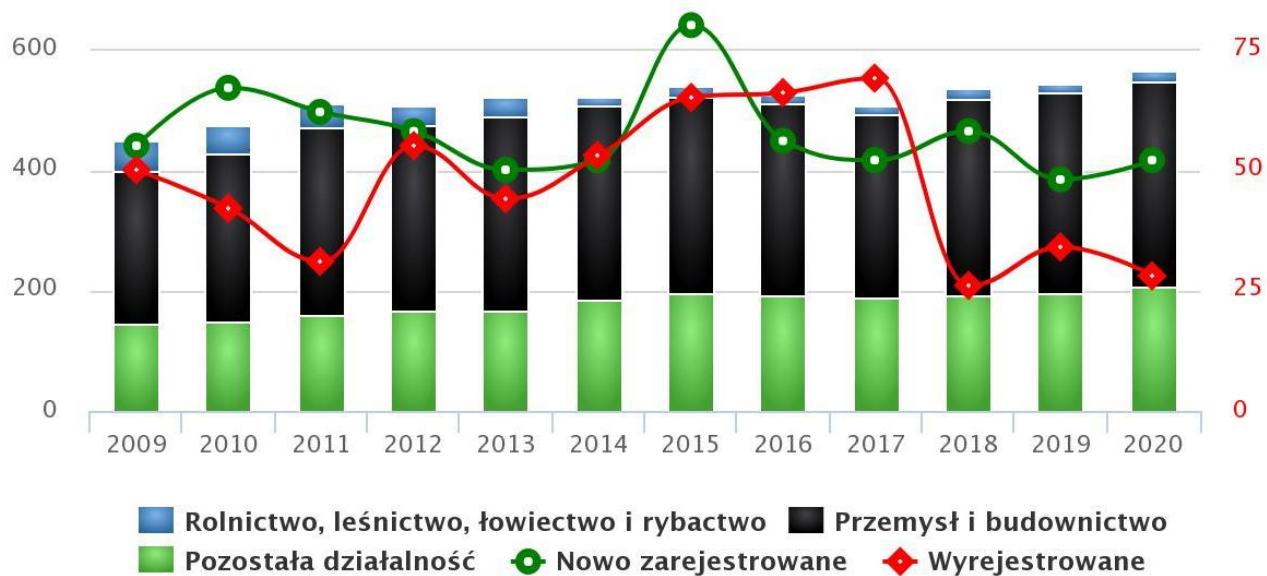
IV.1. Potencjał gospodarczy

Według danych Głównego Urzędu Statystycznego w gminie Ropa w roku 2020 w rejestrze REGON zarejestrowanych było 566 podmiotów gospodarki narodowej, z czego 496 stanowiły osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą. W tymże roku zarejestrowano 52 nowe podmioty, a 28 podmiotów zostało wyrejestrowanych. Na przestrzeni lat 2009-2017 najczęściej (80) podmiotów zarejestrowano w roku 2015, a najmniej (48) w roku 2019. W tym samym okresie najczęściej (69) podmiotów wykreślono z rejestru REGON w 2017 roku, najmniej (26) podmiotów wyrejestrowano natomiast

w 2018 roku. Według danych z rejestru REGON wśród podmiotów posiadających osobowość prawną w gminie Ropa najczęściej (15) jest stanowiących spółki cywilne. Analizując rejestr pod kątem liczby zatrudnionych pracowników można stwierdzić, że najczęściej (556) jest mikro-przedsiębiorstw, zatrudniających 0-9 pracowników. 3,4% (19) podmiotów jako rodzaj działalności deklarowało rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo, jako przemysł i budownictwo swój rodzaj działalności deklarowało 59,9% (339) podmiotów, a 36,7% (208) podmiotów w rejestrze zakwalifikowana jest jako pozostała działalność⁴⁰.

⁴⁰ Zob. Polska w liczbach, https://www.polskawliczbach.pl/gmina_Ropa#rejestr-regon [dostęp: 27.08.2021].

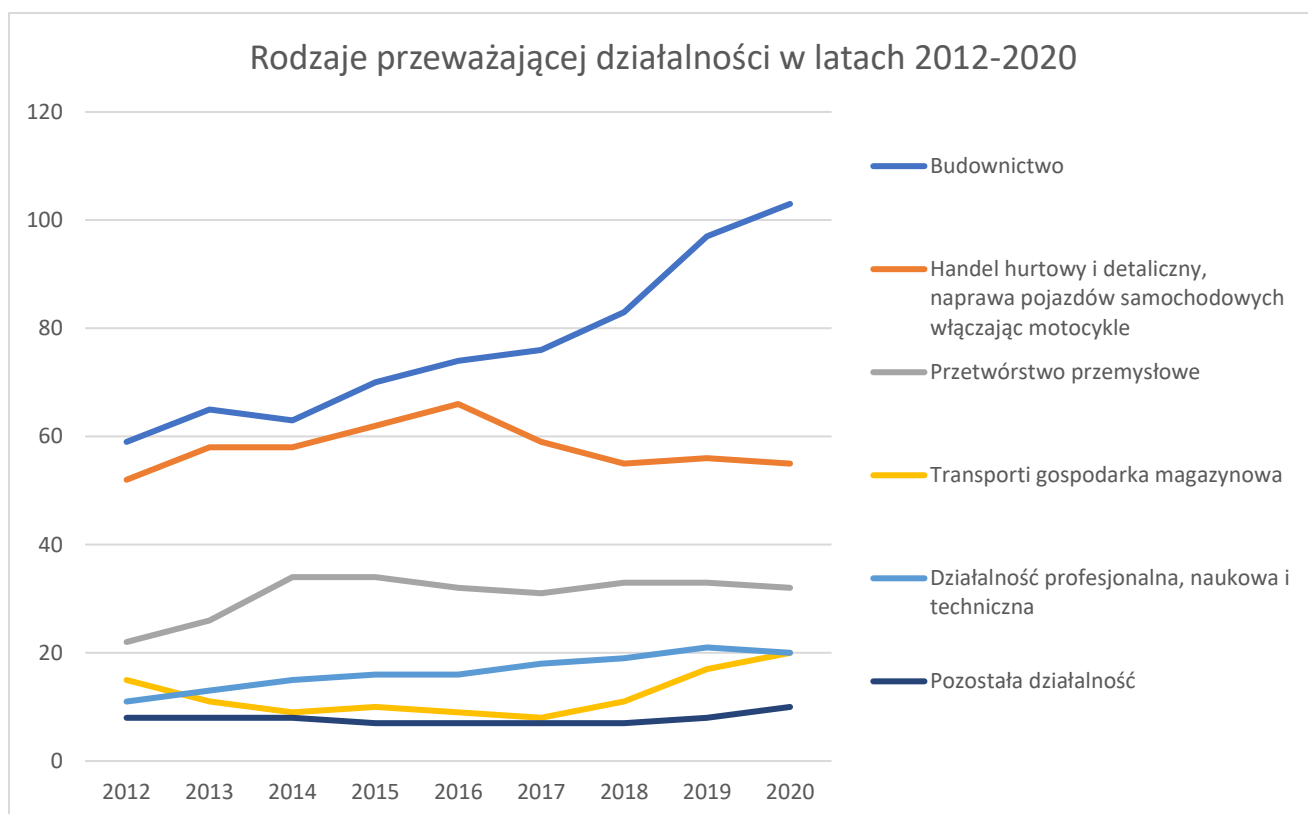

Rysunek 14: Podmioty gospodarki narodowej wpisane do rejestru REGON w latach 2009-2020. Źródło: https://www.polskawliczbach.pl/gmina_Ropa#rejestr-regon

Wśród osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą w gminie Ropa najczęściej deklarowanymi rodzajami przeważającej

działalności są Budownictwo (59.1%) oraz Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle (12.3%).

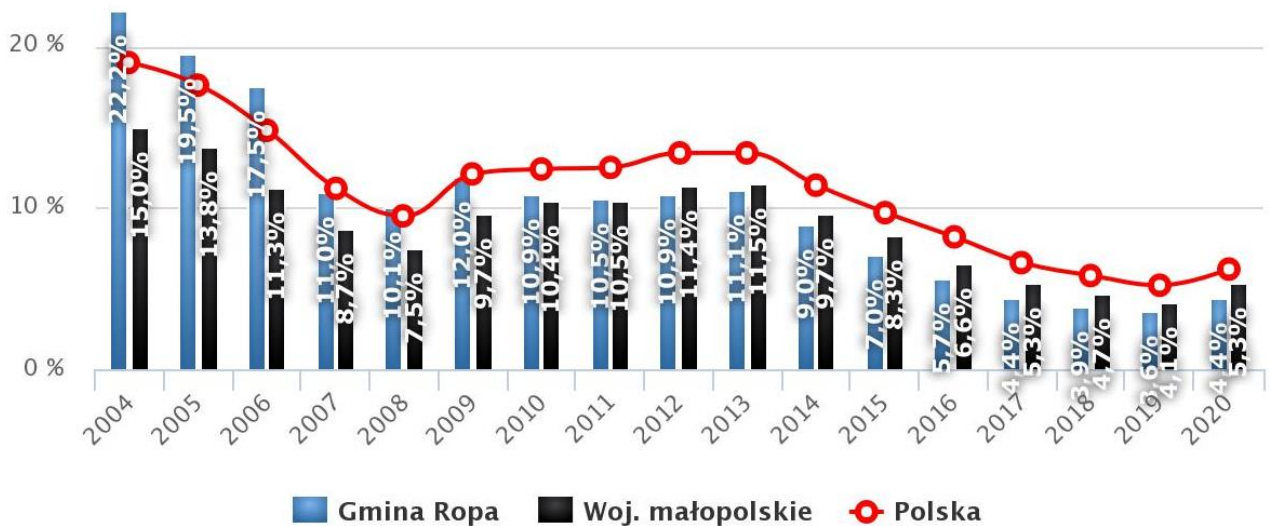
Rysunek 15: Rodzaje przeważającej działalności w latach 2012-2020. Źródło: https://www.polskawliczbach.pl/gmina_Sekowa#rejestr-regon

IV.2. Rynek pracy i bezrobocie

W gminie Ropa w 2020 roku było 109 zarejestrowanych bezrobotnych (69 kobiet i 40 mężczyzn). Szacunkowa stopa bezrobocia rejestrowanego w gminie

Ropa wynosiła w 2020 roku 4,4% (6,0% wśród kobiet i 3,1% wśród mężczyzn) – 0,8% więcej niż w 2019 roku. Od 2013 do 2019 roku wskaźnik bezrobocia rejestrowanego w gminie Ropa sukcesywnie spadał.

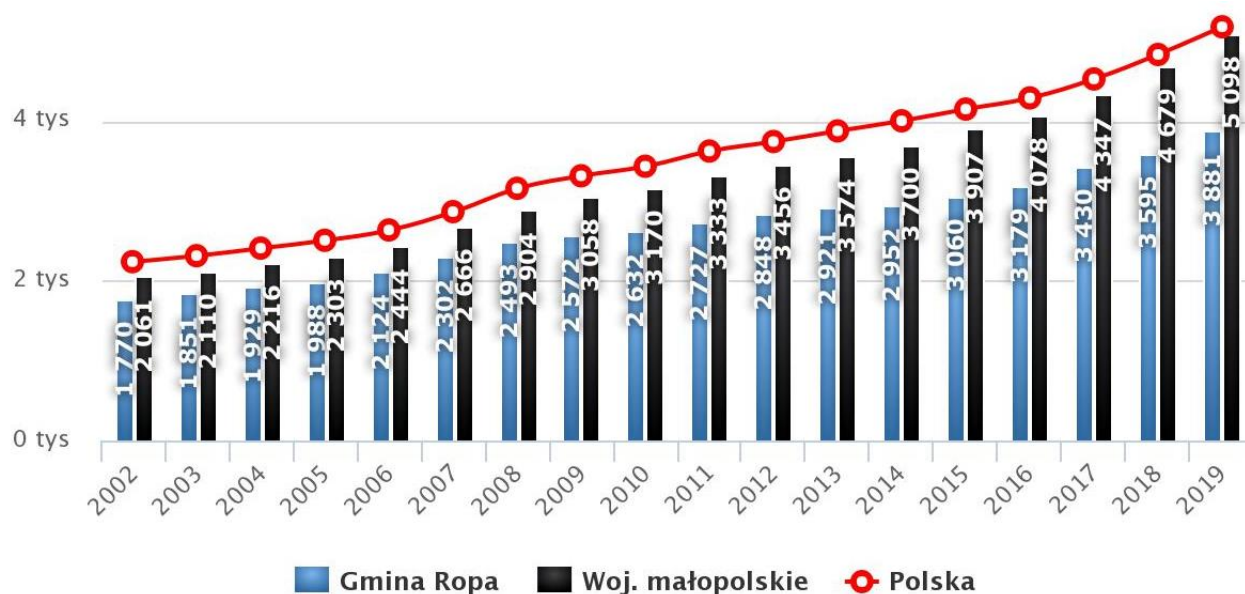

Rysunek 16: Szacunkowa stopa bezrobocia rejestrowanego w Gminie Ropa w latach 2004-2020. Źródło: https://www.polskawliczbach.pl/gmina_Ropa#rynek-pracy

W 2019 roku przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w gminie Ropa wynosiło 3 881,28 PLN,

co odpowiada 74.90% przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto w Polsce.

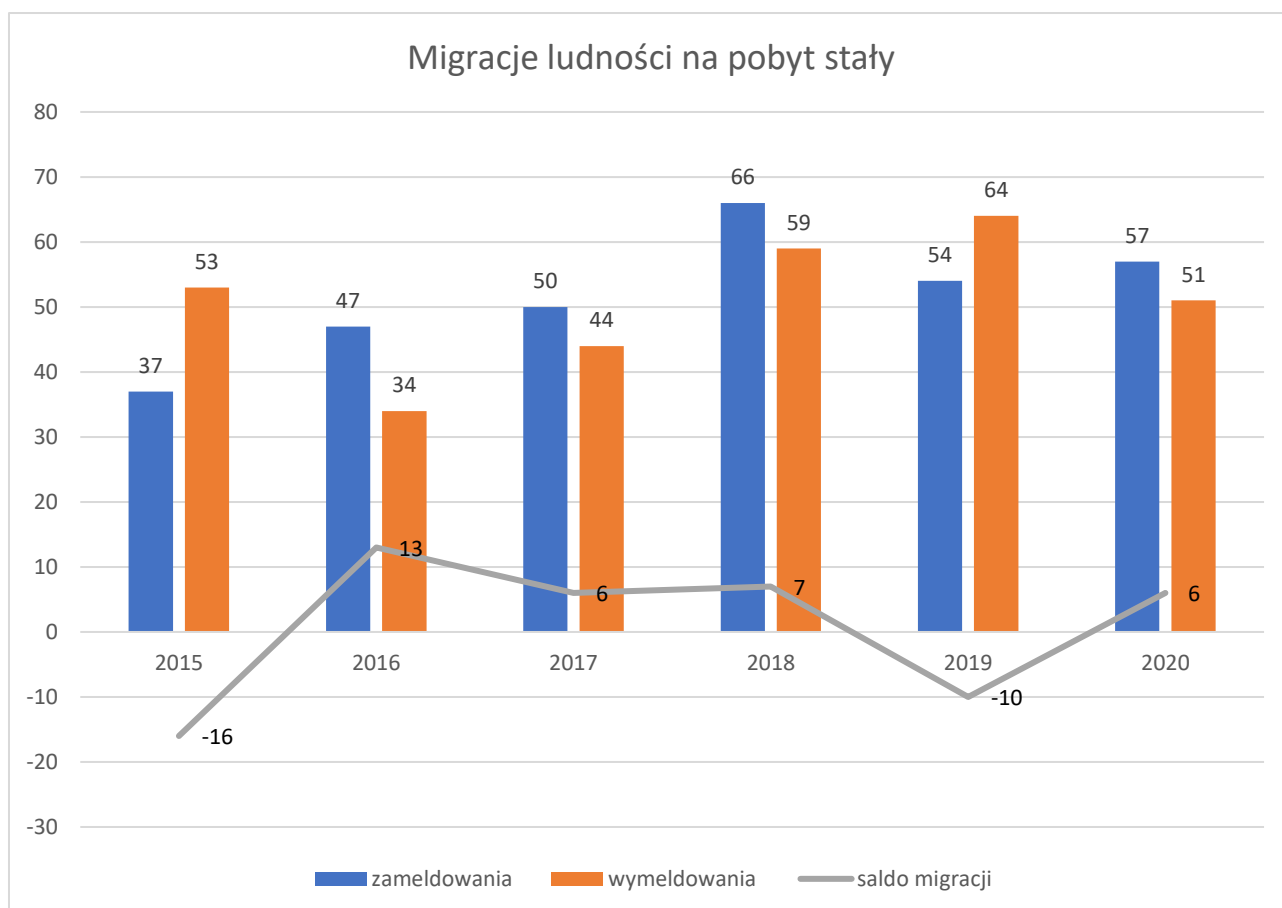

Rysunek 17: Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto (PLN) w gminie Ropa w latach 2002-2019.
 Źródło: https://www.polskawliczbach.pl/gmina_Ropa#rynek-pracy

Kolejną zmienną wpływającą na zmiany liczby ludności jest saldo migracji (różnica pomiędzy wielkością imigracji i emigracji). Według danych Głównego Urzędu Statystycznego, w 2020 roku zarejestrowano 57 zameldowań w ruchu wewnętrznym oraz 51

wymeldowań, w wyniku czego saldo migracji wewnętrznych i dla gminy Ropa wynosi 6. W tym samym roku 2 osoby zameldowały się z zagranicy oraz zarejestrowano 6 wymeldowań za granicę - daje to saldo migracji zagranicznych wynoszące -4.

Rysunek 18: Migracje ludności na pobyt stały. Źródło: dane GUS.

50,7% aktywnych zawodowo mieszkańców gminy Ropa pracuje w sektorze rolniczym (rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo), 17,3% w przemyśle i budownictwie, a 13,7% w sektorze usługowym (handel, naprawa

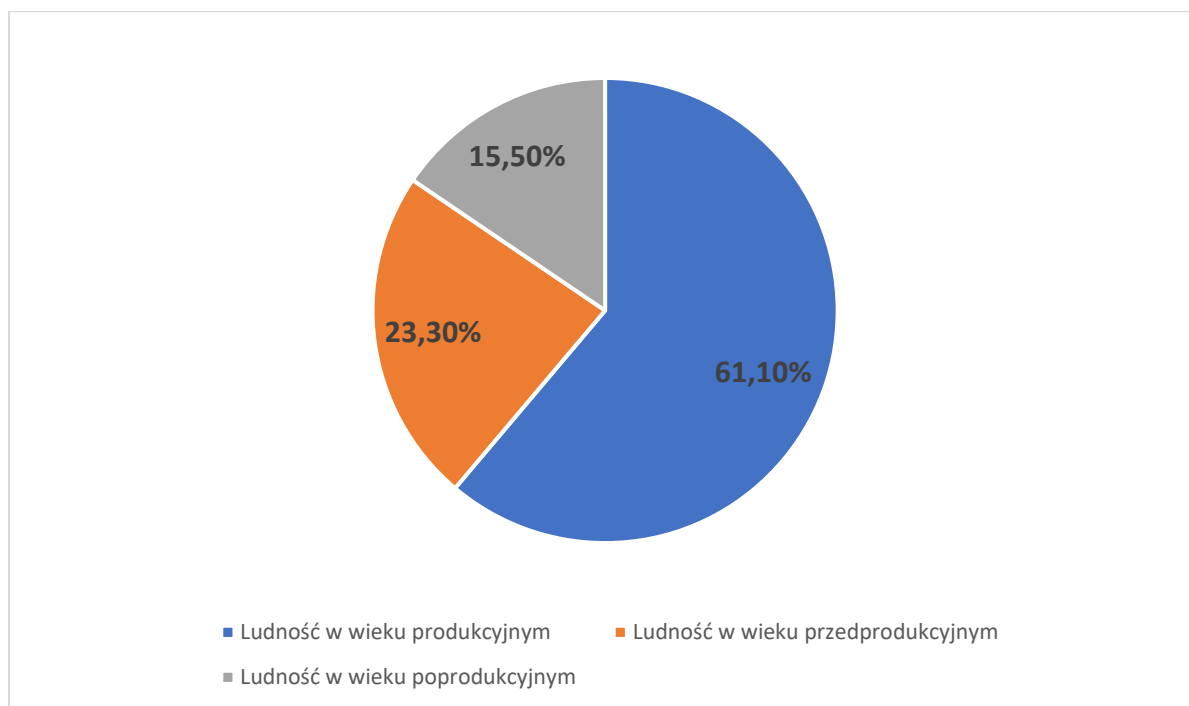
pojazdów, transport, zakwaterowanie i gastronomia, informacja i komunikacja) oraz 0,7% pracuje w sektorze finansowym (działalność finansowa i ubezpieczeniowa, obsługa rynku nieruchomości)⁴¹.

⁴¹ Zob. Polska w liczbach, https://www.polskawliczbach.pl/gmina_Ropa#rynek-pracy [dostęp: 27.08.2021].

61,1% mieszkańców gminy Ropa jest w wieku produkcyjnym, 23,3% w wieku przedprodukcyjnym, a 15,5%

mieszkańców jest w wieku poprodukcyjnym.

Rysunek 19: Produkcyjne grupy wieku w gminie Ropa, 2020. Źródło: dane GUS.

IV.2. Finanse i polityka inwestycyjna Gminy

Suma wydatków z budżetu gminy Ropa wyniosła w 2020 roku 35.208.905,39, a w 2019 roku 33.214.543,09 złotych, co oznacza wzrost wydatków o 1 994 362,30 zł.

Największa część budżetu gminy Ropa została przeznaczona na dział „Rodzina” - 33,51 % oraz „Oświata i wychowanie” i „Edukacyjna opieka wychowawcza” - 25,39 %. Kolejną dużą pozycję wśród wydatków stanowią wydatki w dziale „Administracja publiczna” - 8,52%, „Rolnictwo i łowiectwo” - 7,09%, „Gospodarka

komunalna i ochrona środowiska” - 6,41%, „Gospodarka mieszkaniowa” - 5,87%, „Kultura i ochrona dziedzictwa

narodowego” - 4,42% zł, „Pomoc społeczna” - 3,41 % oraz „Transport i łączność” - 1,82 %.

Wydatki budżetu Gminy Ropa	2018	2019	2020
Administracja publiczna	2,9 mln	2,9 mln	3 mln
Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa	141,9 tys.	144,3 tys.	435 tys.
Działalność usługowa	70,4 tys.	31,2 tys.	26,6 tys.
Oświata i wychowanie oraz Edukacyjna opieka wychowawcza	8,2 mln	8,6 mln	9 mln
Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	928,4 tys.	1,1 mln	2,3 mln
Gospodarka mieszkaniowa	784,8 tys.	3,0 mln	2,1 mln
Kultura fizyczna	102,7 tys.	130,5 tys.	105 tys.
Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	790 tys.	874,9 tys.	1,6 mln
Obrona narodowa	350	470	400
Obsługa długu publicznego	66,5 tys.	51,5 tys.	65,5 tys.
Ochrona zdrowia	73,8 tys.	31,3 tys.	29,7 tys.
Pomoc społeczna	1,3 mln	1,1 mln	1,2 mln
Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej	114,5 tys.	248,7 tys.	485,2 tys.
Rodzina			11,8 mln
Rolnictwo i łowiectwo	244,2 tys.	3,0 mln	2,5 mln
Transport i łączność	2,1 mln	1,1 mln	642 tys.
Turystyka			16 tys.
Urzędy naczelnych organów władzy państwowej	60,4 tys.	51,2 tys.	55,5 tys.
ŁĄCZNIE	27,7 mln	33,2 mln	35,2 mln

Tabela 4: Wydatki budżetu Gminy Ropa w latach 2018-2020.

Najistotniejszym źródłem dochodów budżetu gminy Ropa w 2020 roku były subwencje oraz środki Rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych - ponad 38%, dotacje celowe przyznane z budżetu państwa - ponad 35%, w tym na finansowanie zadań zleconych - ponad 32% i na dofinansowanie do zadań własnych ponad - 3%. Kolejnym znaczącym źródłem były dotacje na programy unijne - ponad 11%. W 2020 roku dochody własne stanowią 16% zrealizowanych dochodów. W grupie dochody własne najistotniejszą pozycję stanowią udziały w podatku od osób fizycznych, podatek od nieruchomości, opłata za

gospodarowanie odpadami oraz wpływy z usług.

Suma dochodów do budżetu gminy Ropa wyniosła w 2020 roku 37.592.028,65 złotych. Oznacza to wzrost dochodów o 5 078 932,69 zł w porównaniu do roku 2019. Największą część dochodów wygenerował dział „Różne rozliczenia” - 14,3 mln oraz „Rodzina” - 11,7 mln. Duża część wpływów pochodzi z działów „Dochody od osób prawnych, fizycznych i od innych jednostek” - 3,5 mln, „Gospodarka komunalna i ochrona środowiska” - 2,5 mln oraz „Gospodarka mieszkaniowa” - 1,5 mln, a także „Rolnictwo i łowiectwo” - 1,2 mln.

Dochody budżetu w Gminie Ropa	2018	2019	2020
Administracja publiczna	70,7 tys.	113,7 tys.	82,7 tys.
Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa	189,9 tys.	8,6 tys.	244 tys.
Dochody od osób prawnych, fizycznych i od innych jednostek	3,2 mln	3,6 mln	3,5 mln
Działalność usługowa	324	7,6 tys.	778
Edukacyjna opieka wychowawcza	105,8 tys.	308,3 tys.	412,7 tys.

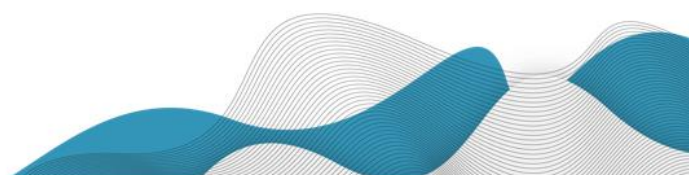

Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	815,2 tys.	817,9 tys.	2,5 mln
Gospodarka mieszkaniowa	135,5 tys.	1,9 mln	1,5 mln
Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	-	6,0 tys.	367,8 tys.
Obrona narodowa	350	470	400
Oświata i wychowanie	1,1 mln	635,7 tys.	768,2 tys.
Pomoc społeczna	432,9 tys.	392,1 tys.	431,1 tys.
Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej	86,4 tys.	206,4 tys.	405,1 tys.
Rodzina	9,6 mln	10,6 mln	11,7 mln
Rolnictwo i łowiectwo	161 tys.	1,4 mln	1,2 mln
Różne rozliczenia	11,2 mln	11,9 mln	14,3 mln
Transport i łączność	1,4 mln	497,1 tys.	113,4 tys.
Turystyka	-	-	15,1 tys.
Urzędy naczelnych organów władzy państwowej	60,4 tys.	51,2 tys.	55,5 tys.
ŁĄCZNIE	28,7 mln	32,5 mln	37,5 mln

Tabela 5: Dochody budżetu w Gminie Ropa w latach 2018-2020.

V DIAGNOZA SYTUACJI PRZESTRZENNEJ

V.1. Położenia administracyjne i warunki przestrzenne Gminy

Powiat gorlicki znajduje się w południowo-wschodniej części województwa małopolskiego w paśmie Beskidu Niskiego i graniczy od zachodu z powiatem nowosądeckim, od północy

z powiatem tarnowskim, od wschodu z powiatem jasielskim, od południa ze Słowacją. Siedzibą powiatu jest miasto Gorlice. W skład powiatu wchodzi dziesięć gmin: miejska Gorlice, miejsko-wiejska Biecz oraz wiejskie - Bobowa, Gorlice, Lipinki, Łużna, Moszczenica, Ropa, Sękowa i Uście Gorlickie (łącznie 91 miejscowości).

Rysunek 20: Źródło: <http://www.gminy.pl/powiaty/122.html>

Powiat gorlicki jest 5. co do wielkości powiatem w województwie i zajmuje powierzchnię 966 km²⁴².

Rysunek 21: Województwo małopolskie z podziałem na gminy. Źródło: <http://www.gminy.pl/wojewodztwa/6.html>.

Przez teren powiatu przebiega odcinek drogi krajowej nr 28 Zator — granica państwa. Na obszarze powiatu (gmina

Uście Gorlickie), znajduje się polsko — słowackie drogowe przejście graniczne Konieczna. Powiat zamieszkuje ponad

⁴² Por. Urząd Statystyczny w Krakowie, *Powiat gorlicki*, Kraków 2020, <https://krakow.stat.gov.pl/vademecum/vade>

mecum_malopolskie/portrety_powiatow/powiat_gorlicki.pdf [dostęp: 18.08.2021].

108 487 mieszkańców (wg danych statystycznych z 2020 r.), z czego miasta zamieszkuje 35108 osób. Gęstość zaludnienia w powiecie to 113 os/km²⁴³.

Gmina Ropa położona jest w południowo-wschodniej części województwa małopolskiego, w powiecie gorlickim. W jej skład wchodzi trzy sołectwa: Ropa, Łosie i Klimkówka. Gmina graniczy od zachodu z gminą Grybów, znajdującą się w powiecie nowosądeckim, od wschodu z gminą Gorlice, od południa z gminą Uście Gorlickie. Gmina zajmuje obszar 49,09 km², stanowi to 5,1% powierzchni powiatu gorlickiego. Pod względem fizyczno-geograficznym Gmina Ropa położona jest w obrębie prowincji Karpaty Zachodnie, w strefie Beskidów, w mezoregionie Beskidu Niskiego. Pod względem kulturowym znajduje się na pograniczu regionu pogórzanskiego

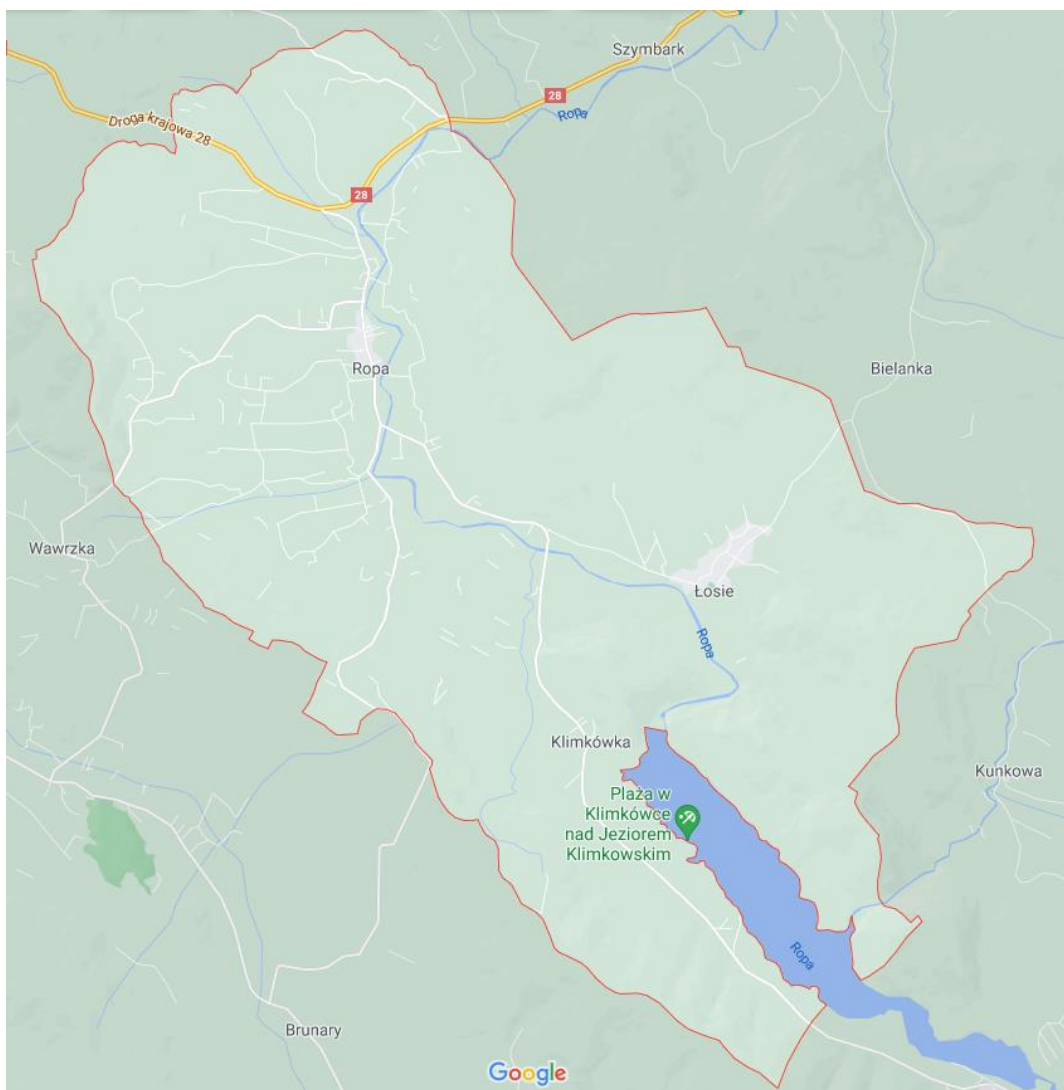
i łemkowskiego, w obrębie krainy historycznej Małopolski, z widocznym silnym powiązaniem z miastem Gorlice. Związki gospodarcze gminy wynikają z racji przynależności do powiatu gorlickiego, szereg powiązań gospodarczych łączy także gminę Ropa z przyległymi miejscowościami powiatu nowosądeckiego, zwłaszcza miastem i gminą Grybów. Gmina posiada charakter rolniczy o umiarkowanych możliwościach jego rozwoju⁴⁴. Teren gminy znajduje się w dolinie rzeki Ropy, w otoczeniu wzgórz Beskidu Niskiego. Wieś Ropa określana jest „bramą Beskidu Niskiego” – jej położenie na skrzyżowaniu ważnych traktów komunikacyjnych, co sprawia, że turyści przybywający od strony Nowego Sącza i Tarnowa w tę część Beskidów przejeżdżają właśnie przez Ropę⁴⁵.

⁴³ J. w.

⁴⁴ Zob. *Gminny Program Opieki nad Zabytkami Gmina Ropa na lata 2020 – 2023*, s. 6.

⁴⁵ Zob. Urząd Gminy Ropa, *Raport o stanie gminy za rok 2020*, s. 2-3.

Rysunek 22: Mapa Gminy Ropa, źródło: mapy Google.

V.2. Uwarunkowania geograficzne Gminy

Gmina Ropa położona jest w geobotanicznym okręgu Beskidy,

podokręgu Beskid Niski⁴⁶. Rzeźba terenu ma charakter gór niskich o rusztowokratowym układzie głównych grzbietów i dolin. Dominującą formą krajobrazową są lesiste wzgórza otaczające dolinę rzeki

⁴⁶ Informacje o ukształtowaniu terenu oraz przyrodzie Gminy Ropa zawarte są na oficjalnej stronie internetowej Urzędu Gminy Ropa:

<http://www.ropa.iap.pl/pl/253/0/przyroda.html> [dostęp: 30.08.2021].

Ropy. Do większych wzniesień w tym rejonie zalicza się Chełm, Suchy Wierch, Kiczere, Suchą Homolę. Wzniesienia są strome i porośnięte lasami mieszanymi z przewagą buczyny karpackiej. Ze względu na stromość stoków oraz litologię podłoża, powszechnym zjawiskiem w obrębie wzniesień są pełznięcia gruntu i osuwiska. Obszar gór niskich stanowi źródło i ważną strefę alimentacji licznych małych dopływów Ropy, odznacza się wybitnie przyrodniczym charakterem, według sieci ekologicznej ECONET stanowi fragment „obszaru węzłowego i biocentrum rangi międzynarodowej”, których zachowanie jest warunkiem funkcjonowania struktur przyrodniczych w skali ogólnokarpackiej. Około 15% powierzchni gminy zajmują doliny rzeczne i przylegające do nich podnóża stoków. Wśród nich największą jest płaskodenna dolina rzeki Ropy, która jest równocześnie głównym ciekim powierzchniowym, w miejscowości Klimkówka w 1994r. utworzony został sztuczny zbiornik wodny.

Na terenie gminy poziom wodonośny jest ściśle związany z poziomem wody w rzece Ropie.

Zasilanie poziomu jest regulowane przez zaporę wodną w Klimkówce oraz następuje w drodze infiltracji wód powierzchniowych. W związku ze specyficzną budową geologiczną obszar odznacza się małą zasobnością w wody podziemne i małą zdolnością retencyjną. Wydajniejsze zbiorniki wód gruntowych występują w żwirowo – piaszczystych pokrywach aluwialnych w dnie doliny Ropy, stanowią one główne źródło zaopatrzenia ludności w wodę. Cechą charakterystyczną wód wgłębnych jest wysoka zawartość żelaza w wodzie wynosząca nawet 15mg/dm³.

Łączna powierzchnia gruntów ornych w gminie wynosi 1811,97 ha, łąk - 249,42 ha, pastwisk - 579,67 ha oraz gruntów użytkowanych rolniczo - 2641,06 ha. Na terenie gminy Ropa przeważają gleby należące do klas średnich i słabych. Większe kompleksy najwartościowszych w skali gminy gleb (IV, lokalnie III klasy bonitacyjnej), występują w dolinie rzeki Ropy i na pogórzach w centralnej, północnej i południowo – zachodniej części gminy. Typologicznie są to mady oraz gleby brunatne właściwe, gliniasto – ilaste, ciężkie. Na stokach wyżej położonych

i wszelkich zestromieniach terenu występują gleby brunatne i bielcowe, o niskich walorach produkcyjnych.

Przeważająca część gminy położona jest w piętrze klimatu umiarkowanie ciepłego, a tylko najwyższe wzniesienia położone są w piętrze umiarkowanie chłodnym. Występuje zróżnicowanie warunków klimatycznych w zależności od położenia nad poziomem morza. Teren charakteryzuje się wysokimi w skali kraju opadami atmosferycznymi, które wynoszą tu średnio 900 mm/rok. Średnia temperatura roku wynosi +7°C w dolinie Ropy do +4°C w partiach szczytowych. Z punktu widzenia higieny atmosfery sytuacja w gminie przedstawia się na ogół korzystnie, głównie ze względu na brak przemysłu, który byłby źródłem generowania związków zanieczyszczających powietrze atmosferyczne. Uciążliwości mają charakter głównie lokalny i na ogół nie wykraczają poza granice własności obiektów. Walory bioklimatyczne terenu podnosi używanie gazu ziemnego, lesistość terenu i dobra przewietrzalność dolin.

W gminie pozyskuje się surowce

naturalne przede wszystkim na potrzeby lokalne, głównie są to kruszywa pospolite (żwir, kamień). W 2002 roku na terenie gminy przeprowadzono badania, a następnie wiercenia w celu pozyskania ropy naftowej i gazu ziemnego. Ważnym surowcem pozyskiwanym na terenie gminy jest drewno. Rocznie na terenie gminy Lasy Państwowe pozyskują średnio 18.000 m³ drewna, natomiast z lasów prywatnych 1700 m³, z przeznaczeniem dla przemysłu meblarskiego oraz dla produkcji parkietów.

Na terenie gminy Ropa znajduje się 1.818 ha użytków leśnych. Stanowi to 37 % powierzchni ogólnej gminy. Wysoki wskaźnik lesistości ma ścisły związek z niską klasą gleb brunatnych pokrywających gminę oraz górzystością terenu. W lasach dominują siedliska lasu górskiego. Dominującym zbiorowiskami leśnymi są zespoły buczyny karpackiej. W Ropie przy dawnym dworze zachowała się zieleń parkowa. W parku dworskim objętym ochroną prawną przez Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków znajdują się cenne okazy przyrody.

Wysoki stopień lesistości gminy,

zbiornik jeziora Klimkówka, dolina rzeki Ropy, w tym skalny jej skalny przełom „Gorlickie Pieniny”, rolniczy charakter terenu tworzą walory krajobrazowe, które mogą stanowić kryterium wydzielenia obszarów ochrony specjalnej. Gmina Ropa w całości położona jest w obszarze chronionego krajobrazu. Planowane jest utworzenie Parku Krajobrazowego Beskidu Niskiego, który obejmie 45% powierzchni gminy. Na terenie gminy występują trzy pomniki przyrody, są to dwa dęby i jeden grab rosnące w we wsi Ropa. Studium Uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Ropa wskazuje, aby objęte ochroną prawną zostały zespoły przyrodniczo – krajobrazowe w uroczyskach: Kiczera – Żdżar – Czerteżyki, Łysa Góra – Suchy Wierch, Chełm. Na tych terenach występują rzadkie gatunki roślin takie jak róża alpejska, wiciokrzew czarny, skrzyp olbrzymi, pióropusznik strusi, jęczycznik zwyczajny. Bogata jest awifauna (m.in. orlik krzykliwy, puszczyk uralski, bocian

czarny). W obrębie gminy występuje czasowo 19 gatunków zwierząt zagrożonych wyginieciem (m.in. żbik, wilk, ryś). Otaczające dolinę rzeki Ropy wzgórze Beskidu Niskiego stanowią główny walor przyrodniczy gminy. Jest to najbardziej ekologicznie wartościowy system na obszarze gminy Ropa.

V.3. Komunikacja i transport

Gmina posiada stosunkowo dobrą jak na tereny wschodniej Małopolski dostępność komunikacyjną. Decydująca jest w tym przypadku obecność drogi krajowej nr 28, przebiegającej ok. 400 metrów na północ od podobszaru rewitalizacji w centrum miejscowości Ropa⁴⁷. Gmina na bieżąco realizuje inwestycje drogowe w zakresie przebudowy, rozbudowy i modernizacji dróg. W planach znajduje się także powstanie ścieżek rowerowych celem połączenia z Gminą Gorlice i Uście gorlickie.

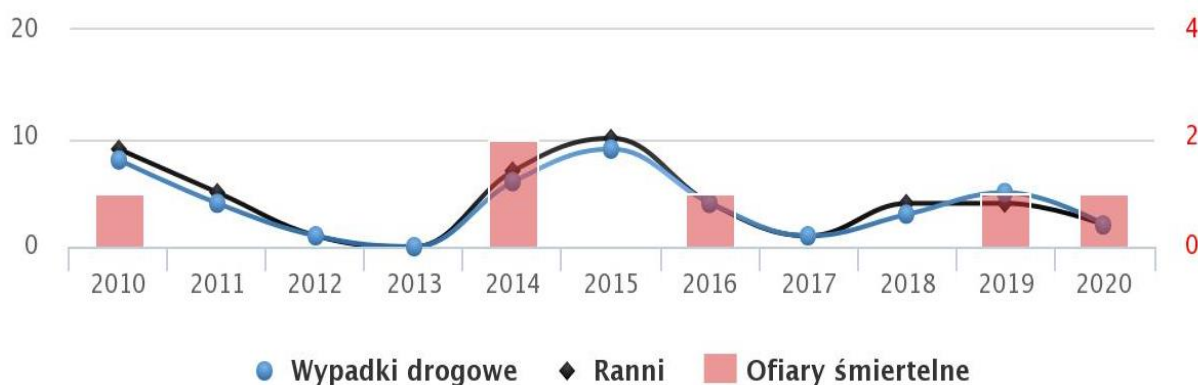
Według danych z 2020 roku w wyniku 2 wypadków drogowych

⁴⁷ Zob. *Gminny Program Rewitalizacji dla gminy Ropa na lata 2016-2022*, s. 12.

w gminie Ropa odnotowano 1 ofiarę śmiertelną oraz 2 osoby ranne. Oznacza to, że na 100 tys. ludności przypadło 36,1 wypadków (znacznie mniej od wartości dla województwa małopolskiego oraz

znacznie mniej od wartości dla całej Polski) oraz 18,1 ofiar śmiertelnych (znacznie więcej od wartości dla województwa i znacznie więcej od wartości dla kraju).

Rysunek 23: Wypadki drogowe w gminie Ropa w latach 2010-2020. Źródło: www.polskawliczbach.pl.

V.4. Infrastruktura techniczna

Sieć kanalizacyjna i wodociągowa

Na terenie Gminy znajdują się dwie oczyszczalnie ścieków, 317 przyłączy kanalizacyjnych i 8 przepompowni. Szacunkowa ilość mieszkańców korzystających z sieci kanalizacyjnej to ok. 1270 osób. Długość sieci kanalizacyjnej wynosi 35,77 km. Ilość ścieków oczyszczonych na oczyszczalniach ścieków (razem ze ściekami dowożonymi) wynosi 51 842,00 m³. Przychody uzyskane od mieszkańców korzystających

z kanalizacji wyniosły 157.489,29 brutto, natomiast wydatki związane z funkcjonowaniem kanalizacji wyniosły 270.568,12 brutto. Obecnie skanalizowano znaczną część wsi Ropa i Łosie. Sieć kanalizacyjna w tych miejscowościach jest ciągle rozbudowywana. Klimkówka posiada niewielką oczyszczalnię i miejscową sieć kanalizacyjną. Gmina planuje budowę sieci kanalizacyjnej wzdłuż lewego brzegu zbiornika wodnego wraz z odprowadzeniem ścieków na oczyszczalnię w Ropie, a także budowę

sieci wodociągowej we wszystkich trzech miejscowościach.

Zaopatrzenie w energię elektryczną

Cała gmina Ropa jest zelektryfikowana. Energia elektryczna dosyłana jest od strony stacji GPZ 110/15 kV „Stróżówka”, zlokalizowanej na obszarze gminy Gorlice. Rezerwową stacją jest GPZ 110/15 kV „Grybów”. Energia elektryczna rozprowadzana jest siecią średnich napięć 15 kV (VI.9.EE) w większości w wykonaniu napowietrznym. Bezpośrednio do odbiorców energia dostarczana jest napowietrzną, częściowo kablową siecią niskich napięć poprzez stacje transformatorowe. Istniejąca sieć wymaga modernizacji i rozbudowy. Gmina Ropa jest członkiem Klastra Energii „BIAŁA – ROPA”, uczestniczy również w programie NISKA EMISJA w ramach Związku Gmin Ziemi Gorlickiej. Obecnie oświetlenie uliczne działa wzdłuż głównych dróg. Gmina planuje budowę oświetlenia przy drodze krajowej Zator-Przemyśl-Granica Państwa.

Zaopatrzenie w paliwa gazowe

Gmina Ropa w znacznym stopniu jest zgazyfikowana w oparciu o gazociąg wysokiego ciśnienia Jasło-Gorlice-Nowy Sącz o średnicy 250 mm i ciśnieniu 4,0

Mpa (VI.7.G). Gaz po obszarze gminy rozprowadzany jest siecią średniego ciśnienia od stacji redukcyjno-pomiarowej I-go stopnia (VI.8.G/st) zlokalizowanej na terenie wsi Ropa. W większości gaz używany jest do celów bytowo - gospodarczych, w nowym budownictwie częściowo również do celów grzewczych. Sieć energetyczna i gazowa jest rozbudowywana i modernizowana stosownie do powstającej zabudowy i rosnących potrzeb.

V.5. Gospodarowanie odpadami

Usługi w zakresie odbioru i zagospodarowania odpadów z terenu Gminy Ropa w 2020 roku świadczyła firma SUEZ Południe Sp. z o. o. z siedzibą w Krakowie, Oddział w Nowym Sączu, ul. Jana Pawła II 37, 33-300 Nowy Sącz.

W latach 2018-2020 widoczna jest tendencja w zakresie wzrostu ilości odpadów wśród niemal wszystkich kategorii odpadów. Największy wzrost znajduje się w kategorii niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych - o 22,6 Mg oraz tworzyw sztucznych - 24,13 Mg w porównaniu do 2018 roku. Zmniejszyła się natomiast liczba

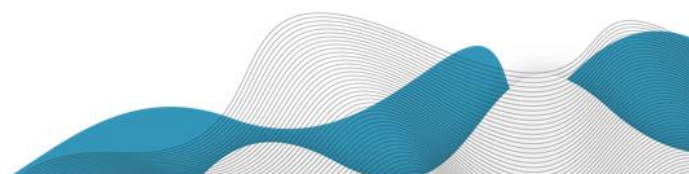
zużytych opon – o 14 540 Mg
w porównaniu do 2019 roku.

W tabeli poniżej znajduje się wykaz
danych na temat odebranych odpadach
komunalnych z terenu gminy Ropa
w latach 2018-2020:

Rodzaj odpadów	Masa odebranych odpadów komunalnych (Mg)		
	2018	2019	2020
Niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne	425,420	457,44	448,080
Papier i tektura	7,11	7,56	14,75
Tworzywa sztuczne	92,95	98,52	117,080
Urządzenia zawierające freony	-	-	0,400
Szkło	74,77	74,770	90,900
Odpady wielkogabarytowe	106,760	109,210	129,420
Zużyte opony	11,060	22,840	8,300
Zmieszane odpady z budowy, remontów i demontażu	-	20,590	20,850
Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne	-	0,56	1,947
Odzież	-	-	0,620
Odpady ulegające biodegradacji	0,080	2,180	4,66
Leki przeterminowane	0,476	0,24	0,323
Łącznie	734,396	793,353	837,330

Tabela 6: Rodzaj i masa odebranych odpadów komunalnych (Mg) w latach 2018-2020.

VI BADANIE ANKIETOWE

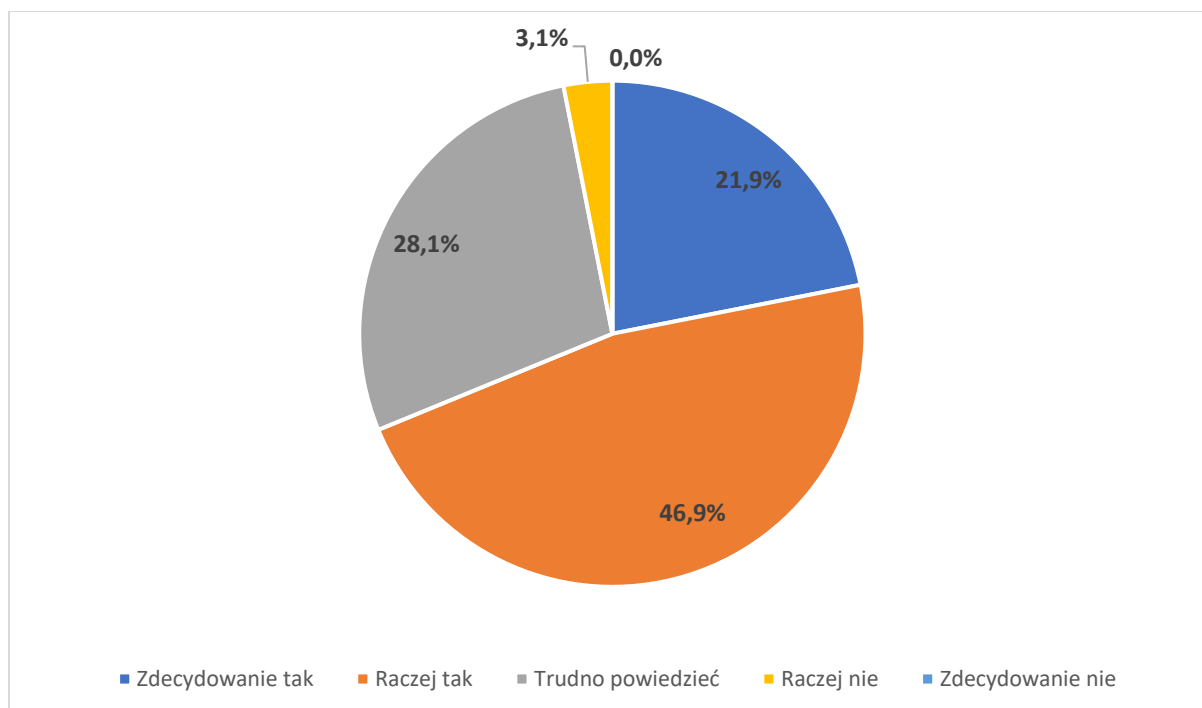

VI.1. Wyniki badania ankietowego

Aby mieć bardziej szeroki obraz problemów Gminy z punktu widzenia jej mieszkańców, udostępniono ankietę papierową oraz online na temat

warunków życia w Gminie. Ankieta zawierała 9 pytań jednokrotnego i wielokrotnego wyboru. Do próby włączono 32 respondentów. Poniżej przedstawiono wyniki otrzymanych odpowiedzi.

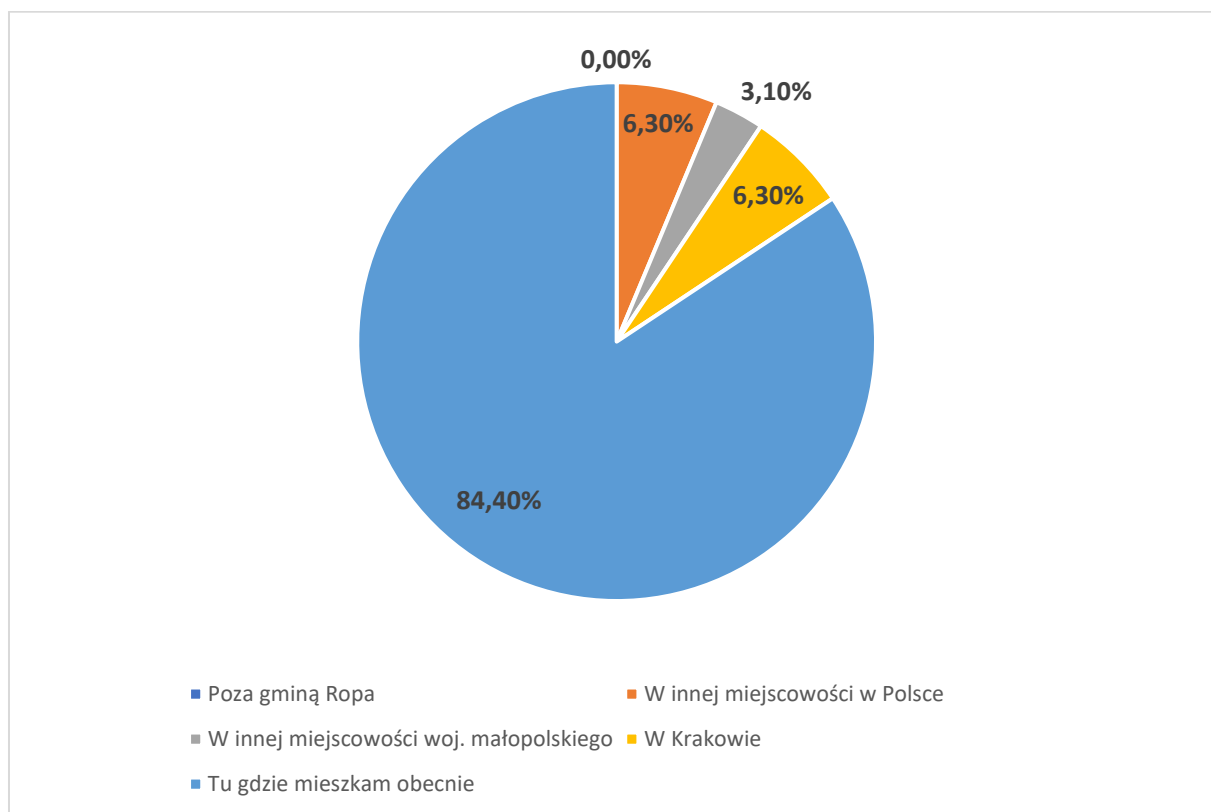
- Czy uważa Pani / Pan, że Gmina Ropa jest dobrym miejscem do życia?

Większość respondentów – 46,9% wskazała, że Gmina Ropa jest raczej dobrym miejscem do życia. Sporo część osób jest zdania, że Gmina jest zdecydowanie dobrym miejscem do

życia (21,9%). W przeciwny sposób myśli zaledwie 3,1% ankietowanych, a 28,1% nie ma sprecyzowanego zdania na ten temat.

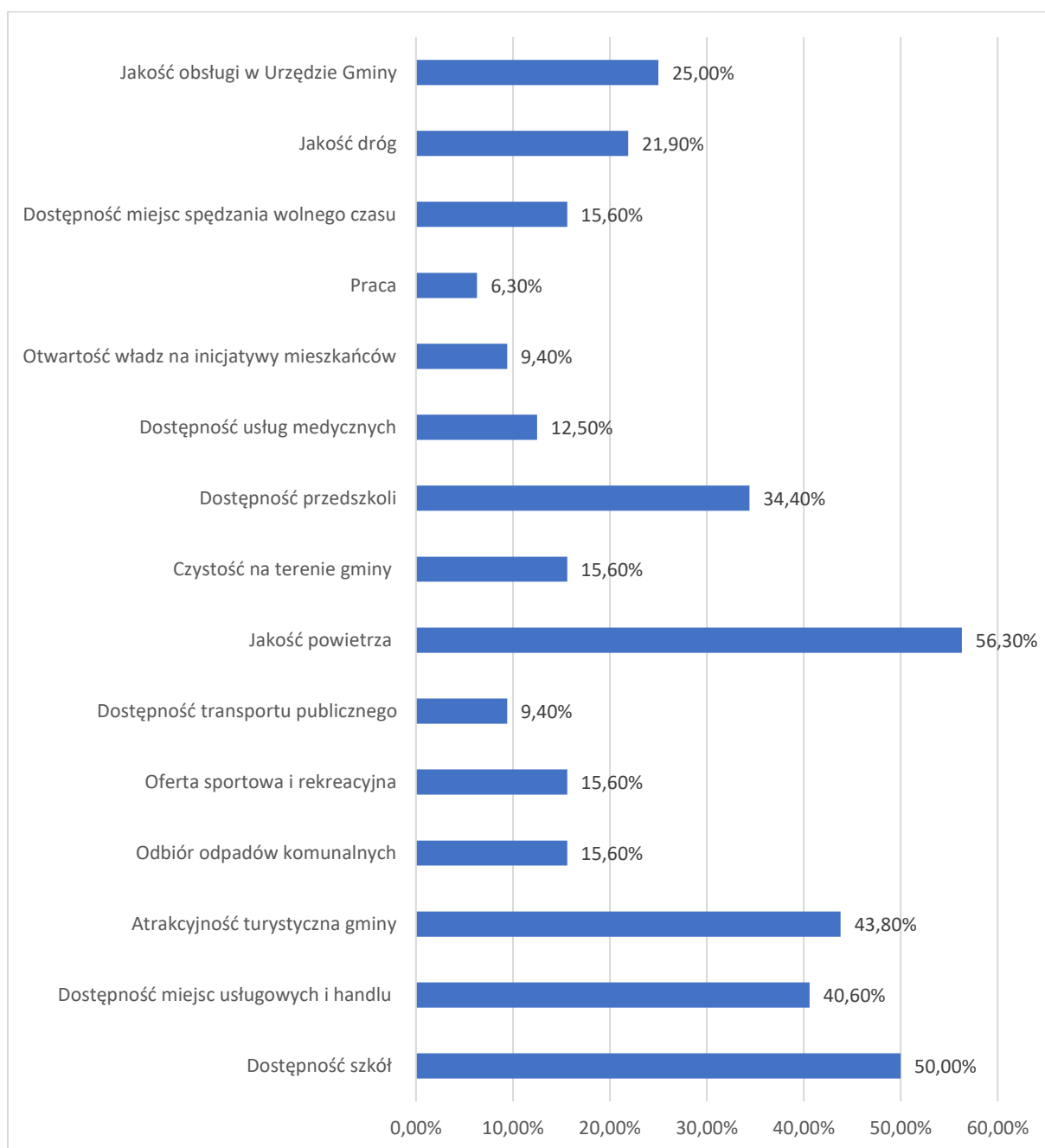
- Gdzie w perspektywie najbliższych 5 lat chciałaby/chciałby Pani/Pan mieszkać?

Większość ankietowanych – 84,4% podjęłaby decyzję o pozostaniu w swoim miejscu zamieszkania w perspektywie najbliższych 5 lat. 15,7% respondentów

chciałoby przeprowadzić się poza swoje dotychczasowe miejsce zamieszkania – do innej miejscowości, z czego 6,3% - do Krakowa.

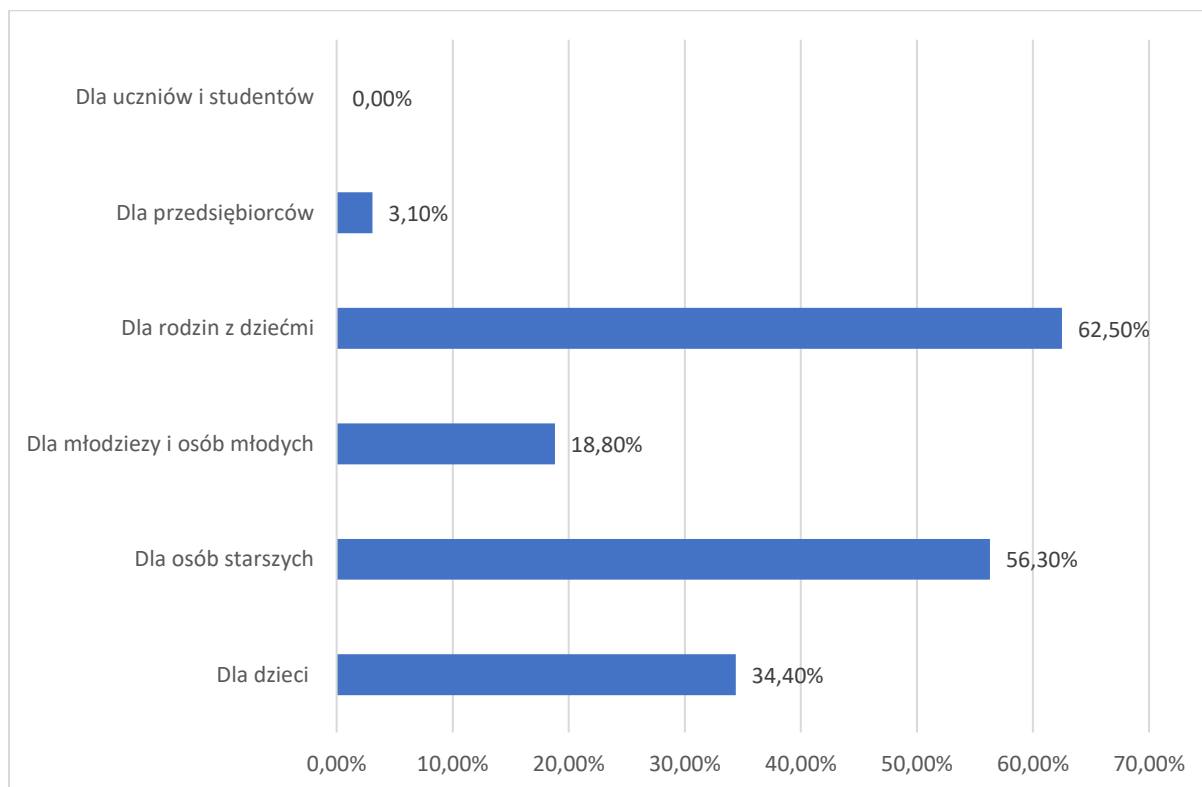
- Co szczególnie wpływa na jakość życia w Gminie Ropa?

Ankietowani stwierdzili, że na jakość życia w Gminie Ropa wpływa szczególnie jakość powietrza (56,3% respondentów), dostępność szkół (50%),

a także atrakcyjność turystyczna gminy (43,8%) oraz dostępność miejsc usługowych i handlu (40,6%).

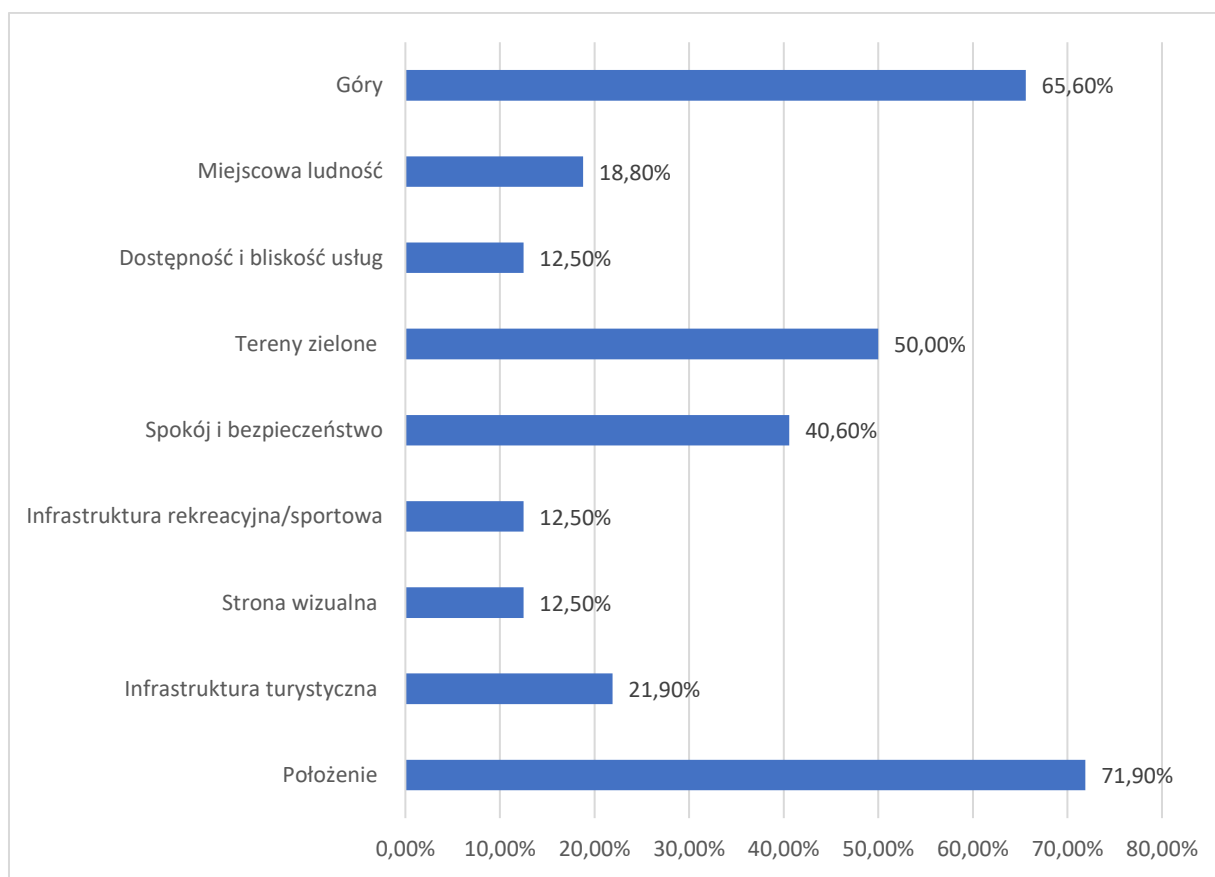
- Dla kogo Pani/a zdaniem Gmina jest dobrym miejscem do życia?

Zdecydowana większość ankietowanych stwierdziła, że Gmina Ropa jest dobrym miejscem do życia dla rodzin z dziećmi (62,5%) oraz osób starszych (56,3%). Co trzecia osoba wskazała również na dzieci (33,4%). Znacznie mniej osób wskazało

odpowiedzi: „dla młodzieży i osób młodych” (18,8%) oraz „dla przedsiębiorców” (3,1%). Żaden ankietowany nie wskazał odpowiedzi „dla uczniów i studentów”.

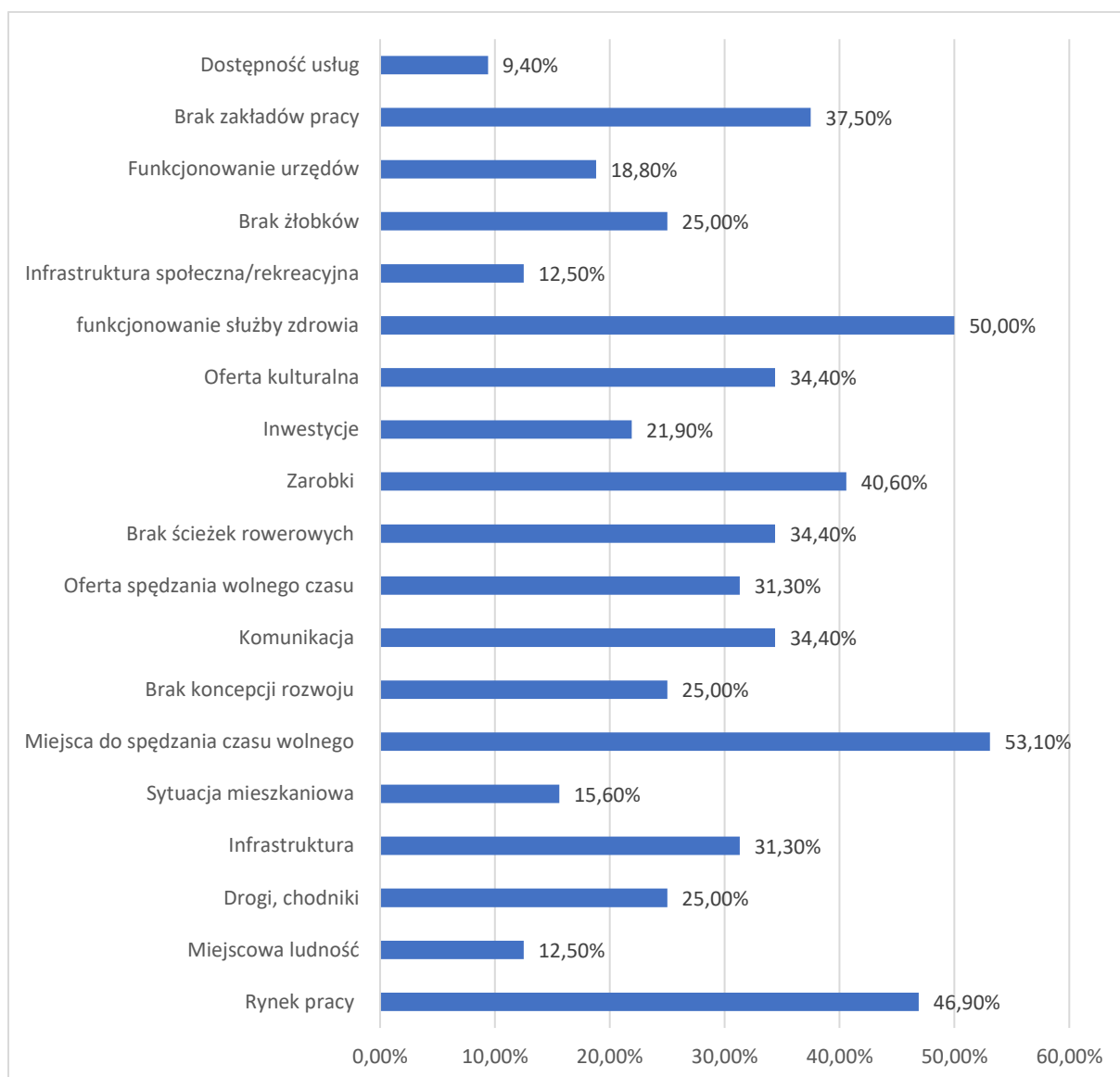
- Co jest Pani/Pana zdaniem największym potencjałem, mocną stroną gminy Ropa?

Blisko 71,9% respondentów za największy atut Gminy Ropa uważa położenie oraz góry (65,6%), a także tereny zielone (50%). Mocną stroną Gminy jest także spokój i bezpieczeństwo (40,6%) oraz infrastruktura turystyczna

(21,9%). Potencjał Gminy jest upatrywany także w miejscowej ludności (18,8%), infrastrukturze rekreacyjnej i sportowej (12,5%), dostępności usług (12,5%) oraz stronie wizualnej (12,5%).

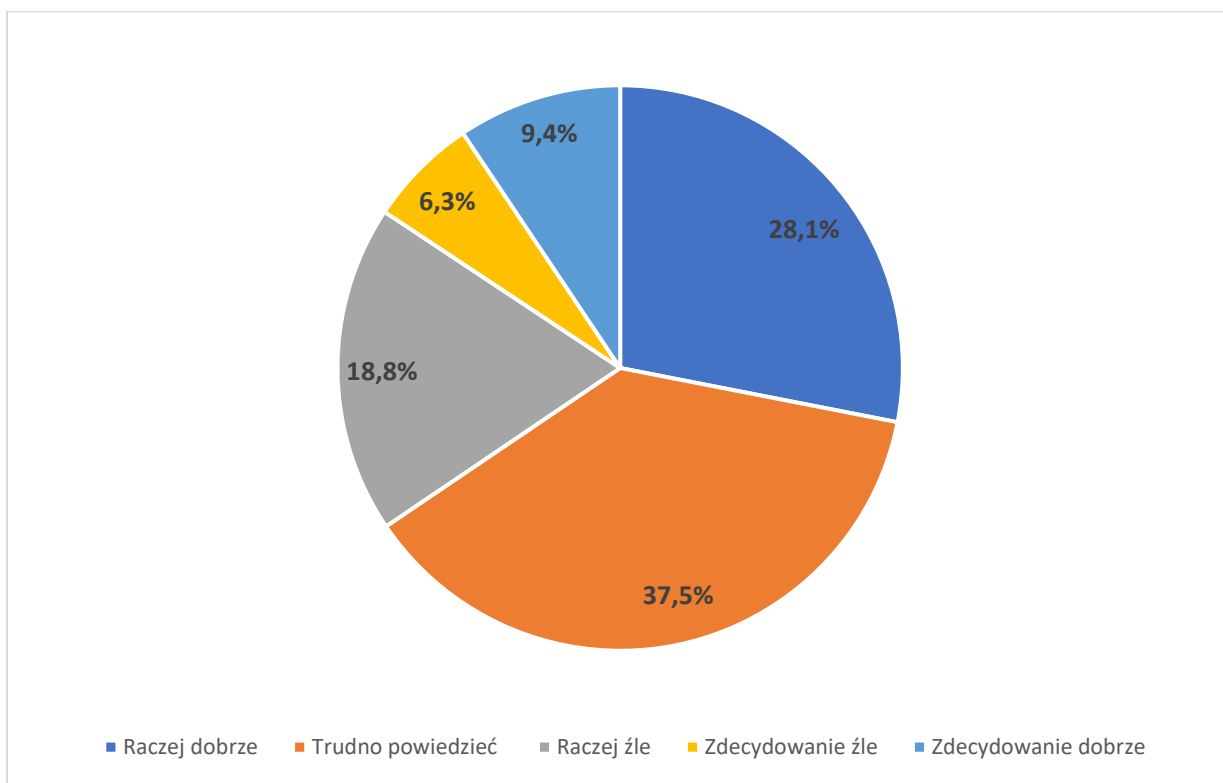
- Co jest Pani/Pana zdaniem największym problemem, słabą stroną gminy Ropa?

Największymi problemami Gminy Ropa zdaniem respondentów są: miejsca do spędzania czasu wolnego (53,1% respondentów wskazało ten obszar), funkcjonowanie służby zdrowia (50%) lokalny rynek pracy (46,9%), zbyt niskie zarobki (40,6%), brak zakładów pracy

(34,4%), komunikacja (34,4%) oraz brak ścieżek rowerowych (34,4%). Problematiczne są także kwestie skąpej oferty spędzenia wolnego czasu (31,3%), infrastruktury (31,1%), brak koncepcji rozwoju (25%), drogi i chodniki (25%) oraz brak żłobków (25%).

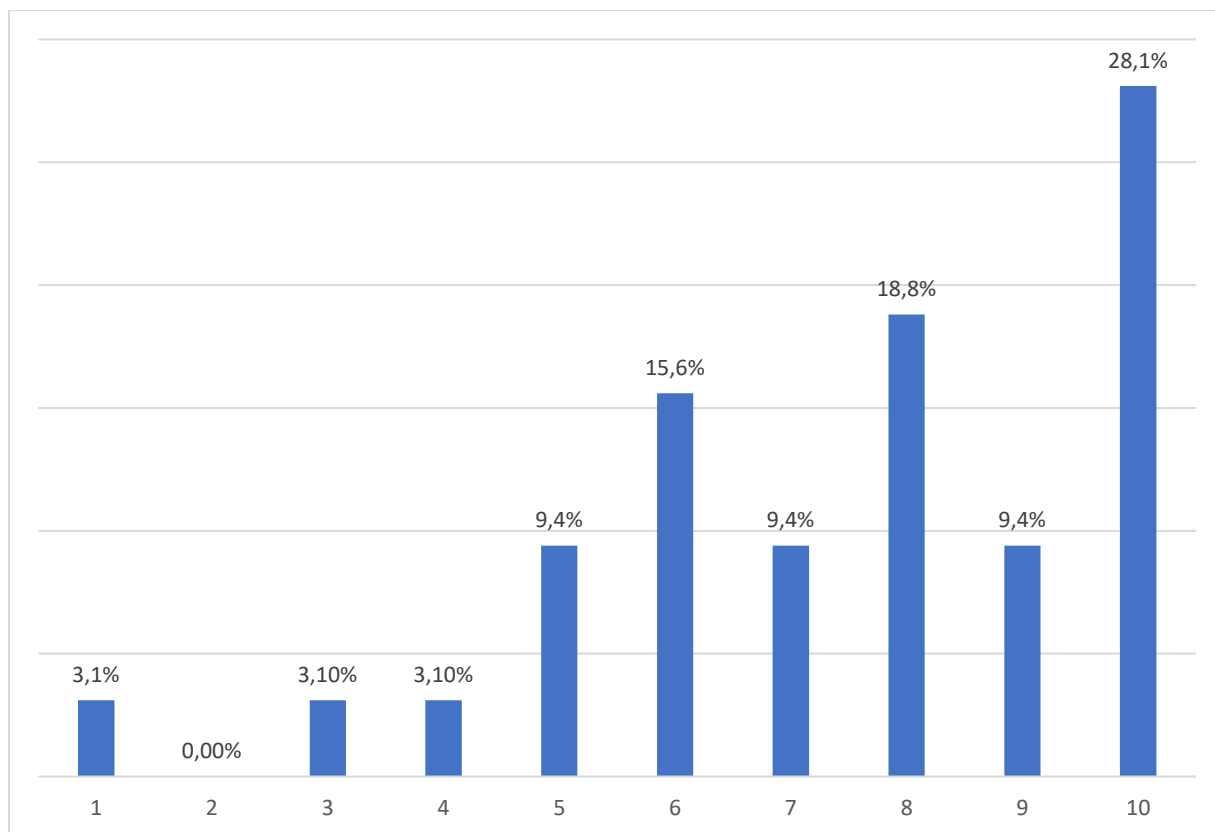
- Jak ocenia Pani/Pan dotychczasową politykę rozwojową prowadzoną przez władze gminy?

Około 37,5% badanych pozytywnie ocenia dotychczasową politykę rozwojową prowadzoną przez władze

gminy. Ponad 25% ankietowanych ocenia ją źle, a 37,5% nie ma sprecyzowanego zdania na ten temat.

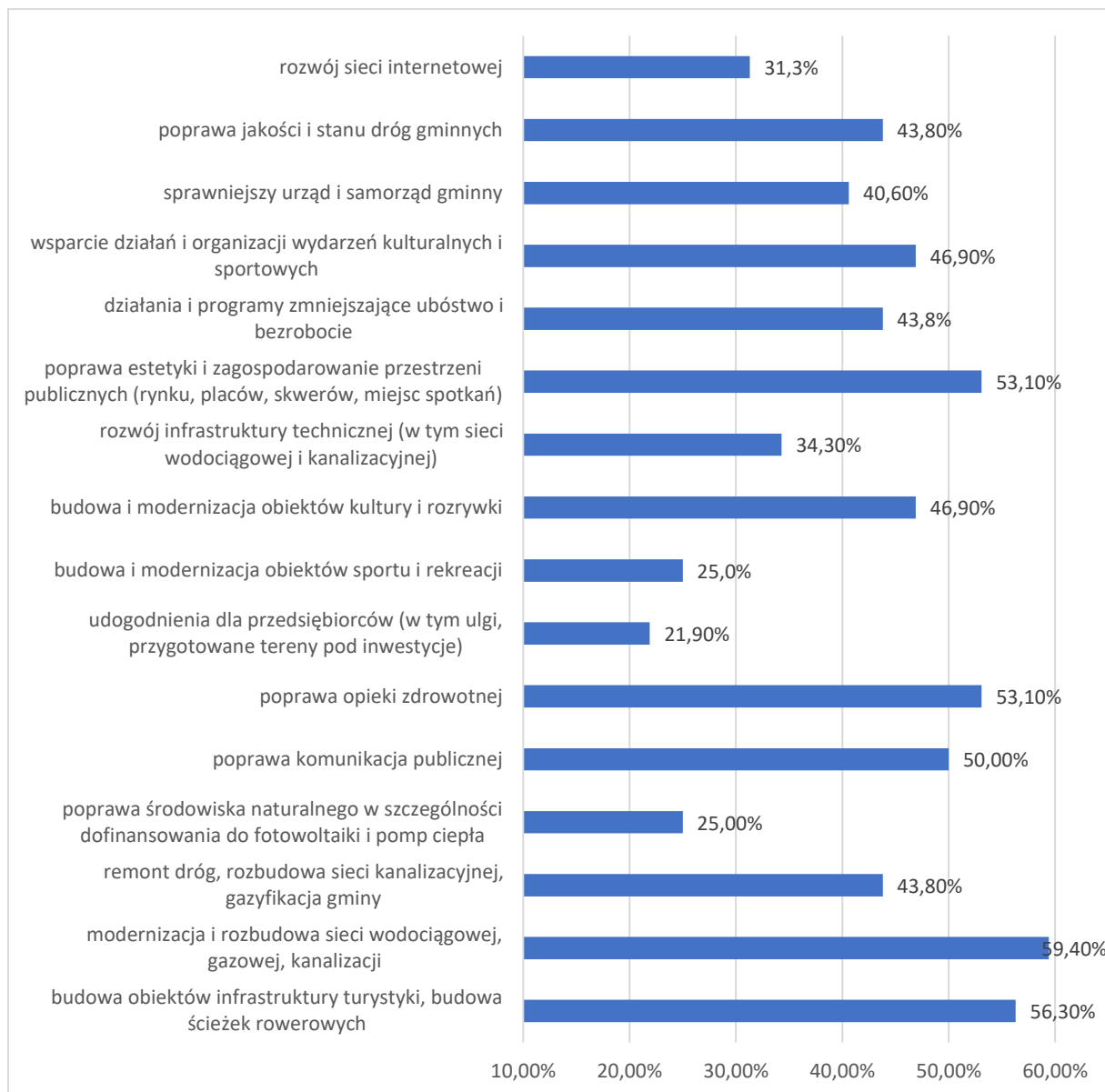
- Czy plan rozwoju gminy Ropa na najbliższe 10 lat powinien być raczej strategią kontynuacji, czy zupełnie nową strategią, opartą na innych priorytetach? Proszę wyrazić swoją opinię na 10-stopniowej skali, gdzie „1” oznacza strategię kontynuacji, a „10” zupełnie nową strategią rozwoju.

Największa ilość badanych uznała, że należy obrać zupełnie nową strategię rozwoju (28,1%). Około 3% respondentów uznało, że należy

zdecydowanie kontynuować obecną strategię. Ponad 25% ankietowanych udzieliło odpowiedzi wskazującej na brak jednoznacznej opinii.

- Proszę o wybranie priorytetów, które wpłynęłyby na rozwój Gminy w przyszłości

Blisko 60% ankietowanych wskazało na modernizację i rozbudowę sieci wodociągowej, kanalizacyjnej i gazowej, budowę obiektów infrastruktury turystycznej (56,3%), poprawę opieki zdrowotnej (53,1%) oraz poprawę estetyki i zagospodarowania przestrzeni publicznych (53,1%). Ważna okazała się

również poprawa komunikacji publicznej (50%), budowa i modernizacja obiektów kultury i rozrywki (46,9%), wsparcie działań i organizacja wydarzeń kulturalnych i sportowych (46,9%) oraz działania i programy zmniejszające ubóstwo i bezrobocie (43,8%).

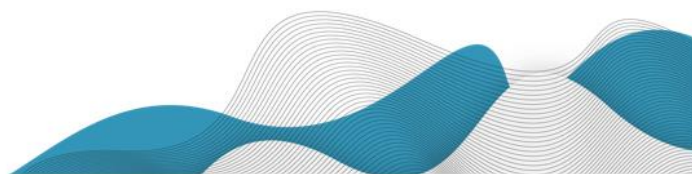
VI.2 Podsumowanie badania ankietowego

Prawie połowa ankietowanych jest zdania, iż Gmina Ropa jest dobrym miejscem do życia (46,9%), przeciwnego zdania było 3,1% respondentów, a 28,1% nie posiada jednoznacznej opinii w tej kwestii. Większość nie planuje w perspektywie najbliższych 5 lat zmiany miejsca zamieszkania (84,4%). 15,7% respondentów chciałoby przeprowadzić się poza swoje dotychczasowe miejsce zamieszkania – do innej miejscowości, z czego 6,3% - do Krakowa. Ankietowani uznali, że na jakość życia w Gminie Ropa wpływa szczególnie jakość powietrza (56,3% respondentów), dostępność szkół (50%), a także atrakcyjność turystyczna gminy (43,8%) oraz dostępność miejsc usługowych i handlu (40,6%). Większość osób, które wzięły udział w badaniu ankietowym wskazało, iż Gmina jest dobrym miejscem do życia dla rodzin z dziećmi (62,5%) oraz osób starszych (56,3%). Co trzecia osoba wskazała również na dzieci (33,4%). Wśród mocnych stron Gminy większość respondentów wskazała na położenie (71,9%) oraz góry (65,6%), a także tereny zielone (50%). Mocną stroną Gminy jest także spokój i bezpieczeństwo

(40,6%) oraz infrastruktura turystyczna (21,9%). Główne obszary problematyczne w Gminie stanowią według ankietowanych: miejsca do spędzania czasu wolnego (53,1% respondentów wskazało ten obszar), funkcjonowanie służby zdrowia (50%) lokalny rynek pracy (46,9%), zbyt niskie zarobki (40,6%), brak zakładów pracy (34,4%), komunikacja (34,4%) oraz brak ścieżek rowerowych (34,4%). 37,5% badanych pozytywnie ocenia dotychczasową politykę rozwojową prowadzoną przez władze gminy. Ponad 25% ankietowanych ocenia ją źle, a 37,5% nie ma sprecyzowanego zdania na ten temat. Największa ilość ankietowanych uznała, że należy obrać zupełnie nową strategię rozwoju Gminy (28,1%). Około 3% respondentów uznało, że należy zdecydowanie kontynuować obecną strategię. Spora część ankietowanych udzieliła odpowiedzi wskazującej na brak jednoznacznej opinii (25%). Na pytanie dotyczące obszarów priorytetowych, które wpłynęłyby na rozwój Gminy, 60% ankietowanych wskazało na modernizację i rozbudowę sieci wodociągowej, kanalizacyjnej i gazowej, budowę obiektów infrastruktury turystycznej (56,3%), poprawę opieki zdrowotnej (53,1%) oraz poprawę

estetyki i zagospodarowania przestrzeni publicznych (53,1%). Wazna okazała się również poprawa komunikacji publicznej (50%).

VII ANALIZA SWOT

Analiza SWOT

Kolejnym etapem syntezy ustaleń diagnostycznych oraz propozycji rozwiązań strategicznych jest analiza SWOT, której celem jest identyfikacja głównych kierunków rozwoju strategicznego. Nazwa jest akronimem czterech angielskich słów:

S (*Strengths*) – mocne strony,

W (*Weaknesses*) – słabe strony,

O (*Opportunities*) – szanse,

T (*Threats*) – zagrożenia.

Na mocne i słabe strony wpływ mają czynniki wewnętrzne, a na szanse i zagrożenia – czynniki zewnętrzne.

Mocne strony	Słabe strony
<ul style="list-style-type: none">- Walory przyrodnicze i kulturowe Gminy, które mogą wpływać w znacznym stopniu na rozwój turystyki,- zabytki o wartości religijnej i architektonicznej,- bogata architektura sakralna sprzyjająca rozwojowi turystyki religijnej,- tradycje łemkowskie — unikatowa cecha regionu,- sąsiedztwo Magurskiego Parku Krajobrazowego,- obecność szlaków turystycznych na terenie Gminy,- baza sportowa odpowiadająca potrzebom gminy oraz funkcjonowanie	<ul style="list-style-type: none">- Duża odległość od stolicy województwa – Krakowa,- małe sołectwa o charakterze wiejskim - spowolniony rozwój,- położenie gminy w terenie górzystym, w którym występują grunty niskiej klasy. Złe warunki glebowe i krótki okres wegetacji w rolnictwie powodują, że uprawa roli nie może być podstawowym źródłem utrzymania mieszkańców,- mała zasobność w wody podziemne i mała zdolność retencyjna.

zespołów sportowych — promowanie zdrowego stylu życia, nauka współzawodnictwa i współpracy wśród dzieci i młodzieży,

- Sztuczny Zalew Klimkówka – możliwość uprawiania sportów wodnych:

kajakarstwo, żeglarstwo,

- bliskość Nowego Sącza i Gorlic,

- czyste i różnorodne środowisko naturalne,

- podejmowaniu inicjatyw mających na celu wsparcie wiejskich społeczności lokalnych poprzez zwiększanie dostępu do edukacji oraz promowanie na terenach wiejskich idei kształcenia się przez całe życie,

- realizacja polityki społecznej prowadzącej do integracji i aktywizacji osób zagrożonych wykluczeniem społecznym: asystent osobisty osoby niepełnosprawnej, opieka wytchnieniowa, Wspieraj Seniora, Małopolski Tele-Anioł,

- projekty edukacyjne realizowane w szkołach na terenie gminy, wyposażenie w pomocne dydaktyczne i niezbędny sprzęt oraz działania mające na celu wzrost kompetencji zawodowych,

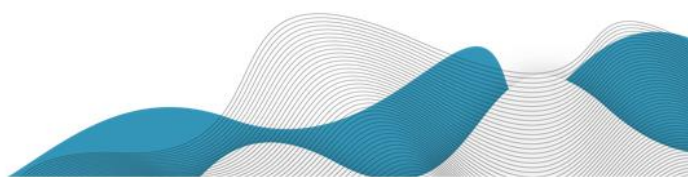
- bliskie sąsiedztwo uzdrowiska w Wysowej, Krynicy, Wapiennego i Muszyny,

- pozyskiwanie drewna z terenu Gminy

z przeznaczeniem dla przemysłu meblarskiego oraz dla produkcji parkietów.	
Szanse	Zagrożenia
<ul style="list-style-type: none"> - Dodatni przyrost naturalny, wzrost liczby mieszkańców, - ograniczenie wykorzystania energii pochodzącej ze źródeł konwencjonalnych i w rezultacie redukcja emisji gazów cieplarnianych oraz zmniejszenie stopnia degradacji środowiska naturalnego, - zachęcenie inwestorów do przedsięwzięć na terenie gminy, - pozyskiwanie partnerów wśród gmin i miast Polski, - wzrost cen nośników energii powodujący presję na ograniczenie końcowego zużycia energii, - budowa ścieżki rowerowej celem połączenia z Gminą Gorlice i Uście gorlickie - inwestycje w obiektach szkolnych, mające na celu prace modernizacyjne i doposażenie. 	<ul style="list-style-type: none"> - Brak świadomości osób z zewnątrz o potencjale gminy, - konkurencja ze strony lepiej rozwiniętych sąsiednich jednostek, - wyjeżdżanie młodych i wykształconych osób w inne rejony Polski lub zagranicę - emigracja zarobkowa.

Tabela 7: Mocne i słabe strony, szanse i zagrożenia w Gminie Ropa.

IX LITERATURA

1. Angrosino M., *Badania etnograficzne i obserwacyjne*, Warszawa 2010, s. 67, 139-140, 176.
2. Denzin, *The Research Act: A Theoretical Introduction to Sociological Methods*, 2d ed., McGraw-Hill, New York 1978.
3. Flick U., *Projektowanie badania jakościowego*, Warszawa 2012, s. 128.
4. *Gminny Program Opieki nad zabytkami Gmina Ropa na lata 2020-2023*, s. 6-7.
5. *Gminny Program Rewitalizacji dla gminy Ropa na lata 2016-2022*.
6. GOPS, *Gminna Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Ropa z perspektywą pięcioletniego okresu realizacji, tj. 2019 – 2023*, Ropa 2019.
7. Kostera M., *Antropologia organizacji: metodologia badań terenowych*, Warszawa 2005, s. 98.
8. Polska w liczbach, https://www.polskawliczbach.pl/gmina_Ropa#podstawowe-informacje [dostęp: 30.08.2021].
9. *Sprawozdanie z realizacji programu współpracy Gminy Ropa z organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami ustawowo uprawnionymi do prowadzenia działalności pożytku publicznego w 2020 r.*
10. Strona internetowa Urzędu Gminy Ropa: <http://www.ropa.iap.pl/pl/253/0/przyroda.html> [dostęp: 30.08.2021].
11. Urząd Gminy Ropa, *Raport o stanie gminy za rok 2018*, Ropa 2018.
12. Urząd Gminy Ropa, *Raport o stanie gminy za rok 2019*, Ropa 2019.
13. Urząd Gminy Ropa, *Raport o stanie gminy za rok 2020*, Ropa 2020.
14. Urząd Statystyczny w Krakowie, *Gmina wiejska Ropa. Powiat Gorlicki*, 2020.

ZAŁĄCZNIK NR 2: WZÓR ANKIETY

1. Czy uważa Pani / Pan, że Gmina Ropa jest dobrym miejscem do życia?
 - zdecydowanie tak
 - raczej tak
 - trudno powiedzieć
 - raczej nie
 - zdecydowanie nie

2. Gdzie w perspektywie najbliższych 5 lat chciałaby/chciałby Pani/Pan mieszkać?
 - Tu gdzie mieszkam obecnie
 - Poza Gminą Ropa, ale jeszcze nie wiem gdzie
 - Za granicą
 - W innej miejscowości w Polsce
 - W innej miejscowości województwa małopolskiego
 - W Krakowie

3. Co szczególnie wpływa na jakość życia w Gminie Ropa?
 - Dostępność szkół
 - Dostępność miejsc usługowych i handlu
 - Atrakcyjność turystyczna gminy
 - Odbiór odpadów komunalnych
 - Dostępność transportu publicznego
 - Stan techniczny chodników
 - Oferta sportowa i rekreacyjna
 - Dostępność przedszkoli
 - Jakość obsługi w Urzędzie Gminy
 - Dostępność usług medycznych
 - Liczba ścieżek rowerowych
 - Praca (ocena możliwości rozwoju zawodowego na terenie gminy, znalezienia pracy na terenie gminy)
 - Jakość powietrza
 - Jakość skomunikowania z większymi miastami
 - Jakość dróg

- Możliwość wynajmu/zakupu mieszkania
- Otwartość władz na inicjatywy mieszkańców
- Czystość na terenie gminy
- Aktywność mieszkańców w podejmowaniu wspólnych działań
- Dostępność miejsc spędzania wolnego czasu – place zabaw, skwery, miejsca zielone, itp.

4. Dla kogo Pani/a zdaniem Gmina jest dobrym miejscem do życia?

- Dla dzieci
- Dla młodzieży i osób młodych
- Dla osób starszych
- Dla rodzin z dziećmi
- Dla przedsiębiorców
- Dla uczniów i studentów

5. Co jest Pani/Pana zdaniem największym potencjałem, mocną stroną gminy Ropa?

- Położenie
- Infrastruktura turystyczna
- Strona wizualna
- Infrastruktura rekreacyjna/sportowa
- Spokój, bezpieczeństwo
- Miejscowa ludność
- Tereny zielone
- Góry
- Rozwój
- Infrastruktura
- Dostępność i bliskość usług
- Atrakcyjność dla inwestorów
- Infrastruktura edukacyjna
- Drogi, chodniki
- Komunikacja

6. Co jest Pani/Pana zdaniem największym problemem, słabą stroną gminy Ropa?

- Rynek pracy
- Miejscowa ludność
- Drogi, chodniki
- Infrastruktura
- Sytuacja mieszkaniowa
- Miejsca do spędzania czasu wolnego
- Funkcjonowanie służby zdrowia
- Brak koncepcji rozwoju
- Jakość powietrza
- Spokój, bezpieczeństwo
- Komunikacja
- Infrastruktura rekreacyjna/sportowa
- Oferta spędzania wolnego czasu
- Brak ścieżek rowerowych
- Funkcjonowanie służb mundurowych
- Komunikacja miejska
- Brak żłobków
- Zarobki
- Funkcjonowanie urzędów
- Brak zakładów pracy
- Dostępność usług
- Inwestycje
- Oferta kulturalna

7. Jak ocenia Pani/Pan dotychczasową politykę rozwojową prowadzoną przez władze gminy?

- zdecydowanie dobrze
- raczej dobrze
- trudno powiedzieć
- raczej źle
- zdecydowanie źle

8. Czy plan rozwoju gminy Ropa na najbliższe 10 lat powinien być raczej strategią kontynuacji, czy zupełnie nową strategią, opartą na innych priorytetach? Proszę wyrazić swoją opinię na 10-stopniowej skali, gdzie „1” oznacza strategię kontynuacji, a „10” zupełnie nową strategię rozwoju.
9. Proszę o wybranie priorytetów, które wpłynęłyby na rozwój Gminy w przyszłości:
- Budowa obiektów infrastruktury turystyki, budowa ścieżek rowerowych
 - Modernizacja i rozbudowa sieci wodociągowej, gazowej, kanalizacji
 - Remont dróg, rozbudowa sieci kanalizacyjnej, gazyfikacja gminy
 - Poprawa środowiska naturalnego w szczególności dofinansowania do fotowoltaiki i pomp ciepła
 - Poprawa komunikacja publicznej
 - Poprawa opieki zdrowotnej
 - Udogodnienia dla przedsiębiorców (w tym ulgi, przygotowane tereny pod inwestycje)
 - Budowa i modernizacja obiektów sportu i rekreacji
 - Budowa i modernizacja obiektów kultury i rozrywki
 - Rozwój infrastruktury technicznej (w tym sieci wodociągowej i kanalizacyjnej)
 - Poprawa estetyki i zagospodarowanie przestrzeni publicznych (ryнку, placów, skwerów, miejsc spotkań)
 - Działania i programy zmniejszające ubóstwo i bezrobocie
 - Modernizacja i doposażenie szkół
 - Rozwój sieci internetowej
 - Wsparcie działań i organizacja wydarzeń kulturalnych, sportowych
 - Sprawniejszy urząd i samorząd gminny
 - Poprawa jakości i stanu dróg gminnych

ZAŁĄCZNIK NR 3: TABELLE UWALUACYJNE

CEL STRATEGICZNY 1: Wysoki poziom aktywności społecznej oraz zaspokojenia potrzeb społecznych mieszkańców

Cel operacyjny	Działanie	Jednostka odpowiedzialna	Planowany termin wykonania	Faktyczny termin wykonania	TAK/NIE
Poprawa bezpieczeństwa i komfortu zamieszkania na terenie Gminy	Doposażenie jednostek Ochotniczej Straży Pożarnej poprzez zakup sprzętu, wozów bojowych oraz umundurowania.				
	Rozbudowa systemu monitoringu oraz współpraca z policją.				
	Zapewnienie pełnej sprawności technicznej opraw ulicznych oraz wykonanie nowych oświetleń ulicznych dróg i placów.				
	Tworzenie miejsc parkingowych, budowa chodników oraz infrastruktury zwalniającej.				

	<p>Współpraca z administracją centralną i regionalną w celu rozbudowy i utrzymania systemu zabezpieczenia przeciwpowodziowego poprzez monitorowanie stanu zabezpieczeń przeciwpowodziowych oraz prowadzenie wspólnych działań mających na celu ich rozbudowę i modernizację.</p> <p>Ochrona mieszkańców przed skutkami powodzi i podtopień.</p>				
Rozwój usług edukacyjnych	Modernizacja placówek oświatowych na terenie Gminy Ropa wraz z infrastrukturą towarzyszącą.				
	Doposażenie placówek oświatowych w sprzęt specjalistyczny, pomoce edukacyjne, laboratoria itp.				
	Wsparcie nauczycieli w dostosowaniu do wymagań rynku edukacyjnego oraz w doształcaniu i podnoszeniu kwalifikacji.				
	Przygotowanie placówek pod względem dostępności dla osób niepełnosprawnych.				
	Przygotowanie placówek do pracy on-line.				

	Rozwijanie działalności świetlic, prowadzenie różnych zajęć rozwijających dzieci i młodzież.				
	Stworzenie dzieciom i młodzieży warunków do rozwoju i aktywnego czasu wolnego.				
Profilaktyka i ochrona zdrowia	Efektywne wykorzystanie środków z funduszu przeciwdziałania alkoholizmowi i narkomanii na realizację działań promujących spędzanie czasu w zdrowy sposób.				
	Podejmowanie działań mających na celu ochronę zdrowia, w tym rehabilitacja i profilaktyka zdrowotna.				
	Wsparcie rozwoju funkcjonowania opieki zdrowotnej.				
	Kształtowanie właściwych postaw prozdrowotnych.				
	Realizacja zadań prozdrowotnych w oparciu o ustawę o zdrowiu publicznym.				
	Wzrost poczucia tożsamości lokalnej i świadomości obywatelskiej	Zachowanie i utrwalanie tożsamości kulturowej, etnicznej i narodowej poprzez organizację imprez prezentujących twórczość			

	<p>artystów nieprofesjonalnych w zakresie rękodzielnictwa i rzemiosła ludowego.</p> <p>Zapewnienie powszechnego dostępu do kultury oraz korzystania z jej walorów i dóbr przez mieszkańców.</p>				
<p>Stały kontakt z mieszkańcami i prowadzenie konsultacji społecznych</p>	<p>Rozwój społeczeństwa obywatelskiego poprzez promowanie budżetu obywatelskiego.</p>				
	<p>Konsultacje społeczne z mieszkańcami Gminy na zasadach wskazanych w ustawach i właściwej uchwale Rady Gminy dotyczącej zasad i trybu ich przeprowadzania.</p>				
	<p>Stworzenie przy użyciu własnych lub istniejących narzędzi, bezpośredniej i interaktywnej platformy wymiany informacji pomiędzy władzami Gminy, a mieszkańcami, którą można wykorzystywać również w sytuacjach kryzysowych.</p>				
	<p>Wykorzystanie istniejących platform społecznościowych dla mieszkańców w celu aktywizacji i rozbudzenia inicjatyw obywatelskich.</p>				

	Stworzenie jednolitego graficznego wizerunku Gminy i podległych Urzędowi Gminy jednostek.				
	Zbudowanie nowej strony www Gminy, dostosowanej do najnowszych osiągnięć technologicznych.				
Aktywizacja społeczna osób starszych	Udział w programach aktywizujących Seniorów.				
	Zapewnienie oferty dla seniorów: kultura, sport, rekreacja, infrastruktura, rehabilitacja, opieka medyczna.				
	Wspieranie działań aktywizujących wszystkie pokolenia mieszkańców Gminy, zwłaszcza w zakresie wymiany doświadczeń międzypokoleniowych.				
	Likwidacja barier architektonicznych.				
Wsparcie działania lokalnych stowarzyszeń i organizacji społecznych	Aktywizacja mieszkańców poprzez promocję i wspieranie działających na terenie Gminy organizacji pozarządowych i grup nieformalnych.				
	Włączenie organizacji pozarządowych jako partnera				

	w realizacji zadań publicznych.				
	Wsparcie organizacyjne i merytoryczne organizacji pozarządowych oraz instytucji współpracujących z gminą i gminnymi jednostkami organizacyjnymi.				
	Realizacja funduszu sołeckiego na rzecz mieszkańców.				
Rozszerzenie zakresu e-usług oraz wzrost poziomu cyberbezpieczeństwa w Gminie	Koncentracja na zapewnieniu e-usług adekwatnych do realnych potrzeb, zgłaszanych przez mieszkańców i przedsiębiorców.				
	Stworzenie zunifikowanego i przejrzystego portalu informacyjno-usługowego całej administracji samorządowej.				
	Przebudowa strony internetowej Gminy.				
	Wdrożenie procesu zarządzania opartego na podejściu zwinnym w celu poprawy procesu podejmowania decyzji dotyczących inwestycji w technologie informatyczne i nadzoru nad nimi.				

	Wdrożenie Zintegrowanego Systemu Zarządzania Gminą z łatwym dostępem dla mieszkańców do e-usług.				
	Opracowanie zestawu szkoleń edukacyjnych oraz coroczne uczestnictwo w szkoleniach z zakresu bezpieczeństwa cybernetycznego dla pracowników.				
Podnoszenie jakości usług komunalnych	Wdrożenie nowych technologii w zakresie odzysku, recyklingu oraz zmniejszenia ilości odpadów, w tym wykorzystanie odpadów komunalnych jako źródła energii.				
	Zamykanie i rekultywacja składowisk niespełniających wymagań i norm ochrony środowiska.				
	Podniesienie standardu zaopatrzenia w wodę i odprowadzania ścieków, zgodnie ze zobowiązaniami wynikającymi z ustalonych norm krajowych i dyrektyw unijnych.				
	Wsparcie dla gospodarki osadami ściekowymi.				
	Dbłość o czystość w przestrzeni publicznej				

	poprzez sprzątanie terenów Gminy i usuwanie dzikich wysypisk śmieci (wybór wykonawców oraz zawieranie umów na wykonywanie usług utrzymania czystości i porządku oraz na wykonywanie usług likwidacji dzikich wysypisk odpadów).				
Podnoszenie jakości pracy urzędu	Wdrożenie Zintegrowanego Systemu Zarządzania Gminą w celu poprawy jakości usług gminnych.				
	Prowadzenie badań w zakresie zadowolenia z obsługi klientów w Urzędzie Gminy.				
	Przeszkolenie wszystkich pracowników Urzędu Gminy Ropa z zakresu profesjonalnej obsługi klienta w latach 2022-2023.				
	Systematyczny audyt jakości usług komunalnych w celu zdiagnozowania słabszych obszarów działania urzędu.				
	Wprowadzanie kolejnych e-usług dla mieszkańców.				

CEL STRATEGICZNY 2: Wzrost aktywności gospodarczej z zachowaniem zasad ochrony środowiska

Cel operacyjny	Działanie	Jednostka odpowiedzialna	Planowany termin wykonania	Faktyczny termin wykonania	TAK/NIE
Ochrona środowiska i adaptacja do zmian klimatu	Kontynuacja pomocy mieszkańcom Gminy w korzystaniu z dotacji na wymianę starych pieców (Rządowy program „Czyste Powietrze”).				
	Montaż instalacji fotowoltaicznych oraz wymiana źródeł ciepła na ekologiczne.				
	Promowanie wśród mieszkańców małej retencji oraz gromadzenia wody opadowej.				
	Rozwój systemu selektywnej zbiórki odpadów.				
	Kontynuowanie działań związanych z likwidacją azbestu.				
	Podejmowanie działań zwiększających świadomość mieszkańców w zakresie ochrony środowiska i ekologii.				
	Edukacja ekologiczna dzieci i młodzieży w placówkach oświatowych na terenie Gminy.				

Optymalizacja w zaopatrzeniu energetycznym, w zaopatrzeniu ciepłym oraz gazowym, a także wspieranie OZE	Pozyskiwanie finansowania zewnętrznego na rozwój OZE w gminie (w sferze publicznej oraz wsparcie dla mieszkańców i podmiotów prywatnych), termomodernizację budynków oraz wymianę źródeł ciepła.				
	Termomodernizacja budynków użyteczności publicznej.				
	Dostosowanie źródeł wytwarzania ciepła do wymagań postawionych w dyrektywach unijnych oraz osiągnięcie w 2025 r. statusu systemu efektywnego energetycznie (co najmniej 50% ciepła wytwarzane z innych paliw niż węgiel).				
	Realizacja inwestycji Odnawialne źródła energii dla mieszkańców gmin członkowskich Klastra Energii Biała Ropa.				
Oświetlenie najważniejszych budynków w Gminie oraz wymiana oświetlenia	Wymiana co 5 lat oświetlenia świątecznego.				
	Przystanki - oświetlenie i monitoring - poprawa bezpieczeństwa.				
	Rozpoczęcie montażu paneli fotowoltaicznych na				

	ekranach akustycznych - pozyskiwanie energii dla bilansu w oświetleniu ulicznym.				
	Zwiększenie liczby latarni ulicznych przestawionych na energooszczędną technologię LED zgodnie z przyjętym planem.				
Promocja i wspieranie rozwoju przedsiębiorczości	Zwiększenie poziomu konkurencyjności MŚP.				
	Promocja i wspieranie rozwoju przedsiębiorczości poprzez udzielanie dofinansowania do rozpoczęcia prowadzenia działalności gospodarczej, wspieranie tworzenia nowych miejsc pracy oraz ochronę istniejących m.in. poprzez podnoszenie kompetencji i kwalifikacji kapitału ludzkiego.				
	Badanie oraz prognozowanie zmian na rynku pracy i praktyczne wykorzystywanie efektów badań.				
Aktywizacja zawodowa osób w wieku produkcyjnym biernych zawodowo lub bezrobotnych	Wykorzystanie dostępnych usług i instrumentów rynku pracy w celu dopasowania form wsparcia do indywidualnych potrzeb				

	poszczególnych odbiorców w ramach aktywizacji zawodowej osób w wieku produkcyjnym biernych zawodowo lub bezrobotnych, w szczególności kobiet, osób w wieku 50 lat i więcej, powracających z zagranicy oraz osób z niepełnosprawnościami.				
Dostosowanie infrastruktury społecznej oraz przestrzeni publicznych do potrzeb różnych grup społecznych	Budowa lub modernizacja infrastruktury drogowej.				
	Rozwój sieci i infrastruktury przystankowej.				
	Zwiększenie dostępności obiektów i miejsc użyteczności publicznej dla osób niepełnosprawnych i osób starszych poprzez znoszenie barier architektonicznych.				
	Budowa lub modernizacja infrastruktury wodno-kanalizacyjnej, w tym oczyszczalni.				
	Inwestycje w sferze gospodarki odpadami zgodnie z nowoczesnym i technikami z odpadami, w celu wypełnienia zobowiązań wynikających z ochrony środowiska określonymi normami				

	krajowymi i dyrektywami unijnymi.				
--	-----------------------------------	--	--	--	--

CEL STRATEGICZNY 3: Rozwój turystyki i rekreacji

Cel operacyjny	Działanie	Jednostka odpowiedzialna	Planowany termin wykonania	Faktyczny termin wykonania	TAK/NIE
Wykorzystanie dziedzictwa historycznego Gminy w celu osiągnięcia korzyści wizerunkowych oraz zwiększenia ruchu turystycznego	Wspieranie zintegrowanego lokalnego rozwoju społecznego, gospodarczego i środowiskowego, dziedzictwa kulturowego oraz bezpieczeństwa, m.in. w ramach rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność.				
	Rewitalizacja zabytków na terenie Gminy.				
	Stworzenie aplikacji łączącej miejsca atrakcyjnie turystycznie na terenie Gminy.				
	Promowanie regionalnych oraz naturalnych i ekologicznych wyrobów rolno-spożywczych.				

<p>Dbłość o krajobraz Gminy, estetyk i ład przestrzenny</p>	<p>Aktualizacja studium uwarunkowa i kierunków zagospodarowania przestrzennego uwzględniająca różny potencjał rozwojowy poszczególnych części Gminy.</p>				
	<p>Sukcesywne sporządzanie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego w celu objęcia nimi jak największego obszaru Gminy.</p>				
	<p>Poprawa jakości, funkcjonalności i dostępności istniejących przestrzeni publicznych.</p>				
	<p>Uporządkowanie przestrzeni publicznej w zakresie istniejących reklam, jak również kreowania nowych nośników informacji wizualnej, obiektów małej architektury i ogrodzeń.</p>				

	Ochrona przed degradacją terenów problemowych i funkcjonalnie z nimi powiązanych.				
Zagospodarowanie przestrzeni publicznej na cele rekreacyjne i turystyczne	Budowa i rozbudowa małej infrastruktury turystyczno-rekreacyjnej (ścieżki pieszo-rowerowe, wiaty przystankowe, siłownie zew., place zabaw).				
	Rozbudowa sieci ścieżek rowerowych i infrastruktury rowerowej.				
	Budowa lub modernizacja infrastruktury turystycznej.				
	Budowa lub modernizacja infrastruktury sportowej.				
	Wzbogacenie oferty rekreacyjnej i sportowej dla mieszkańców Gminy.				
Rozwój w obszarze usług komunikacyjnych i transportu	Rozwój ścieżek, dróg i ciągów komunikacyjnych dla rowerów wraz z				

	parkingami rowerowymi.				
	Efektywne zarządzanie infrastrukturą Gminy i jej rozwój ukierunkowany na wykorzystanie rozwiązań niskoemisyjnych.				
	Budowa i modernizacja dróg.				
Rozwój elektromobilności i wykorzystanie technologii paliw alternatywnych	Rozwój ścieżek, dróg i ciągów komunikacyjnych dla rowerów wraz z parkingami rowerowymi.				
	Efektywne zarządzanie infrastrukturą Gminy i jej rozwój ukierunkowany na wykorzystanie rozwiązań niskoemisyjnych.				
	Budowa i modernizacja dróg.				
Stałe podnoszenie atrakcyjności turystycznej Gminy	Opracowanie programu (koncepcji) rozwoju turystyki w Gminie (narzędzia, produkty, typ turysty oraz forma turystyki).				

	Ofensywna promocja walorów turystycznych Gminy.				
	Wzbogacenie atrakcyjności turystycznej Gminy poprzez wykorzystanie walorów historyczno-zabytkowych i krajobrazowych.				
	Przygotowanie mieszkańców do roli zapraszających.				
	Podejmowanie współpracy z jednostkami samorządu terytorialnego, Samorządem Województwa Małopolskiego, Małopolską Organizacją Turystyczną, lokalnymi organizacjami turystycznymi i organizacjami pozarządowymi działającymi w sferze turystyki.				
	Podejmowanie współpracy				

	z mediami lokalnymi, ogólnokrajowymi i zagranicznymi o charakterze turystycznym (portale, blogi, strony społecznościowe).				
	Współpraca z jednostkami samorządu terytorialnego oraz branżą turystyczną w ramach organizowanych konferencji, seminarium, plebiscytów i targów.				